

«تەۋرات 9-قىسىم»

«ساموئىل»

«كىتابى»

بىرىنچى قىسمى

© مۇقەددەس كىتاب 2012

CC BY-SA 4.0

www.mukeddeskalam.com

«ئۇيغۇرچە كالام تەرجىمىسى»

تەۋرات 9- ۋە 10- قىسىم - «سامۇئىل»

«سامۇئىل كىتابى»

بىرىنچى ۋە ئىككىنچى قىسمى

تەۋرات 10 - قىسىم

سامۇئىل پەيغەمبەرنىڭ كىتابى

بىرىنچى قىسمى («سامۇئىل 1»)

كىرىش سۆز

(بىرىنچى ۋە ئىككىنچى قىسىمغا)

تەۋراتتىكى بارلىق تارىخىي قىسىملارغا ئوخشاش، «سامۇئىل» دېگەن كىتاب خۇدانىڭ پۈتكۈل ئىنسانىيەتكە قاراتقان نىجاتلىق پىلانىنى ئىلگىرى سۈرۈش جەريانىنىڭ خاتىرىسىنىڭ بىر قىسمىدىن ئىبارەت. بۇ جەريان قۇتقۇزغۇچى مەسىھنىڭ دۇنياغا كېلىشىنى مەنزىل قىلغان.

گەرچە «مۇقەددەس كىتاب» نىڭ كۆپ نۇسخىلىرىدا «سامۇئىل» دائىم ئىككى كىتاب قىلىپ («سامۇئىل 1») ۋە («سامۇئىل 2») نەشر قىلىنسىمۇ، ئەمەلىيەتتە «سامۇئىل» ئەسلىدە ئىبرانىي تىلىدا بىرلا كىتاب ئىدى. شۇڭا بىز ئۇلارنى «سامۇئىل - بىرىنچى قىسىم» ۋە «سامۇئىل - ئىككىنچى قىسىم» دەپ ئاتىدۇق. بىراق ئىخچام بولسۇن ئۈچۈن يەنىلا «سامۇئىل 1» ۋە «سامۇئىل 2» دەپ ئاتايمىز. بۇ كىرىش سۆز «سامۇئىل 1» ۋە «سامۇئىل 2» گىمۇ ئورتاق بولىدۇ.

ئۇشبۇ تارىخ ئون ئىككى قەبىلىدىن تەركىب تاپقان ئىسرائىل خەلقىنىڭ «ھاكىملىق» تۈزۈمىدىن پادىشاھلىق تۈزۈمىگە ئۆتۈش جەريانىنى كۆرسىتىدۇ («ھاكىملىق» تۈزۈمى ۋە «پادىشاھلىق» تۈزۈمىنىڭ پەرقى توغرىلۇق «قوشۇمچە سۆز» بىمىزدە توختىلىمىز). بۇ جەريان سامۇئىل پەيغەمبەرنىڭ ۋاسىتىسى بىلەن

يۈز بېرىدۇ. سامۇئىل بولسا ئىسرائىلنىڭ «باتۇر ھاكىم» لىرىنىڭ ئەڭ ئاخىرقىسى ھەم تەۋراتتىكى ئەڭ ئۇلۇغ پەيغەمبەرلەردىن بىرى ئىدى. ئۇنىڭ «ھاكىملىق» خىزمىتى ۋە ئىسرائىلنىڭ بىرىنچى ۋە ئىككىنچى پادىشاھى سائۇل بىلەن داۋۇتنىڭ ھۆكۈمرانلىق دەۋرى ئۇشبۇ كىتابتا خاتىرىلىنىدۇ (نامەلۇم سەۋەبتىن سائۇل قۇرئاندا «تالوت» دەپ ئاتىلىدۇ).

تارىخ تۇغماس ئايالنىڭ ئوغۇل بالا تىلىگەن دەردلىك دۇئاسى بىلەن باشلىنىدۇ. مانا مۇشۇنداق كىچىككەنە، ھەتتا كىشىنىڭ دىققىتىنى تارتمايدىغان بىر ئىش بىلەن خۇدانىڭ نىجات پىلانىنىڭ يېڭى بىر بابى ئېچىلىدۇ، ئۇنىڭ ئۇلۇغ مەقسەتلىرى ئالغا سۈرۈلىدۇ. خۇدانىڭ يوللىرى دائىم دېگۈدەك شۇنداق بولىدۇ. ھانناھنىڭ ئوغۇل بالا تىلىكى ئىلتىجا قىلىنىدۇ. ھانناھ قەسىمىدە چىڭ تۇرۇپ، تۇغقان بالىسى سامۇئىل (مەنىسى، «خۇدادىن تىلىگەن» ياكى «خۇدا ئاڭلىدى») نى ئۆمۈرۋاپەت ئىبادەت چېدىرىنىڭ خىزمىتىدە بولۇشقا پەرۋەردىگارغا ئاتاپ تاپشۇرىدۇ. شۇنىڭ بىلەن سامۇئىلنى ئەمچىكتىن ئايرىش بىلەنلا ئىبادەت چېدىرىغا ئېلىپ بېرىپ ئەلى دېگەن باش كاھىن، يەنى شۇ چاغدىكى «ھاكىم» غا تاپشۇرىدۇ. كىچىك بالا شۇ يەردە قالىدۇ. ئەلى ياشانغان بولغاچقا، شۈبھىسىزكى، سامۇئىل ئۇنىڭ جېنىغا ئەسقاتىدۇ ھەم ئۇنىڭغا تەسەللى بولىدۇ.

شۇ ۋاقىت ئىسرائىلنىڭ تارىخىدا زۇلمەتلىك كۈنلەر ئىدى. «باتۇر ھاكىملار» دېگەن كىتاب شۇنىڭغا ئىسپات بېرىدۇكى، خۇدا تاللىغان ئەل ئىچىدە بۆتپەرەسلىك، خۇراپىيلىق ۋە تۈرلۈك نومۇسسىزلىق ئەۋج ئالغانىدى. ئۇلار دائىم ئەتراپىدىكى ئەللەر ۋە قاراقچىلار تەرىپىدىن بۇلاڭ-تالاڭغا ئۇچرايتتى. ئەلنىڭ ئۆز ئوغۇللىرى ئىبادەت چېدىرىدىكى خىزمەتنى پۇل تاپىدىغان ئالدامچىلىققا ئايلاندۇرۇۋالغانىدى. شۇنداق ئەھۋالدا ھەممىگە قادىر خۇدا ئۆز سۆز-كلامىنى كىچىك بىر بالا ئارقىلىق يەتكۈزمەكچى بولغانلىقىنى ھېچكىم ئويلىمىغانىدى. ئۇ ئارقىلىق خۇدانىڭ ئىسرائىل خەلقىنى جازالايمەن، دېگەن سۆزى يەتكۈزۈلگەندە، ئۇ بەلكىم پەقەت بەش-ئالتە ياشتا بولۇشى مۇمكىن. خۇدانىڭ جازاسى بولسا، دائىم ئاۋۋال ئەڭ چوڭ مەسئۇلىيىتى بار كىشىنىڭ بېشىغا چۈشىدۇ - شۇڭا شۇ چاغدا ئەلى ۋە جەمەتىدىكىلەرگە

چۈشتى. ئەلى ئۆزى دۇرۇس ئادەم بولسىمۇ، ئۇ يەنىلا ئوغۇللىرىنى يامان يوللاردىن توسمىغانلىقىغا جاۋابكار ئىدى.

مانا بۇ سامۇئىل پەيغەمبەرنىڭ خۇدانىڭ ئىسرائىلغا بولغان سۆز-كالامنى يەتكۈزۈش خىزمىتىنىڭ باشلىنىشى ئىدى. گەرچە بۇ خىزمىتىنىڭ كۆپ تەپسىلاتلىرى بىزگە ئېيتىلمىغان بولسىمۇ، ئېنىقكى، ئۇ قۇرامىغا يەتكۈچە خۇدانىڭ ھەرخىل ئىشلار توغرىلۇق سۆزلىرىنى بارغانسېرى كۈچلۈك ھالدا يەتكۈزۈپ كەلگەنىدى.

سامۇئىلدىن ئىلگىرىكى بىر پەيغەمبەرنىڭ بەرگەن بېشارىتى بويىچە، ئەلى ۋە ئوغۇللىرى دۇنيادىن كېتىشى بىلەن ئىسرائىلغا «ھاكىم بولۇش» مەسئۇلىيىتى سامۇئىلنىڭ زىممىسىگە چۈشتى. شۇنىڭدەك ئىسرائىل ئۈچۈن باش كاھىنلىق رولىنىڭ بىر قىسمىمۇ ئۇنىڭ ئۈستىگە چۈشتى («1سام. 2:35» دىكى بېشارەتنىڭ بىرىنچى قىسمىدا دەل مۇشۇ ئىش كۆرسىتىلگەن، بىراق سامۇئىلنىڭ كاھىنلىققا ۋارىس بولىدىغان لاۋىيلار قەبىلىسىدىن ئىكەنلىكى ئېنىق ئەمەس). شۈبھىسىزكى، ئەينى چاغدا كاھىنلىق كىشىلەرنى شۇنچە بىزار قىلغانىدى، بۇ ئىش خۇدانىڭ كاھىنلىقنى چىرىكلىكتىن خالىي قىلىپ تۈزۈتۈشىدىكى ۋاقىتلىق ئەمما زۆرۈر ئەپلىك ئورۇنلاشتۇرۇشى ئىدى. ئەمما خۇدانىڭ بۇ ئورۇنلاشتۇرۇشى ئاخىر بېرىپ لاۋىيلارغا تاپشۇرۇلغان كاھىنلىق تۈزۈمىنى باشقا ئەۋزەل كاھىنلىق تۈزۈمى ئارقىلىق ئەمەلدىن قالدۇرىدۇ، دەپ پۇرتىدۇ. دەرۋەقە، مەسىھنىڭ كاھىنلىقى بارلىققا كېلىشى بىلەن لاۋىيلارنىڭ كاھىنلىقىنىڭ ھاجىتى قالمىدى.

بىزگە خەۋەرلەندۈرۈلدىكى، سامۇئىل ئىسرائىلغا بارلىق كۈنلىرىدە پەقەت تەۋرات قانۇنىنى پاك-دىيانەتلىك بەجا كەلتۈرۈش بىلەن ئەمەس، بەلكى پەيغەمبەرلىك كۆرسەتمىلەر، ئەخلاقلىق تەلىملەر ۋە ھەممىدىن مۇھىمى، ئۆزىنىڭ پەزىلەتلىك ئۈلگىسى بىلەنمۇ ھاكىملىق ۋەزىپىسىنى ئۆتىگەن. بۇ مەزگىلنىڭ ئاخىرىدا ئىسرائىل ئەندىشىگە چۈشكەنىدى. خۇدانىڭ بۇ پەزىلەتلىك ئادىمىنىڭ ئورنىنى كىم باسدۇ؟ سامۇئىلنىڭ ئىككى ئوغلى ئۇنىڭ ئىزىنى باسمايتتى. ئىسرائىلنىڭ ئاقساقاللىرى سامۇئىلنىڭ قېشىغا كېلىپ ئۇنىڭغا: – سەندىن كېيىن خۇدا بۇرۇنقىدەك يەنە بولغۇسى ھاكىمنى تەيىنلەرمۇ؟ – دەيدۇ. ئۇلار بۇنداق سۆزلەر بىلەن خۇدانىڭ خېلى

بۇرۇنقى ئورۇنلاشتۇرۇشلىرىغا بولغان گۇمانىنى بىلدۈرۈپ، ئۆز ئەقلى-خاھىشى بويىچە سامۇئىلغا: «**بىزگە بىر پادىشاھ تىكلەپ بېرىلسۇن!**» - دەپ تەلەپ قويدۇ. ئۇلارنىڭ خۇدانىڭ ئۇلاردىن داۋاملىق خەۋەر ئېلىشىغا ئىشەنمەسلىكى پەرۋەردىگارنىڭ كۆڭلىگە قاتتىق تېگىدۇ. ھالبۇكى، ئۇ سامۇئىل يەنە مەبەر ئارقىلىق ئۇلارنىڭ تىلىكىنى ئىجابەت قىلىدۇ. ئۇلار بۇ تىلىكىنى بىلدۈرۈپ بىر مەزگىلدىن كېيىن، پادىشاھ تاللاش توغرىلىق كۆرسەتمە بېرىلدى - قەددى-قامەتلىك، قىياپىتى كېلىشكەن سائۇل ئىسىملىك بىر كىشى ئۇلارغا كۆرسىتىلىدۇ. ھالبۇكى، گەرچە سائۇل دەسلەپتە خۇدانىڭ ھەقىقىي باشپاناھ ۋە تايانچ ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلىغان ۋە ئۆزىنىڭ يۈرەكلىك ۋە كەڭ قورساقلىقىنى كۆرسەتكەن بولسىمۇ، ھالقىلىق پەيتتە ئۇ پەقەت ئۆزىنىڭ ئەقلىگىلا تايىنىپ، خۇداغا باغلىغان ئىشەنچتىن ئايرىلىدۇ، ھەتتا كاھىنلىق تۈزۈمىگە ھاراملىق قىلىپ ئۇنى بۇلغايدۇ. بۇ ئېغىر ئاسىيلىق ئۈچۈن سامۇئىل ئۇنىڭغا، خۇدا سېنى پادىشاھلىقتىن ئۆرۈيدۇ، دەپ خەۋەر يەتكۈزىدۇ ھەمدە خۇدا كۆڭلىدىكىدەك باشقا بىر ئادەمنى پادىشاھ بولۇشقا ئاللىقاچان تاللىغان، دەيدۇ. خۇدا ئاستىرتىن سامۇئىلغا كېيىنكى پادىشاھنىڭ كىم ئىكەنلىكىنى، يەنى ياش بىر يىگىت پادىچى داۋۇت ئىكەنلىكىنى ئايدان قىلىدۇ. شۇنىڭ بىلەن سامۇئىل بېرىپ، داۋۇتنى ئائىلىسىدىكىلەر ئالدىدا پادىشاھ بولۇشقا مەسھ قىلىدۇ. ئەمما بۇ ئىش ئۇلار ئارىسىدا مەخپىي تۇتۇلىدۇ. ئۇزۇن ئۆتمەي داۋۇت ئۆزى ئوردىغا پادىشاھنىڭ خىزمىتىدە بولۇش ئۈچۈن كىرىدۇ ۋە ئۆزىنىڭ ئادەتتىن تاشقىرى جۈرئەت ھەم قابىلىيەتنى نامايان قىلىدۇ. سائۇل ئۇنىڭ مەنسىپىنى كۆتۈرىدۇ، ئەمما داۋۇتنىڭ خەلق ئارىسىدىكى ئىناۋىتى ۋە تەسىرىگە ھەسەت قىلىدۇ. شۇنىڭ بىلەن ئۇزۇن ئۆتمەي، داۋۇت سائۇلنىڭ سەردارى سۈپىتىدە ئەمەس، بەلكى سائۇل جېنىنى ئالماقچى بولغان قاققۇن «جىنايەتچى» بولۇپ قالىدۇ. داۋۇت بىرنەچچە يىل مۇشۇنداق خەتەرلىك ۋە مۇشەققەتلىك سەرگەردانلىق ھاياتىنى ئۆتكۈزىدۇ. ئاخىر بېرىپ سائۇل دۈشمەنلىرى بىلەن جەڭدە ئۆلتۈرۈلىدۇ، داۋۇت پادىشاھ بولىدۇ. داۋۇتنىڭ ئۆمرىنىڭ ئاخىرىغىچە يۈرگۈزگەن سەلتەنىتىنىڭ تەپسىلاتلىرى «سامۇئىل» نىڭ ئىككىنچى قىسمىدا بايان قىلىنىدۇ.

كىتابتا خاتىرىلەنگەن ۋەقەلەر ھەم خۇدانىڭ ئىسرائىل پادىشاھلىقىدا بولغان مۇددىئا-مەقسەتلىرى ئۈستىدە «قوشۇمچە سۆز» بىمىزدە توختىلىمىز.

كىتابنىڭ مۇئەللىپى

ئۇشۇ كىتابتىكى تارىخلارنىڭ ئىنچىكە تەپسىلاتلىرىغا قارىغاندا، تارىخچى (ياكى تارىخچىلار) تەسۋىرلەنگەن ۋەقەلەرگە يېقىن مۇناسىۋەتتە بولغان بولسا كېرەك. ئۇ (ياكى ئۇلار) ئۆزلىرىنىڭ سالاھىيىتىنى بىزگە ئېيتمايدۇ؛ پەرزىمىزچە كىتابنىڭ مۇئەللىپى سامۇئىل پەيغەمبەرنىڭ ئۆزى ۋە «قوشۇمچە مۇئەللىپى» كېيىنچە داۋۇتنىڭ ئوردىسى بىلەن يېقىن مۇناسىۋەتتە بولغان ناتان پەيغەمبەر بولۇشى ئېھتىمالغا ناھايىتى يېقىن.

مەزمۇن («سامۇئىل 1»): -

- 3-1 باب: سامۇئىلنىڭ تۇغۇلۇشى؛ خۇدا ئۇنى چاقىرىدۇ.
- 4-باب: خۇدانىڭ «ئەھدە ساندۇقى» بۇلاپ كېتىلىدۇ؛ ئەلنىڭ ئوغۇللىرى ۋە ئەلى ئۆلىدۇ.
- 5-7 باب: خۇدا فىلىستىيەلەرنى جازالايدۇ؛ «ئەھدە ساندۇقى» ئىسرائىلغا قايتۇرۇلۇپ كېلىدۇ.
- 8-باب: ئىسرائىل سامۇئىلدىن، ئۈستىمىزگە پادىشاھ تەيىنلەنسۇن، دەپ تەلەپ قىلىدۇ.
- 9-10 باب: سائۇل پادىشاھلىققا تاللىنىدۇ.
- 11-15 باب: سائۇلنىڭ دەسلەپكى سەلتەنتى؛ ئۇ چەتكە قېقىلىدۇ.
- 16-باب: سامۇئىل داۋۇتنى پادىشاھلىققا مەسھ قىلىدۇ؛ داۋۇت سائۇلنىڭ خىزمىتىدە بولىدۇ.
- 17-باب: داۋۇت گولئات گىگانتىنى ئۆلتۈرىدۇ.
- 18-20 باب: داۋۇت كۆتۈرۈلىدۇ؛ داۋۇتنىڭ يوناتان بىلەن بولغان دوستلۇقى؛ سائۇل ئۇنى ئۆلتۈرۈشكە قەستلەيدۇ.
- 21-27 باب: داۋۇت قاچىدۇ، سەرگەردان «جىنايەتچى» بولۇپ قالىدۇ.
- 28-31 باب: سائۇل باخشى ئايالدىن ياردەم سورايدۇ؛ فىلىستىيەلەر بىلەن جەڭ قىلىشقا چىقىدۇ؛ ئۇ ئۆلتۈرۈلىدۇ.

«سامۇئىل «1»»

دەرد-ئەلەمدىن بولغان تىلەك

1

¹ ئەفرائىم تاغلىقىدىكى راماتائىم-زوفىمدا ئەلكاناھ ئىسىملىك بىر كىشى بار ئىدى. ئۇ ئەفرائىملىق بولۇپ، يەرۇھامنىڭ ئوغلى، يەرۇھام ئېلىخۇنىڭ ئوغلى، ئېلىخۇ توخۇنىڭ ئوغلى، توخۇ زۇفىنىڭ ئوغلى ئىدى. ² ئۇنىڭ ئىككى ئايالى بار ئىدى. بىرىنىڭ ئىسمى ھاننا، يەنە بىرىنىڭ ئىسمى پەننناھ ئىدى. پەننناھنىڭ بالىلىرى بار ئىدى، لېكىن ھانناھنىڭ بالىسى يوق ئىدى. ³ بۇ ئادەم ھەر يىلى ئۆز شەھىرىدىن ساماۋى قوشۇنلارنىڭ سەردارى بولغان پەرۋەردىگارغا سەجدە قىلىپ قۇربانلىق سۇنغىلى شىلوھغا باراتتى. ئۇ يەردە ئەلنىڭ خوفنى ۋە فىنھاس دېگەن ئىككى ئوغلى پەرۋەردىگارنىڭ كاھىنلىرى بولۇپ ئىشلەيتتى. ⁴ ھەر قېتىم ئەلكاناھ قۇربانلىق قىلغان كۈنىدە ئۇ قۇربانلىقتىن ئايالى پەننناھ ۋە ئۇنىڭ ھەربىر ئوغۇل-قىزلىرىغا ئۆز ئۆلۈشىنى بېرەتتى. ⁵ ئەمما ھانناھقا بولسا ئۇ ئىككى ھەسسىلىك ئۆلۈش بېرەتتى؛ چۈنكى ئۇ ھانناھنى تولىمۇ سۆيەتتى. لېكىن پەرۋەردىگار ئۇنى تۇغماس قىلغانىدى ⁽¹⁾. ⁶ پەرۋەردىگارنىڭ ئۇنى تۇغماس قىلغانلىقىدىن ئۇنىڭ كۈندەش رەقىبى پەننناھ ھانناھنى ئازابلاش ئۈچۈن ئۇنىڭ بىلەن قاتتىق قېرىشاتتى. ⁷ ۋە ھەر يىلى، ھانناھ ھەر قېتىم پەرۋەردىگارنىڭ ئۆيىگە چىققاندا، پەننناھ ئۇنىڭغا ئازار بېرەتتى. پەننناھ شۇنداق قىلغاچقا، ئۇ يىغلاپ ھېچ نېمە يېمەيتتى ⁽²⁾. ⁸ ئاخىرى ئۇنىڭ ئېرى ئەلكاناھ ئۇنىڭغا: — ئى ھانناھ، نېمىشقا يىغلايسەن؟

¹ ئىبرانىي تىلىدا: «پەرۋەردىگار ئۇنىڭ بالىياتقۇسىنى ئېتىۋەتكەندى».

² نېمىشقا ئۇلار ھەر قېتىم «پەرۋەردىگارنىڭ ئۆيىگە چىققاندا» شۇنداق بولىدۇ؟ — بىزنىڭچە ھەر قېتىم بىر ئىبرانىي ئائىلە خۇدانىڭ ئالدىغا شۇنداق كەلگەندە، ئۇلار بارلىق بالىلىرى ئۈچۈن ئالاھىدە تەشەككۈر ئېيتىشى مۇمكىن. شۇ چاغلاردا پەننناھ ھانناھقا «سەن بىر تۇغماس!» دەپ ئەسلىتەتتى.

بەزى تەرجىمىلەردە مۇشۇ جۈملىنىڭ بېشىدا: «ئۇ (ئەلكاناھ) ھەر يىلى پەرۋەردىگارنىڭ ئۆيىگە چىققاندا، ھانناھ ئۇنىڭغا ھەمراھ بولۇپ بارغاندا...» دېيىلىدۇ.

نېمىشقا بىرنەرسە يېمەيسەن؟ نېمىشقا كۆڭلۈڭ ئازار يەيدۇ؟ مەن ئۆزۈم ساڭا ئون ئوغۇلدىن ئەۋزەل ئەمەسمۇ؟! – دېدى.

⁹ ئۇلار شىلوھدا يەپ-ئىچكەندىن كېيىن (ئەلى دېگەن كاھىن شۇ چاغدا پەرۋەردىگارنىڭ ئىبادەتخانىسىنىڭ ئىشىكى يېنىدىكى ئورۇندۇقتا ئولتۇراتتى) ھانناھ داستاندىن تۇردى؛ ¹⁰ ئۇ قاتتىق ئازاب ئىچىدە پەرۋەردىگارغا دۇئا قىلىپ زار-زار يىغلايتتى. ¹¹ ئۇ قەسەم ئىچىپ: – ئى ساماۋى قوشۇنلارنىڭ سەردارى بولغان پەرۋەردىگار، ئەگەر دېدىڭىزنىڭ دەردىگە يېتىپ، مېنى ياد ئېتىپ دېدىڭىزنى ئۇتۇماي، بەلكى دېدىڭىزگە بىر ئوغۇل بالا ئاتا قىلساڭ، ئۇنى پۈتۈن ئۆمرىنىڭ كۈنلىرىدە سەن پەرۋەردىگارغا بېغىشلايمەن؛ ئۇنىڭ بېشىغا ئۈستىرا ھېچقاچان سېلىنمايدۇ⁽³⁾، دېدى.

¹² ئۇ پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا دۇئاسىنى داۋام قىلىۋاتقاندا، ئەلى ئۇنىڭ ئاغزىغا قاراپ تۇردى؛ ¹³ چۈنكى ھانناھ دۇئانى ئىچىدە قىلغاچقا لەۋلىرى سىدىرلاۋاتقىنى بىلەن ئاۋازى ئاڭلانمايتتى. شۇڭا ئەلى ئۇنى مەست بولۇپ قايتۇ، دەپ ئويلىدى. ¹⁴ ئەلى ئۇنىڭغا: – قاچانغىچە مەست يۈرسەن؟ شارابىڭنى ئۆزۈڭدىن نېرى قىل، دېدى.

¹⁵ لېكىن ھانناھ جاۋابىن: – ئۇنداق ئەمەس، ئى غوجام! كۆڭلى سۈنۈق بىر مەزلۇمەن. مەن شارابمۇ، ھاراقمۇ ئىچمىدىم، بەلكى جېنىم دەردىنى پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا تۆكتۈم؛ ¹⁶ دېدەكلىرىنى يامان خوتۇن⁽⁴⁾ دەپ بىلىمگەيلا. چۈنكى مېنىڭ زور دەردىم ۋە ئازابلىرىمدىن بۇ كۈنگىچە شۇنداق ندا قىلىۋاتىمەن، دېدى.

¹⁷ ئەلى ئۇنىڭغا جاۋاب بېرىپ: – تىنچ-ئامان قايتىقىن؛ ئىسرائىلنىڭ خۇداسى ئۆزىدىن تىلىگەن ئىلتىجايىڭنى ئىجابەت قىلغاي، دېدى.

¹⁸ ھانناھ: – دېدەكلىرى كۆز ئالدىلىرىدا ئىلتىپات تاپقاي، دېدى. ئۇ شۇلارنى

³ «ئۇنىڭ بېشىغا ئۈستىرا ھېچقاچان سېلىنمايدۇ» – تەۋرات دەۋرىدە بەزى كىشىلەر ئۆزلىرىنى خۇدانىڭ ئىبادىتىگە بېغىشلاش مەقسىتىدە ئۆزلىرىنى «نازارى» دەپ ئاتايتتى؛ «نازارى»لار (نازارى بولۇشقا قەسەم ئىچىپ بېكىتىلگەن مۆھلەتتە) ھاراق ئىچمەيتتى، چاچلىرىنى ھېچ چۈشۈرمەيتتى. «چۆل» 1:6؛ 22-نى كۆرۈڭ.

⁴ «يامان خوتۇن» – ئىبرانى تىلىدا «بىلىنلەنك قىزى» دېيىلىدۇ. «بىلىنلەنك»نىڭ مەنىسى «ئەرزىمەس» دېگەنلىك بولۇپ، بەلكىم ئىبلىسنى كۆرسىتىدۇ.

دەپ چىقىپ، غىزا يېدى ۋە شۇنىڭدىن كېيىن چىرايىدا ئىلگىرىكىدەك غەمكىنلىك كۆرۈنمىدى.

¹⁹ ئۇلار ئەتىسى تاڭ سەھەردە ئورنىدىن تۇرۇپ پەرۋەردىگارنىڭ ھۇزۇرىدا سەجدە قىلىپ بولۇپ، رامادىكى ئۆيىگە يېنىپ كەلدى. ئەلکاناھ ئايالى ھانناغا يېقىنچىلىق قىلدى؛ پەرۋەردىگار ئۇنى ئەسلىگەندى. ²⁰ ھاننا ھامىلىدار بولۇپ، ۋاقتى-سائىتى توشۇپ، بىر ئوغۇل تۇغدى. ئۇ: «مەن ئۇنى پەرۋەردىگاردىن تىلەپ ئالدىم» دەپ، ئىسمىنى سامۇئىل قويدى ⁽⁵⁾.

ھاننا سامۇئىلنى پەرۋەردىگارغا ئاتايدۇ

²¹ ئۇنىڭ ئېرى ئەلکاناھ ئۆيىدىكى ھەممىسى بىلەن پەرۋەردىگارغا ئاتىدىغان ھەر يىللىق قۇربانلىقنى قىلغىلى ۋە قىلغان قەسىمىنى ئادا قىلىش ئۈچۈن شىلوھغا چىقتى. ²² لېكىن ھاننا بىللە بارماي ئېرىگە: – بالا ئەمچەكتىن ئايرىلغاندىلا ئاندىن مەن ئۇنىڭ پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا ھازىر بولۇشى ئۈچۈن ئۇنى ئېلىپ بارىمەن؛ شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۆيەردە مەڭگۈ تۇرىدۇ، دېدى. ²³ ئېرى ئەلکاناھ ئۇنىڭغا: – ئۆزۈڭگە نېمە ياخشى كۆرۈنسە، شۇنى قىلغىن. ئۇنى ئەمچەكتىن ئايرىغۇچە تۇرۇپ تۇرغىن. پەرۋەردىگار ئۆز سۆز-كالاىغا ئەمەل قىلغاي، دېدى. ئايالى ئۆيدە قېلىپ بالىسى ئەمچەكتىن ئايرىلغۇچە ئېمىتتى. ²⁴ بالىسى ئەمچەكتىن ئايرىلغاندىن كېيىن ئۇ ئۇنى ئېلىپ، شۇنداقلا ئۈچ بۇقا، بىر ئەفاه ⁽⁶⁾ ۋە بىر تۈلۈم شارابنى ئېلىپ پەرۋەردىگارنىڭ شىلوھدىكى ئۆيىگە ئاپاردى. بالا بولسا تېخى كىچىك ئىدى. ²⁵ ئۇلار بىر بۇقنى سويۇپ بالىنى ئەلنىڭ قېشىغا ئېلىپ كەلدى ⁽⁷⁾. ²⁶ شۇنىڭ بىلەن ھاننا ئۇنىڭغا: –

⁵ ئىبرانىي تىلىدا «سامۇئىل» دېگەننىڭ مەنىسى «خۇدا ئاڭلىدى» ياكى «خۇدادىن تىلىگەن» دېگەنگە يېقىن كېلىدۇ.

⁶ «ئەفاه» ئاشلىق-دانلارنىڭ ئۆلچەم بىرلىكى ئىدى، تەخمىنەن 27 لىتر. بۇقا قۇربانلىق قىلىنغاندا، ئۇنىڭغا قوشۇپ ئۇندىن «قوشۇمچە ئاشلىق ھەدىيە» قىلىنىشىمۇ كېرەك ئىدى.

⁷ قالغان ئىككى بۇقا بەلكىم ئېلىغا سامۇئىلنى بېقىش ئۈچۈن بەرگەن «بېقىش ھەققى» بولۇشى مۇمكىن. باشقا بىر ئېھتىماللىق باركى، 24-ئايەتنىڭ مەنىسى: «...ئۈچ بۇقا» ئەمەس، بەلكى «...ئۈچ ياشلىق بىر بۇقا» بولۇشى مۇمكىن. بىراق بۇ ئايەتنى شۇنداق چۈشەنگەن ئالىملار ئاز.

ئى غوجام، ئۆزلىرىدە ھايات راست بولغىنىدەك، بۇ يەردە سىلىنىڭ قاشلىرىدا تۇرۇپ پەرۋەردىگارغا نىدا قىلغان مەزلۇم مەن بولمەن، دېدى. ²⁷ – مەن مۇشۇ ئوغۇل بالا ئۈچۈن دۇئا قىلدىم ۋە مانا، پەرۋەردىگار مېنىڭ تىلىگەن ئىلتىجايىمنى ئىجابەت قىلدى. ²⁸ ئەمدى ھازىر مەن ئۇنى پەرۋەردىگارغا تاپشۇرۇپ بەردىم. ئۆمرىنىڭ ھەممە كۈنلىرىدە ئۇ پەرۋەردىگارغا بېغىشلانغان بولىدۇ، دېدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار ⁽⁸⁾ ئۇ يەردە پەرۋەردىگارغا سەجدە قىلدى.

ھانناھ تەنتەنە بىلەن پەرۋەردىگارنى مەدھىيەلەيدۇ

2

¹ ھانناھ دۇئا قىلىپ مۇنداق دېدى: –

«مېنىڭ قەلبىم پەرۋەردىگار بىلەن يايىرىدۇ،

مېنىڭ مۈڭگۈزۈم ⁽⁹⁾ پەرۋەردىگار بىلەن ئېگىز كۆتۈرۈلدى؛

ئاغزىم دۈشمەنلىرىمنىڭ ئالدىدا تەنتەنەلىكتە ئېچىلدى؛

چۈنكى سېنىڭ نىجاتىڭدىن شادلىنىمەن.

² پەرۋەردىگاردەك مۇقەددەس بولغۇچى يوقتۇر؛

چۈنكى سەندىن باشقا ھېچ كىم يوق،

خۇدايىمىزدەك ھېچ ئۇيۇلتاش يوقتۇر.

³ ئى ئىنسانلار، كىبىرلىك سۆزلىرىڭلارنى كۆپەيتىۋەرمەڭلار،

يوغان گەپلەرنى ئاغزىڭلاردىن چىقارماڭلار؛

چۈنكى پەرۋەردىگار بىلىم-ھىدايەتكە ئىگە خۇدادۇر.

ئىنسانلارنىڭ ئەمەللىرى ئۇنىڭ تەرىپىدىن تارازىدا تارتىلىدۇ.

⁴ پالۋانلارنىڭ ئوق-ياللىرى سۇندۇرىلدى؛

لېكىن پۇتلىشىپ يىقىلغانلارنىڭ بېلى بولسا قۇدرەت بىلەن باغلاندى.

⁵ قورسىقى توق بولغانلار نان تېپىش ئۈچۈن ئۆزىنى ياللانمىلىققا بەردى؛

⁸ «ئۇلار» بەزى كونا كۆچۈرمىلەردە «ئۇ» دېيىلىدۇ (دېمەك، سامۇئىلنى كۆرسىتىدۇ).

⁹ تەۋراتتا، «مۈڭگۈز» لەر كۆپ ھاللاردا ئادەملەرنىڭ ئابروي-شۆھرىتىنى ياكى كۈچىنى بىلدۈرىدۇ. مۇشۇ يەردە قۇتقۇزغۇچى-مەسىھنى كۆرسىتىشى مۇمكىن. «زەب»، 17:132 نى كۆرۈڭ. بۇ مۈڭگۈزلەر ئادەمنىڭ بېشىدا ئۆسكەن ئەمەس، ئەلۋەتتە!

لېكىن ئاچ قالغانلار ھازىر ئاچ قالمدى؛
 ھەتتا تۇغماس ئايال يەتتىنى تۇغىدۇ؛
 لېكىن كۆپ بالىلىق بولغان سولشىپ كېتىدۇ.
 6 پەرۋەردىگار ھەم ئۆلتۈرىدۇ، ھەم ھايات بېرىدۇ؛
 ئۇ ئادەمنى تەھتىسارغا⁽¹⁰⁾ چۈشۈرىدۇ، ئۇ يەردىن يەنە تۇرغۇزىدۇ؛
 7 پەرۋەردىگار ئادەمنى ھەم نامرات قىلىۋېتىدۇ، ھەم باي قىلىدۇ؛
 ئۇ كىشىنى ھەم پەس قىلىدۇ، ھەم ئېگىز كۆتۈرىدۇ.
 8 ئۇ ئۆزى مىسكىننى توپىدىن قوپۇرىدۇ،
 قىغلىقتىن يوقسۇلنى كۆتۈرىدۇ؛
 ئۇلارنى ئېسىل زادىلەر ئارىسىدا تەڭ ئولتۇرغۇزىدۇ؛
 ئۇلارنى شان-شەرەپلىك تەختىگە مىراس قىلدۇرىدۇ؛
 چۈنكى يەرنىڭ تۈۋرۈكلىرى پەرۋەردىگارنىڭكىدۇر؛
 ئۇ ئۆزى دۇنيانى ئۇلارنىڭ ئۈستىگە سالغانىدى.
 9 ئۆز مۇقەددەس بەندىلىرىنىڭ پۇتلىرىنى ئۇ مەزمۇت قىلىدۇ؛
 ئەمما رەزىللەر بولسا، قاراڭغۇدا شۇك قىلىنىدۇ؛
 چۈنكى ھېچكىم ئۆز قۇدرىتى بىلەن نۇسرەت تاپمايدۇ.
 10 پەرۋەردىگار بىلەن قارشىلاشقانلار پارە-پارە قىلىۋېتىلىدۇ؛
 ئۇ ئۆزى ئاسمانلاردىن ئۇلارغا قارشى گۈلدۈرلەيدۇ.
 پەرۋەردىگار يەر يۈزىنىڭ چەتلىرىگىچە ھۆكۈم چىقىرىدۇ؛
 ئۇ ئۆزى تىكلىگەن پادىشاھقا قۇدرەت بېرىدۇ،
 ئۇ ئۆزى مەسھلىگىنىنىڭ⁽¹¹⁾ مۈڭگۈزىنى ئېگىز كۆتۈرىدۇ!.

¹⁰ «تەھتىسارا» — ئۆلگەنلەرنىڭ روھى بارىدىغان جاي.

¹¹ «مەسھلىمەك» ياكى «مەسھ قىلىش». خۇدانىڭ يوليورۇقى بىلەن ئىسرائىلغا يېڭى بىر پادىشاھ بېكىتىش ئۈچۈن ئۇنىڭ بېشىغا زەيتۇن مېيى سۈرۈلۈشى كېرەك ئىدى. مۇشۇ مۇراسىم «مەسھ قىلىنىش» ياكى «مەسھلىنىش» دەپ ئاتىلاتتى ۋە شۇنداقلا شۇ چاغدىن باشلاپ شۇ پادىشاھ «خۇدانىڭ مەسھلىگىنى» دەپ ئاتىلاتتى. كاھىنلار ۋە بەزى ۋاقىتدا پەيغەمبەرلەرمۇ «مەسھ قىلىناتتى». ئىسرائىلدا شۇ چاغدا پادىشاھ بولمىغاچقا، ھانناھنىڭ بۇ سۆزى دەرۋەقە كەلگۈسى ئىشلارنى ئالدىنلا كۆرسەتكەن بېشارەت ئىدى.

¹¹ ئەلکاناھ بولسا رامادىكى ئۆز ئۆيىگە يېنىپ باردى. بالا بولسا ئەلنىڭ قېشىدا پەرۋەردىگارغا خىزمەت قىلىپ قالدى.

ئەلنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ كاھىنلىق مەنسىپىدىن رەزىللىك بىلەن پايدىلىنىشلىرى

¹² ئەمما ئەلنىڭ ئوغۇللىرى ئىنتايىن يامان كىشىلەردىن بولۇپ⁽¹²⁾، پەرۋەردىگارنى تونۇمايتتى. ¹³ كاھىنلارنىڭ خەلقلەرگە مۇنداق ئادىتى بولغان: – بىرسى قۇربانلىق قىلىپ، گۆش قايناپ پىشۇۋاتقاندا كاھىننىڭ خىزمەتكارى كېلىپ ئۈچ تىللىق چاڭگاكنى قولىدا تۇتۇپ ¹⁴ داش، قازان، داڭقان ياكى كورنىڭ ئىچىگە سانجىپ، چاڭگاكتا نېمە ئېلىنغان بولسا كاھىن شۇنى ئۆزىگە ئالاتتى. ئۇلارنىڭ شىلوھغا قۇربانلىق قىلغىلى كەلگەن ھەممە ئىسرائىللارغا شۇنداق ئادىتى بولغان⁽¹³⁾. ¹⁵ شۇنداقلا ھەتتا ياغنى كۆيدۈرمەستە كاھىننىڭ خىزمەتكارى كېلىپ قۇربانلىق قىلىۋاتقان ئادەمگە: – كاھىنغا كاۋاپ ئۈچۈن گۆش بەرگىن، چۈنكى ئۇ سەندىن قايناپ پىشقان گۆش قوبۇل قىلمايدۇ، بەلكى خام گۆش لازىم، دەيتتى. ¹⁶ ئەگەر قۇربانلىق قىلغۇچى ئۇنىڭغا: – ئاۋۋال يېغى كۆيدۈرۈلۈپ بولسۇن⁽¹⁴⁾، ئاندىن نېمىنى خالىساڭ شۇنى ئالغىن، دېسە، ئۇ: – بولمايدۇ، ماڭا دەرھال بەر! بولمىسا مەجبۇرىي ئالىمەن، دەيتتى؛ ¹⁷ شۇنداق قىلىپ بۇ ئىككى ياشنىڭ گۇناھى پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا تولىمۇ ئېغىر بولغانىدى؛ چۈنكى ئۇنىڭ سەۋەبىدىن خەق پەرۋەردىگارغا ئاتىغان قۇربانلىقلار

¹² «ئىنتايىن يامان كىشىلەردىن بولۇپ» – ئىبرانىي تىلىدا: «بېلىئالنىڭ (ئېلىسنىڭ) ئوغۇللىرىدىن بولۇپ» دېيىلىدۇ. «بېلىئال» نىڭ مەنىسى «ئەرزىمەس»، بەلكىم شەيتاننى كۆرسىتىدۇ.

¹³ مۇشۇ خىل قۇربانلىقلار، شۈبھىسىزكى، «تەشەككۈر قۇربانلىقلىرى» ياكى «ئىناقلىق قۇربانلىقلىرى» ئىدى. كاھىنلارنىڭ مۇشۇ ئادىتى مۇسا پەيغەمبەرگە چۈشۈرۈلگەن قانۇننىڭ بەلگىلىمىلىرىگە ئاساسلانغان ئەمەس. كاھىنلارنىڭ «ھوقۇق ئۇلۇشى» بولسا «لاۋ» 11:7-18، 28-34-ئايەتلەردە كۆرسىتىلىدۇ. ئەمما ئەلنىڭ ئوغۇللىرى ئاچكۆزلۈكتىن بۇ ئادەتنى تولىمۇ ھەددىدىن ئاشۇرۇۋەتكەنىدى. كېيىنكى ئايەتلەرنى كۆرۈڭ.

¹⁴ مۇسا پەيغەمبەرگە چۈشۈرۈلگەن قانۇن بويىچە قۇربانلىقلاردىكى بارلىق ياغلار پەرۋەردىگارغا ئاتاپ كۆيدۈرۈلەتتى. ئادەمنىڭ ئۇنى يېيىشى مەنئى قىلىناتتى.

كۆزگە ئىلىنمايۋاتاتتى.

¹⁸ ئەمما سامۇئىل نارەسىدە بالا بولۇپ كاناپتىن توقۇلغان بىر ئەفودنى كىيىپ پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا خىزمەت قىلاتتى⁽¹⁵⁾. ¹⁹ بۇنىڭدىن باشقا ئۇنىڭ ئانىسى ھەر يىلدا ئۇنىڭغا بىر كىچىك تون تىكىپ، ھەر يىللىق قۇربانلىقنى قىلغىلى ئېرى بىلەن بارغاندا ئالغاچ كېلەتتى. ²⁰ ئەلى ئەلكاناھ ۋە ئايالىغا بەخت تىلەپ دۇئا قىلىپ: – «ئايالىڭنىڭ پەرۋەردىگارغا بېغىشلىغىنىنىڭ ئورنىغا ساڭا ئۇنىڭدىن باشقا نەسىل بەرگەي، دېدى. ئاندىن بۇ ئىككىسى ئۆز ئۆيىگە ياندى. ²¹ شۇنىڭ بىلەن پەرۋەردىگار ھانناھنى يوقلاپ بەرىكەتلەپ⁽¹⁶⁾، ئۇ ھامىلىدار بولۇپ جەمئىي ئۈچ ئوغۇل ۋە ئىككى قىز تۇغدى. كىچىك سامۇئىل بولسا پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا تۇرۇپ ئۆسۈۋاتاتتى.

²² ئەلى بەك قېرىپ كەتكەندى. ئۇ ئوغۇللىرىنىڭ پۈتكۈل ئىسرائىلغا ھەممە قىلغانلىرىنى ئاڭلىدى ھەم جامائەت چېدىرىنىڭ⁽¹⁷⁾ ئىشىكىدە خىزمەت قىلىدىغان ئاياللار بىلەن ياتقىنىنىمۇ ئاڭلىدى. ²³ ئۇ ئۇلارغا: – سىلەر نېمە ئۈچۈن شۇنداق ئىشلارنى قىلىسىلەر؟ چۈنكى بۇ خەلقنىڭ ھەممىسىدىن سىلەرنىڭ يامانلىقىڭلارنى ئاڭلاۋاتىمەن، دېدى. ²⁴ بولمايدۇ، ئى ئوغۇللىرىم! مەن ئاڭلىغان بۇ خەۋەر ياخشى ئەمەس، پەرۋەردىگارنىڭ خەلقىنى ئازدۇرۇپىسىلەر⁽¹⁸⁾. ²⁵ ئەگەر بىر ئادەم يەنە بىر ئادەمگە گۇناھ قىلسا، باشقا بىرسى ئۇنىڭ ئۈچۈن خۇدادىن رەھىم سورىسا بولىدۇ؛ لېكىن ئەگەر بىرسى پەرۋەردىگارغا گۇناھ قىلسا، كىم ئۇنىڭ گۇناھىنى تىلىيەلەيدۇ؟ – دېدى. لېكىن ئۇلار ئاتىسىنىڭ سۆزىگە قۇلاق سالمايدى؛ چۈنكى پەرۋەردىگار ئۇلارنى

¹⁵ «ئەفود» — خۇدا مۇسا پەيغەمبەرگە چۈشۈرگەن قانۇن بويىچە، باش كاھىن كىيىدىغان بىر ئالاھىدە كالتە چاپان بولۇپ، ئۇنىڭ ئىچىدىكى ئىككى خىل تاش ئارقىلىق خۇدادىن يول سورىغىلى بولاتتى. سامۇئىل لاۋىي قەبىلىسىدىن بولمىسىمۇ، بۇ ئايەتكە قارىغاندا «كاھىنلىق كىيىم» كىيىپ، كاھىنلىق خىزمىتىنى قىلىۋاتاتتى.

¹⁶ «يوقلاپ بەرىكەتلەپ» — ئىبرانىي تىلىدا پەقەت «يوقلاپ» دېيىلىدۇ. خۇدانىڭ «يوقلىشى» توغرىلىق «تەبىرلەر» نىمۇ كۆرۈڭ.

¹⁷ «جامائەت چېدىرى»، يەنى «ئىبادەت چېدىرى».

¹⁸ باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «پەرۋەردىگارنىڭ خەلقى ئارىسىدا تارقالغان خەۋەر ياخشى ئەمەس».

ئۆلتۈرۈشنى نىيەت قىلغانىدى. ²⁶ ئەمما ساموئىل دېگەن بالا ئۆسۈۋاتاتتى، پەرۋەردىگار ھەم ئادەملەرنىڭ ئالدىدا ئىلتىپات تاپقانىدى.

²⁷ خۇدانىڭ بىر ئادىمى ئەلنىڭ يېنىغا كېلىپ مۇنداق دېدى: – پەرۋەردىگار شۇنداق دەيدۇ: «مىسىردا، پىرەۋنىڭكىدە تۇرغاندا ئۆزۈمنى ئاتاڭنىڭ جەمەتىگە ئوچۇق ئايان قىلىدىممۇ؟» ²⁸ مەن ئۇنى كاھىنىم بولۇش، ئۆز قۇربانگاھىمدا قۇربانلىق قىلىش، خۇشبۇي يېقىش ۋە مېنىڭ ئالدىمدا ئەفۇد توننى كېيىپ خىزمەت قىلىشقا ئىسرائىلنىڭ ھەممە قەبىلىلىرىدىن تاللىمىغاندىممۇ؟ شۇنىڭدەك مەن ئىسرائىلنىڭ ئوتتا كۆيدۈرىدىغان ھەممە قۇربانلىقلىرىنى ئاتاڭغا تاپشۇرۇپ تەقدىم قىلغان ئەمەسمۇ؟ ⁽¹⁹⁾ ²⁹ نېمىشقا مەن بۇيرۇغان، تۇرالغۇ جايىمدىكى قۇربانلىقم بىلەن ئاشلىق ھەدىيەلەرنى دەپسەندە قىلىسىلەر؟ نېمىشقا خەلقىم ئىسرائىللار كەلتۈرگەن ھەممە ھەدىيەلەرنىڭ ئېسىلىدىن ئۆزلىرىڭلارنى سەمىرتىپ، ئۆز ئوغۇللىرىڭلارنىڭ ھۆرمىتىنى مېنىڭكىدىن ئۈستۈن قىلىسەن؟» ³⁰ ئۇنىڭ ئۈچۈن ئىسرائىلنىڭ خۇداسى پەرۋەردىگار مۇنداق دەيدۇ: «مەن دەرھەقىقەت سېنىڭ ۋە ئاتاڭنىڭ جەمەتلىرىڭنىڭ مېنىڭ ئالدىمدا خىزمىتىمدە مەڭگۈ ماڭىدۇ، دەپ ئېيتقاندىم؛ لېكىن ئەمدى مەن پەرۋەردىگار شۇنى دەيمەنكى، بۇ ئىش ھازىر مەندىن نېرى بولسۇن! مېنى ھۆرمەت قىلغانلارنى مەن ھۆرمەت قىلىمەن، لېكىن مېنى كەمسىتكەنلەر پەس قارىلىدۇ. ³¹ مانا شۇنداق كۈنلەر كېلىدۇكى، سېنىڭ بىلىڭىنى ۋە ئاتاڭنىڭ جەمەتىنىڭ بىلىكىنى ⁽²⁰⁾ تەڭ كېسىۋېتىمەن؛ شۇنىڭ بىلەن جەمەتىڭدە بىرمۇ قېرىغان ئادەم تېپىلمايدۇ! ³² سەن تۇرالغۇ جايىمدا دەرد-قايغۇ ⁽²¹⁾ كۆرسەن؛ ئىسرائىللار ھەرقانداق ھۇزۇر-بەختنى كۆرگىنى بىلەن، سېنىڭ جەمەتىڭدە ئەبەدىگىچە بىرمۇ قېرىغان ئادەم تېپىلمايدۇ. ⁽²²⁾ ³³

¹⁹ تەۋراتقا ئاساسەن، كاھىنلارنىڭ ھەرقانداق قۇربانلىقلاردىن ئۆزىگە خاس بىر ئۆلۈشنى ئېلىش ھوقۇقى بار ئىدى.

²⁰ «ئادەمنىڭ بىلىكى» ئۇنىڭ كۈچى، قابىلىيىتى ۋە ھوقۇقىنى بىلدۈرەتتى.

²¹ ياكى «دۈشمەن».

²² بۇ بېشارەت تۆۋەندىكى بايلاردا ئىچىلىدۇ. ئەلى ئۆزى پەرۋەردىگارنىڭ ئەھدە ساندۇقىنىڭ بۇلاپ كېتىلگەنلىكىنى كۆرىدۇ؛ بىراق كېيىنكى كۈنلەردە، يەنى داۋۇت پادىشاھنىڭ كۈنلىرىدىكى بەخت-بەرىكەتنى ئۇ كۆرمەيدۇ (ئەلنىڭ جەمەتىنىڭ كېيىنكى تارىخى 22-باب، 1-22، «1-پاد».

ۋە مەن قۇربانگاھىمنىڭ خىزمىتىدىن ئۈزۈپ تاشلىمىغان ئادىمنىڭ بار بولسا، ئۇ كۆزلىرىڭنىڭ خىرەلىشىشى⁽²³⁾ بىلەن جېنىڭنىڭ ئازابلىنىشىغا سەۋەب بولىدۇ. جەمەتىڭدە تۇغۇلغانلارنىڭ ھەممىسى بالاغەتتىن ئۆتمەي ئۆلىدۇ.³⁴ ساڭا بۇ ئىشلارنى ئىسپاتلاشقا، ئىككى ئوغلۇڭ خوفنى بىلەن فىنھاسىنىڭ بېشىغا چۈشىدىغان مۇنداق بىر ئالامەت بېشارەت بولىدۇ: — ئۇلارنىڭ ئىككىلىسى بىر كۈندە ئۆلىدۇ.³⁵ ئەمما ئۆزۈمگە روھىم ۋە دىلىمدىكى نىيەتم بويىچە ئىش كۆرىدىغان سادىق بىر كاھىننى تىكلەيمەن: مەن ئۇنىڭغا مەزمۇت بىر جەمەت قۇرىمەن؛ ئۇ مېنىڭ مەسىھ قىلغىنىمنىڭ⁽²⁴⁾ ئالدىدا مەڭگۈ⁽²⁵⁾ مېڭىپ خىزمەت قىلىدۇ.³⁶ شۇنداق بولىدۇكى، سېنىڭ جەمەتىڭدىكىلەردىن ھەر بىر تىرىك قالغانلار بىر سەر كۈمۈش ۋە بىر چىشلەم نان تىلەشكە ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ ئۇنىڭغا تەزىم قىلىپ: «كاھىنلىق خىزمەتلىرىدىن ماڭا بىر ئورۇن بەرسىلە، يېڭىلى بىر چىشلەم نان تاپاي دەپ ئېيتىدىغان بولىدۇ» دەيدۇ.

پەرۋەردىگار سامۇئىلنى چاقىرىدۇ

3

¹ سامۇئىل دېگەن بالا بولسا ئەلنىڭ ئالدىدا پەرۋەردىگارنىڭ خىزمىتىدە بولاتتى. ئەمدى پەرۋەردىگارنىڭ سۆزى ئۇ كۈنلەردە كەم ئىدى؛ ۋەھىيلىك كۆرۈنۈشلەرمۇ كۆپ ئەمەس ئىدى.² ۋە شۇنداق بولىدىكى، بىر كۈنى ئەلى ئورنىدا ياتقانىدى (ئۇنىڭ كۆزلىرى تورلىشىپ كۆرمەس بولۇپ قالاي دېگەنىدى)³ خۇدانىڭ چىرىغى تېخى ئۆچمىگەن بولۇپ، سامۇئىل پەرۋەردىگارنىڭ ئىبادەتخانىسىدا، خۇدانىڭ ئەھدە ساندۇقىغا يېقىنلا يەردە ياتاتتى.⁴ پەرۋەردىگار سامۇئىلنى چاقىردى. ئۇ: — مانا مەن بۇ يەردە، دېدى.⁵ ئۇ ئەلنىڭ قېشىغا يۈگۈرۈپ بېرىپ: — مانا مەن، مېنى چاقىرىدىڭغۇ،

(26-27 دە كۆرۈلدى).

²³ «كۆزلىرىڭنىڭ خىرەلىشىشى» — بۇ ئىبارە ئادەتتە كۆز ياشلىرىنىڭ كۆپ تۆكۈلگەنلىكىدىن ياكى زور غەمكىنلىكتىن بولغان ھالەتنى كۆرسىتىدۇ.

²⁴ «مەسىھ قىلغىنىم» — پادىشاھىم، دېمەكچى. بىزنىڭچە بۇ بېشارەت ئاۋۋال سامۇئىلنىڭ ئۆزىدە ئاندىن كاھىن زادىنىڭ جەمەتىدە ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى.

²⁵ ئىبرانىي تىلىدا «بارلىق كۈنلەردە».

دېدى. لېكىن ئۇ جاۋاب بېرىپ: - مەن چاقىرىمدىم؛ قايتىپ بېرىپ ياتقىن، دېدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇ بېرىپ ياتتى. ⁶ پەرۋەردىگار يەنە: «سامۇئىل!» دەپ چاقىردى. سامۇئىل قويۇپ ئەلنىڭ قېشىغا بېرىپ: مانا مەن، مېنى چاقىردىڭغۇ، دېدى. لېكىن ئۇ جاۋاب بېرىپ: - مەن چاقىرىمدىم ئى ئوغلۇم، يەنە بېرىپ ياتقىن، دېدى.

⁷ سامۇئىل پەرۋەردىگارنى تېخى تونۇمىغانىدى؛ پەرۋەردىگارنىڭ سۆزى ئۇنىڭغا تېخى ئايان قىلىنمىغانىدى. ⁸ لېكىن پەرۋەردىگار يەنە ئۈچىنچى قېتىم: «سامۇئىل!» دەپ چاقىردى؛ ئۇ قويۇپ ئەلنىڭ قېشىغا بېرىپ: - مانا مەن؛ سەن مېنى چاقىردىڭ، دېدى. ئۇ ۋاقىتتا ئەلى پەرۋەردىگار بالىنى چاقىرىپتۇ، دەپ بىلىپ يەتتى. ⁹ شۇنىڭ بىلەن ئەلى سامۇئىلغا: - بېرىپ ياتقىن. ئۇ ئەگەر سېنى چاقىرسا، سەن: - ئى پەرۋەردىگار، سۆز قىلغىن، چۈنكى قۇلۇڭ ئاڭلايدۇ، دەپ ئېيتقىن، دېۋىدى، سامۇئىل بېرىپ ئورنىدا ياتتى. ¹⁰ ۋە پەرۋەردىگار كېلىپ يېقىن تۇرۇپ ئىلگىرىكىدەك: - «سامۇئىل، سامۇئىل!» ⁽²⁶⁾ دەپ چاقىردى. سامۇئىل: - سۆز قىلغىن، چۈنكى قۇلۇڭ ئاڭلايدۇ، دەپ جاۋاب بەردى.

¹¹ پەرۋەردىگار سامۇئىلغا: - مانا مەن ئاڭلىغانلارنىڭ ئىككى قۇلىقىنى زىڭىلداتقۇدەك بىر ئىشنى ئىسرائىلنىڭ ئارىسىدا قىلماقچىمەن. ¹² شۇ كۈندە مەن بۇرۇن ئەلنىڭ جەمەتىدىكىلەر توغرىسىدا ئېيتقىنىمنىڭ ھەممىسىنى ئۇنىڭ ئۈستىگە چۈشۈرىمەن؛ باشتىن ئاخىرغىچە ئادا قىلىمەن! ¹³ چۈنكى ئۆزىگە ئايان بولغان قەبىھلىك تۈپەيلىدىن مەن ئۇنىڭغا، سېنىڭ جەمەتىڭدىن مەڭگۈلۈك ھۆكۈم چىقارماقچىمەن، دەپ ئېيتقانمەن ⁽²⁷⁾؛ چۈنكى ئۇ ئوغۇللىرىنىڭ ئىپلاسلىقىنى ⁽²⁸⁾ بىلىپ تۇرۇپ ئۇلارنى توسمىدى. ¹⁴ ئۇنىڭ ئۈچۈن ئەلنىڭ جەمەتىدىكىلەرگە قەسەم قىلغانمەنكى، ئەلنىڭ جەمەتىدىكىلەرنىڭ قەبىھلىكى مەيلى قۇربانلىق بىلەن بولسۇن، مەيلى ھەدىيە بىلەن بولسۇن

²⁶ تەۋرات-ئىنجىلدا خۇدا بىر كىشىنىڭ ئىسمىنى قايتىلاپ چاقىرغان بولسا، ئۇ ئادەمنىڭ ئۆزىگە ئىنتايىن سۆيۈملۈك ئىكەنلىكىنى كۆرسىتىدۇ.

²⁷ ياكى «(سەن) دەپ ئېيتقىن».

²⁸ «ئىپلاسلىقى» ياكى «خۇدانى قارغىغانلىقى».

كافارەت قىلىنماي، ئەبەدىگىچە كەچۈرۈم قىلىنمايدۇ، دېدى.

¹⁵ سامۇئىل ئەتىسى تاڭ ئاتقۇچە يېتىپ، ئاندىن پەرۋەردىگارنىڭ ئۆيىنىڭ ئىشىكلىرىنى ئاچتى. ئەمما سامۇئىل ۋەھىيلىك كۆرۈنۈشنى ئەلگە ئېيتىشتىن قورقتى. ¹⁶ لېكىن ئەلى سامۇئىلنى چاقىرىپ: - ئى سامۇئىل ئوغلۇم، دېدى. ئۇ: - مانا مەن، دەپ جاۋاب بەردى. ¹⁷ ئۇ: - ئۇ ساڭا نېمە سۆز قىلدى؟ سەندىن ئۆتۈنەي، ئۇنى مەندىن يوشۇرمىغىن. ئەگەر ئۇنىڭ ساڭا ئېيتقانلىرىنىڭ بىرىنى ماڭا ئېيتماي قويساڭ، خۇدا دېگىنىنى سېنىڭ بېشىڭغا چۈشۈرسۇن ۋە ئۇنىڭدىن ئارتۇق چۈشۈرسۇن! - دېدى. ¹⁸ شۇنىڭ بىلەن سامۇئىل ئۇنىڭغا ھېچنىمىنى قالدۇرماي ھەممىنى دەپ بەردى. ئەلى: - مانا، ئۇ پەرۋەردىگاردۇر؛ ئۇ نېمىنى لايىق تاپسا، شۇنى قىلسۇن، دېدى.

¹⁹ سامۇئىل ئۆسۈپ چوڭ بولۇۋاتاتتى ۋە پەرۋەردىگار ئۇنىڭ بىلەن بىللە بولۇپ، ئۇنىڭ ئېيتقان بېشارەتلىك سۆزلىرىدىن ھېچقايسىسىنى يەردە قالدۇرمايتتى. ²⁰ شۇنىڭ بىلەن پۈتكۈل ئىسرائىل داندىن تارتىپ بەئەر-شېباغىچە ⁽²⁹⁾ سامۇئىلنىڭ پەرۋەردىگارنىڭ پەيغەمبىرى قىلىپ تىكلەنگەنلىكىنى بىلىپ يەتتى. ²¹ شۇ ۋاقىتتا پەرۋەردىگار شىلوھدا ئۆزىنى يەنە ئايان قىلدى. چۈنكى پەرۋەردىگار شىلوھدا ئۆز سۆز-كلامى ئارقىلىق سامۇئىلغا ئۆزىنى ئايان قىلدى؛ ۋە سامۇئىل ئۇنىڭ سۆزىنى پۈتكۈل ئىسرائىلغا يەتكۈزدى. ⁽³⁰⁾

پەرۋەردىگارنىڭ ئەھدە ساندۇقى فىلىستىيەلەرنىڭ قولىغا چۈشۈدۇ

4

¹ ئۇ ۋاقىتتا ئىسرائىل فىلىستىيەلەر بىلەن جەڭ قىلغىلى چىقىپ ئەبەن-ئەزەرگە يېقىن جايدا بارگاھ-چېدىرلارنى تىكتى. فىلىستىيەلەر بولسا ئافەك دېگەن جايدا بارگاھ-چېدىرلارنى تىكتى. ² فىلىستىيەلەر ئىسرائىللار بىلەن سوقۇشقىلى سەپ تىزىپ تۇردى. جەڭ كېڭەيگەندە ئىسرائىل فىلىستىيەلەر ئالدىدا تارمار بولدى؛ فىلىستىيەلەر ئۇلارنىڭ جەڭ سەپلىرىدىن تۆت مىڭگە ئادەمنى ئۆلتۈردى. ³ خالايق بارگاھقا يېنىپ

²⁹ «دان» ئىسرائىلنىڭ شىمالىي چېتىدە، بەئەر-شېبا ئۇنىڭ جەنۇبىي چېتىدە ئىدى.

³⁰ ياكى «سامۇئىل ئېيتقان بۇ سۆز پۈتكۈل ئىسرائىلدا يۈز بەردى».

كەلگەندە، ئىسرائىلنىڭ ئاقساقاللىرى: – نېمىشقا پەرۋەردىگار بۈگۈن بىزنى فىلىستىيىلەر تەرىپىدىن تارمار قىلدۇردى؟ بىز شىلوھىدىن پەرۋەردىگارنىڭ ئەھدە ساندۇقىنى قېشىمىزغا ئېلىپ كېلەيلى؛ ئۇ ئارىمىزدا بولسا، بىزنى دۈشمىنىمىزنىڭ قولىدىن قۇتقۇزىدۇ، دېدى.

⁴ شۇ گەپتىن كېيىن خالايق شىلوھغا ئادەم ماڭدۇرۇپ، شۇ يەردىن كېرۇبلارنىڭ⁽³¹⁾ ئوتتۇرىسىدا ئولتۇرغان ساماۋى قوشۇنلارنىڭ سەردارى پەرۋەردىگارنىڭ ئەھدە ساندۇقىنى ئېلىپ كۆتۈرۈپ كەلدى. شۇنىڭدەك ئەلنىڭ ئىككى ئوغلى خوفنى بىلەن فىنھاسمۇ خۇدانىڭ ئەھدە ساندۇقى بىلەن بىللە كەلدى.⁵ ۋە شۇنداق بولدىكى، پەرۋەردىگارنىڭ ئەھدە ساندۇقى لەشكەرگاھقا ئېلىپ كېلىنگەندە پۈتكۈل ئىسرائىل يەرنى تەۋرەتكۈدەك كۈچلۈك بىر چوقان كۆتۈرۈشتى.

⁶ فىلىستىيىلەر كۈچلۈك تەنتەنە ئاۋازىنى ئاڭلاپ: – ئىبرانىيلارنىڭ لەشكەرگاھىدىن ئاڭلانغان بۇ كۈچلۈك چوقان نېمە ۋەجىدىن چىققاندۇ، دەپ ئېيتىشتى. ئارقىدىنلا ئۇلار پەرۋەردىگارنىڭ ئەھدە ساندۇقىنىڭ ئۇلارنىڭ لەشكەرگاھىغا كەلتۈرۈلگىنىنى بىلىپ يەتتى.⁷ شۇنىڭ بىلەن فىلىستىيىلەر قورقۇپ: – ئىلاھلار ئۇلارنىڭ لەشكەرگاھىغا كەپتۇ، ھالىمىزغا ۋاي! مۇنداق ئىش بۇ ۋاقىتقىچە ھېچ بولغان ئەمەس، دېيىشتى.⁸ ھالىمىزغا ۋاي! بىزنى بۇ قۇدرەتلىك ئىلاھلارنىڭ قولىدىن كىم قۇتقۇزىدۇ؟ مانا باياۋاندا مىسىرلىقلارنى تۈرلۈك بالا-ۋابالار بىلەن ئۇرغان ئىلاھلار دەل شۇلاردۇر!⁹ ئى فىلىستىيىلەر، ئۆزلىرىڭلارنى جەسۇر كۆرسىتىپ ئەركەكتەك تۇرۇڭلار. بولمىسا، ئىبرانىيلار بىزگە قۇل بولغاندەك بىز ئۇلارغا قۇل بولىمىز؛ ئەركەكتەك بولۇپ جەڭ قىلىڭلار! – دېدى.

¹⁰ شۇنىڭ بىلەن فىلىستىيىلەر ئىسرائىللار بىلەن جەڭ قىلدى. ئىسرائىل تارمار قىلىنىپ، ھەربىرى تەرەپ-تەرەپكە ئۆز چېدىرىگە بەدەر قاچتى. جەڭدە قاتتىق قىرغىنچىلىق بولۇپ، ئىسرائىلدىن ئوتتۇز مىڭ يىيادە ئەسكەر

³¹ «كېرۇبلار» – پەرىشتىلەرنىڭ شەكلىدە بولۇپ، ئەھدە ساندۇقىنىڭ ئىككى تەرىپىدە تۇراتتى. «مىس» 17:25-22 نى كۆرۈڭ. خۇدا «كېرۇبلارنىڭ ئوتتۇرىسىدا، ئەھدە ساندۇقىنىڭ ئۈستىدە ھۈزۈرۈمنى ئولتۇرغۇزىمەن، دەپ ۋەدە قىلغانىدى.

ئۆلتۈرۈلدى. ¹¹ پەرۋەردىگارنىڭ ئەھدە ساندۇقى ئولجا بولۇپ كەتتى ۋە ئەلنىڭ ئىككى ئوغلى خوفنى بىلەن فىنھاسمۇ ئۆلتۈرۈلدى.

¹² شۇ كۈنى بىر بىنيامىنلىق جەڭ مەيدانىدىن قېچىپ كىيىم-كېچەكلىرى يىرتىق، ئۈستىبېشى توپا-چاڭ ھالدا شىلوھغا يۈگۈرۈپ كەلدى. ¹³ ئۇ يېتىپ كەلگەندە، مانا ئەلى يولنىڭ چېتىدە ئۆز ئورۇندۇقىدا ئولتۇرۇپ تاقىتى-تاق بولۇپ كۈتۈۋاتاتتى؛ ئۇنىڭ كۆڭلى پەرۋەردىگارنىڭ ئەھدە ساندۇقىنىڭ غېمىدە پەرىشان ئىدى. ئۇ كىشى خەۋەرنى يەتكۈزگىلى شەھەرگە كىرگەندە، پۈتكۈل شەھەر پەرياد-چوقان كۆتۈردى. ¹⁴ ئەلى پەرياد ساداسىنى ئاڭلاپ: – بۇ زادى نېمە ۋاراڭ-چۇرۇڭ؟ دەپ سورىدى. ئۇ كىشى ئالدىراپ كېلىپ ئەلگە خەۋەر بەردى ¹⁵ (ئەلى توقسان سەككىز ياشقا كىرگەن، كۆزلىرى قېتىپ قالغان بولۇپ، كۆرمەيتتى). ¹⁶ ئۇ كىشى ئەلگە: – مەن جەڭدىن قايتىپ كەلگەن كىشىمەن، بۈگۈن جەڭ مەيدانىدىن قېچىپ كەلدىم، دېدى. ئەلى: – ئى ئوغلۇم، نېمە ئىش يۈز بەردى؟ – دەپ سورىدى. ¹⁷ خەۋەرچى جاۋاب بېرىپ: – ئىسرائىل فىلىستىنلەرنىڭ ئالدىدىن بەدەر قاچتى. خەلق ئارىسىدا قاتتىق قىرغىنچىلىق بولدى! سېنىڭ ئىككى ئوغلۇڭ، خوفنى بىلەن فىنھاسمۇ ئۆلدى ھەمدە خۇدانىڭ ئەھدە ساندۇقىمۇ ئولجا بولۇپ كەتتى، دېدى. ¹⁸ ۋە شۇنداق بولدىكى، خەۋەرچى خۇدانىڭ ئەھدە ساندۇقىنى تىلغا ئالغاندا، ئەلى دەرۋازىنىڭ يېنىدىكى ئورۇندۇقتىن كەينىگە يىقىلىپ چۈشۈپ، بوينى سۇنۇپ ئۆلدى؛ چۈنكى ئۇ قېرىپ، بەدىنىمۇ ئېغىرلىشىپ كەتكەنىدى. ئۇ قىرىق يىل ئىسرائىلنىڭ ھاكىمى ⁽³²⁾ بولغانىدى.

¹⁹ ئۇنىڭ كېلىنى، يەنى فىنھاسنىڭ ئايالى ھامىلىدار بولۇپ تۇغۇشقا ئاز قالغانىدى. ئۇ خۇدانىڭ ئەھدە ساندۇقىنىڭ ئولجا بولۇپ كەتكەنلىكى ۋە قىيىنئاتىسى بىلەن ئېرىنىڭمۇ ئۆلگەنلىكى خەۋىرىنى ئاڭلىغاندا، بىردىنلا قاتتىق تولغاق تۇتۇپ، پۈكۈلۈپ بالىنى تۇغدى. ²⁰ ئۇ ئۆلەي دەپ قالغاندا، چۆرىسىدە تۇرغان ئاياللار: – قورقمىغىن، سەن ئوغۇل بالا تۇغۇڭ، دېدى.

³² «ھاكىم»لارنىڭ يېتەكچى ھەم سوراقچى رولىنى چۈشىنىش ئۈچۈن تەۋراتتىكى «باتۇر ھاكىملار»نى كۆرۈڭ.

لېكىن ئۇ بۇنىڭغا جاۋابمۇ بەرمىدى ھەم كۆڭۈل بۆلمىدى. ²¹ ئۇ: «شان-شەرەپ ئىسرائىلدىن كەتتى» دەپ بالغا «ئىخابود» ⁽³³⁾ دەپ ئىسىم قويدى؛ چۈنكى خۇدانىڭ ئەھدە ساندۇقى ئولجا بولۇپ كەتكەن ھەم قېيىنئانتسى بىلەن ئېرىمۇ ئۆلگەندى. ²² ئۇ يەنە: «شان-شەرەپ ئىسرائىلدىن كەتتى؛ چۈنكى خۇدانىڭ ئەھدە ساندۇقى ئولجا بولۇپ كەتتى!» – دېدى.

5

¹ فىلىستىيلەر خۇدانىڭ ئەھدە ساندۇقىنى ئولجا ئېلىپ، ئۇنى ئەبەن-ئەزەردىن ئېلىپ ئاشدودقا باردى. ² ئۇ يەردە فىلىستىيلەر خۇدانىڭ ئەھدە ساندۇقىنى ئېلىپ داگون بۇتخانىسىغا ئەكىرىپ، داگون دېگەن بۇتنىڭ يېنىغا قويدى. ³ ئاشدوددىكىلەر ئەتىسى سەھەر قوپۇپ كەلسە، مانا داگون بۇتى پەرۋەردىگارنىڭ ئەھدە ساندۇقىنىڭ ئالدىدا يىقىلغىنىچە دۈم ياتاتتى. شۇڭا ئۇلار داگون بۇتىنى ئېلىپ يەنە ئۆز ئورنىدا تۇرغۇزۇپ قويدى. ⁴ لېكىن ئەتىسى سەھەر قوپۇپ كەلسە، مانا، داگون پەرۋەردىگارنىڭ ئەھدە ساندۇقىنىڭ ئالدىدا يىقىلغىنىچە دۈم ياتاتتى؛ داگوننىڭ بېشى ھەم قولىرى بوسۇغىدا چېقىلغانىدى؛ داگوننىڭ پەقەت بېلىقسىمان تېنى قالغانىدى ⁽³⁴⁾. ⁵ شۇڭا بۈگۈنگە قەدەر ئاشدودتا يا داگوننىڭ كاھىنلىرى بولسۇن يا داگوننىڭ بۇتخانىسىغا كىرگۈچىلەر بولسۇن، داگوننىڭ بوسۇغىسىغا دەسسەمەيدۇ.

⁶ ئاندىن پەرۋەردىگارنىڭ قولى ئاشدوددىكىلەرنىڭ ئۈستىگە قاتتىق چۈشۈپ، ئۇلارنى ۋەيران قىلىپ، ئاشدود بىلەن ئەتراپىدىكىلەرنى ھۇررەك كېسىلى ⁽³⁵⁾ بىلەن ئۆردى. ⁷ ئاشدوددىكىلەر بۇلارنى كۆرۈپ: «ئىسرائىلنىڭ خۇداسىنىڭ ئەھدە ساندۇقى بىزلەردە تۇرمىسۇن! چۈنكى ئۇنىڭ قولى بىزنى ۋە ئىلاھىمىز داگوننى قاتتىق بېسىۋالدى، دېيىشتى. ⁸ شۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئادەم ماغدۇرۇپ فىلىستىيلەرنىڭ ھەممە غوجىلىرىنى چاقىرتىپ جەم قىلىپ ئۇلاردىن: – ئىسرائىلنىڭ خۇداسىنىڭ ئەھدە ساندۇقىنى قانداق بىر تەرەپ قىلىمىز؟ دەپ سورىدى. ئۇلار: – ئىسرائىلنىڭ خۇداسىنىڭ ئەھدە ساندۇقى گاتقا چەت يول

³³ «ئىخابود» بەلكىم «شان-شەرەپ قېنى؟» ياكى «شان-شەرەپ كەتتى» دېگەننى بىلدۈرىدۇ.

³⁴ داگون دېگەن بۇتتا ئادەمنىڭ بېشى ۋە بېلىقنىڭ تېنى بار ئىدى.

³⁵ ياكى «ئۆسمىلەر» ياكى «بۇۋاسىر كېسىلى».

بىلەن يۆتكەلسۇن⁽³⁶⁾، دەپ جاۋاب بېرىشتى. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئىسرائىلنىڭ خۇداسىنىڭ ئەھدە ساندۇقىنى ئۆيەرگە چەت يول بىلەن يۆتكىدى. ⁹ ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇلار ئۇنى چەت يول بىلەن يۆتكىگەندىن كىيىن پەرۋەردىگارنىڭ قولى ئۇ شەھەرگە چۈشۈپ كىشىلەرنى قاتتىق ساراسىمىگە چۈشۈردى. ئۇ كىچىكلەردىن تارتىپ چوڭلارغىچە شەھەردىكىلەرنى ئۇردى، ئۇلار ھۆررەك كېسىلىگە گىرىپتار بولدى. ¹⁰ شۇنىڭ بىلەن ئۇلار خۇدانىڭ ئەھدە ساندۇقىنى ئەكرونغغا ئەۋەتتى. لېكىن خۇدانىڭ ئەھدە ساندۇقى ئەكرونغغا يېتىپ كەلگەندە، ئەكروندىكىلەر پەرياد قىلىپ: — بىز بىلەن خەلقىمىزنى ئۆلتۈرۈش ئۈچۈن ئۇلار ئىسرائىلنىڭ خۇداسىنىڭ ئەھدە ساندۇقىنى بىزگە يۆتكىدى! — دېدى. ¹¹ ئۇلار ئادەم ماڭدۇرۇپ فىلىستىيلەرنىڭ غوجىلىرىنى قىچقارتىپ جەم قىلىپ ئۇلارغا: — بىز بىلەن خەلقىمىزنى ئۆلتۈرمەسلىكى ئۈچۈن ئىسرائىلنىڭ خۇداسىنىڭ ئەھدە ساندۇقىنى بۇ يەردىن ئۆز جايىغا كەتكۈزۈڭلار، دېدى؛ چۈنكى قاتتىق ۋەھىمە شەھەرنى باسقاندى؛ خۇدانىڭ قولى ئۇلارنىڭ ئۈستىگە تولىمۇ ئېغىر چۈشكەندى. ¹² ئۆلمىگەن ئادەملەر بولسا ھۆررەك كېسىلى بىلەن ئۆرۈلۈپ، شەھەرنىڭ پەريادى ئاسمانغا كۆتۈرۈلدى.

فىلىستىيلەر ئەھدە ساندۇقىنى قايتۇرۇپ ئەۋەتىدۇ

6

¹ پەرۋەردىگارنىڭ ئەھدە ساندۇقى فىلىستىيلەرنىڭ يۇرتىدا يەتتە ئاي تۇردى. ² فىلىستىيلەر كاھىنلار بىلەن پالچىلارنى چاقىرىپ ئۇلارغا: — پەرۋەردىگارنىڭ ئەھدە ساندۇقىنى قانداق قىلىمىز؟ ئۇنى قانداق قىلىپ ئۆز جايىغا ئەۋەتەلەيمىز؟ يول كۆرسىتىڭلار، دېدى. ³ ئۇلار: — ئەگەر ئىسرائىلنىڭ خۇداسىنىڭ ئەھدە ساندۇقىنى قايتۇرۇپ ئەۋەتسەڭلار، قۇرۇق ئەۋەتمەڭلار، ھېچ بولمىغاندا ئۇنىڭ بىلەن بىر «ئىتائەتسىزلىك قۇربانلىقى»نى بىرگە ئەۋەتەتەڭلار زۆرۈردۇر، دېدى. شۇنداق قىلغاندا شىپا تاپىسىلەر، شۇنداقلا ئۇنىڭ قولىنىڭ نېمە ئۈچۈن سىلەردىن ئايرىلمىغانلىقىنى بىلىسىلەر، دېدى.

³⁶ «گاتقا چەت يول بىلەن يۆتكەلسۇن» — بەلكىم باشقا شەھەر-كەنتلەردىن ئۆتكۈزمەسلىك ئۈچۈن.

⁴ ئۇلار: - بىز نېمىنى ئىتائەتسىزلىك قۇربانلىقى قىلىپ ئەۋەتىمىز؟ - دەپ سورىدى. ئۇلار: - فىلىستىيەلەرنىڭ غوجىلىرىنىڭ سانى بەش؛ شۇڭا بەش ئالتۇن ھۈررەك ۋە بەش ئالتۇن چاشقان ياساپ ئەۋەتىڭلار؛ چۈنكى سىلەرگە ۋە غوجاڭلارغا ئوخشاشلا بالا-قازا چۈشتى. ⁵ ھۈررەكلىرىڭلارنىڭ شەكلىنى ۋە زېمىنىڭلارنى ۋەيران قىلىدىغان چاشقانلارنىڭ شەكلىنى نەقىش قىلىپ ياساپ، ئىسرائىلنىڭ خۇداسىغا شان-شەرەپ كەلتۈرۈڭلار. شۇنىڭ بىلەن ئۇ بەلكىم سىلەرنىڭ، ئىلاھلىرىمىزنىڭ ۋە زېمىنىڭلارنىڭ ئۈستىنى باسقان قولىنى يېنىكلىتىرمىكەن: - ⁶ مىسىرلىقلار بىلەن پىرەۋن ئۆز كۆڭۈللىرىنى قاتتىق قىلغاندەك سىلەرمۇ نېمىشقا ئۆز كۆڭۈلۈڭلارنى قاتتىق قىلىسىلەر؟ ئۇ مىسىرلىقلارغا زور قاتتىق قۇللۇق كۆرسەتكەندىن كېيىن، ئۇلار ئىسرائىللارنى قويۇپ بەرمىدىمۇ، ئۇلار شۇنىڭ بىلەن قايتىپ كەلمىدىمۇ؟ ⁷ ئەمدى يېڭى بىر ھارۋا ياساپ، تېخى بويۇنتۇرۇققا كۆندۈرۈلمىگەن موزايىلىق ئىككى ئىنەكنى ھارۋىغا قوشۇڭلار؛ ئۇلاردىن موزايىلىرىنى ئايرىپ، ئۆيدە ئېلىپ قېلىڭلار؛ ⁸ ئاندىن پەرۋەردىگارنىڭ ئەھدە ساندۇقىنى كۆتۈرۈپ ھارۋىغا سېلىڭلار؛ ۋە ئۇنىڭغا ئەۋەتىدىغان ئىتائەتسىزلىك قۇربانلىقى قىلىدىغان ئالتۇن بۇيۇملارنى بىر قاپقا سېلىپ ساندۇققا يانداپ قويۇڭلار ۋە ساندۇقنى شۇ پېتى ماڭدۇرۇڭلار؛ ⁹ ئاندىن قاراپ تۇرۇڭلار. ئەگەر ھارۋا ئىسرائىل چېگرىسىدىكى يول بىلەن بەيت-شەمەشكە ماڭسا، بىزگە كەلگەن شۇ چوڭ بالا-قازانى چۈشۈرگۈچىنىڭ ئۆزى پەرۋەردىگار بولىدۇ. ئۇنداق بولمىسا، بىزنى ئورغان ئۇنىڭ قولى ئەمەس، بەلكى بىزگە چۈشكەن تاسادىپىلىق بولىدۇ، خالاس، دېيىشتى.

¹⁰ شۇنىڭ بىلەن فىلىستىيەلەر شۇنداق قىلدى. ئۇلار موزايىلىق ئىككى ئىنەكنى ھارۋىغا قوشۇپ، موزايىلىرىنى ئۆيدە سولاپ قويۇپ، ¹¹ پەرۋەردىگارنىڭ ئەھدە ساندۇقىنى ھارۋىغا سېلىپ، ئالتۇن چاشقان ۋە قۇيما ھۈررەكلەر قاچىلانغان قاپنى ئۇنىڭغا يانداپ قويدى. ¹² ئىنەكلەر بەيت-شەمەشكە بارىدىغان يول بىلەن ئۇدۇل يۈرۈپ كەتتى. ئۇلار كۆتۈرۈلگەن يول بىلەن ماڭغاچ مۇرەيتتى، يا ئوڭ تەرەپكە يا سول تەرەپكە قېيىپ كەتمىدى. فىلىستىيەلەرنىڭ غوجىلىرى ئۇلارنىڭ ئارقىسىدىن بەيت-شەمەشنىڭ چېگرىسىغىچە باردى. ¹³ بەيت-شەمەشتىكىلەر جىلغىدا بۇغداي ئورۇۋاتاتتى، ئۇلار باشلىرىنى كۆتۈرۈپ

ئەھدە ساندۇقنى كۆرۈپ خۇش بولۇشتى. ¹⁴ ھارۋا بەيت-شەمەشلىك يەشۇئانىڭ ئېتىزلىقىغا كېلىپ، ئۇ يەردىكى بىر چوڭ تاشنىڭ يېنىدا توختاپ قالدى. ئۇلار ھارۋىنى چېقىپ، ئىككى ئىنەكنى پەرۋەردىگارغا ئاتاپ كۆيدۈرمە قۇربانلىق قىلدى ⁽³⁷⁾. ¹⁵ لاۋىيلار پەرۋەردىگارنىڭ ئەھدە ساندۇقى بىلەن ئالتۇن بۇيۇملار بار قاپنى چۈشۈرۈپ چوڭ تاشنىڭ ئۈستىگە قويدى. شۇ كۈنى بەيت-شەمەشلىكلەر پەرۋەردىگارغا كۆيدۈرمە قۇربانلىقلار ۋە باشقا قۇربانلىقلارنى ⁽³⁸⁾ قىلدى. ¹⁶ فىلىستىيەلەرنىڭ بەش غوجىسى بۇلارنى كۆرۈپ شۇ كۈنى ئەكرىنغا قايتىپ كەتتى. ¹⁷ فىلىستىيەلەرنىڭ پەرۋەردىگارغا ئىتائەتسىزلىك قۇربانلىقى قىلىپ بەرگەن ئالتۇن ھۈرىكى: - ئاشدود ئۈچۈن بىر، گازا ئۈچۈن بىر، ئاشكېلون ئۈچۈن بىر، گات ئۈچۈن بىر ۋە ئەكرىن ئۈچۈن بىر ئىدى. ¹⁸ ئالتۇن چاشقانلارنىڭ سانى بولسا فىلىستىيەلەرنىڭ بەش غوجىسىغا تەۋە بارلىق شەھەرلەرنىڭ سانى بىلەن باراۋەر ئىدى. بۇ شەھەرلەر سېپىللىق شەھەرلەر ۋە ئۇلارغا قاراشلىق سەھرا-كەنتلەرنى، شۇنداقلا ئۇلار پەرۋەردىگارنىڭ ئەھدە ساندۇقىنى قويغان چوڭ چىمەنزەرغىچە ھەممە جاينى ئۆز ئىچىگە ئالاتتى. بۇ چىمەنزەر ھازىرمۇ بەيت-شەمەشلىك يەشۇئانىڭ ئېتىزلىقىدا بار ⁽³⁹⁾.

¹⁹ ئەمما بەيت-شەمەشلىكلەر ئۆز مەيلىچە ئەھدە ساندۇقىنىڭ ئىچىگە قارىغىنى ئۈچۈن پەرۋەردىگار ئۇلاردىن يەتمىش ئادەمنى، جۈملىدىن چوڭلاردىن ئەللىكنى ⁽⁴⁰⁾ ئۆردى. پەرۋەردىگار خەلقنى مۇنداق قاتتىق ئۇرغانلىقى ئۈچۈن

³⁷ دېمىسەكمۇ، بەيت-شەمەشلىكلەر ئىسرائىللار ئىدى، بەيت-شەمەش ئىسرائىل بىلەن فىلىستىيە ئوتتۇرىسىدىكى چېگرا ئىدى.

³⁸ «باشقا قۇربانلىقلار» بەلكىم «تەشەككۈر قۇربانلىقلىرى»نى كۆرسىتىدۇ. ئۇنداق قۇربانلىقلارنى يېيىشكە بولىدۇ.

³⁹ باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «(بۇ شەھەرلەر سېپىللىق شەھەرلەرنى ۋە ئۇنىڭغا قاراشلىق سەھرا-كەنتلەرنى، شۇنداقلا ئۇلار پەرۋەردىگارنىڭ ئەھدە ساندۇقىنى قويغان چوڭ تاشقىچە ھەممىنى ئۆز ئىچىگە ئالغانىدى) بۇ چوڭ تاش بۈگۈنكىچە بەيت-شەمەشلىك يەشۇئانىڭ ئېتىزلىقىدا تۇرماقتا». يەنە باشقا تەرجىمىلىرى ئۇچرىشى مۇمكىن.

⁴⁰ «يەتمىش ئادەمنى، جۈملىدىن چوڭلاردىن ئەللىكنى» دېگەننىڭ باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «بەش تۈمەن يەتمىش ئادەم». ئاز بىر قىسىم كونا كۆچۈرمىلەردىمۇ پەقەت «يەتمىش ئادەم» دەپ خاتىرىلەنگەن.

پۈتۈن خەلق ماتەم تۇتتى. ²⁰ بەيت-شەمەشتىكىلەر: – بۇ مۇقەددەس خۇدا پەرۋەردىگارىڭىزنىڭ ئالدىدا كىم ئۆرە تۇرالايدۇ؟ ئەھدە ساندۇقى بىزنىڭ بۇ يەردىن كىمنىڭ قېشىغا ئاپىرىلىشى كېرەك؟ – دېدى. ²¹ ئاندىن ئۇلار كىرىئات-يېئارىمدىكىلەرگە ئەلچىلەرنى ئەۋەتتى: – فىلىستىيىلەر پەرۋەردىگارىڭىزنى ئەھدە ساندۇقىنى قايتۇرۇپ بەردى. بۇ يەرگە كېلىپ ئۇنى ئۆزۈڭلارغا ئېلىپ كېتىڭلار، دېدى.

ئىسرائىللار فىلىستىيىلەر بىلەن يەنە سوقۇشۇدۇ

7

¹ شۇنىڭ بىلەن كىرىئات-يېئارىمدىكى ئادەملەر كېلىپ پەرۋەردىگارىڭىزنى ئەھدە ساندۇقىنى ئېلىپ چىقىپ، دۇڭنىڭ ئۈستىدىكى ئابىنادانىڭ ئۆيىدە قويدى ۋە ئۇنىڭ ئوغلى ئەلىئازارنى ئەھدە ساندۇقىغا قاراشقا پەرۋەردىگارىڭىزغا ئاتاپ بېكىتتى. ² ئەھدە ساندۇقى كىرىئات-يېئارىمدا قويۇلغاندىن تارتىپ ئۇزۇن ۋاقىت، يەنى يىگىرمە يىل تۇتتى. ئىسرائىلنىڭ پۈتكۈل جەمەتى پەرۋەردىگارىنى سېغىندى.

³ ۋە سامۇئىل ئىسرائىلنىڭ پۈتكۈل جەمەتىگە: – ئەگەر پۈتۈن قەلبىڭلار بىلەن پەرۋەردىگارىڭىزنى يېنىغا قايتىپ، ياتلارنىڭ ئىلاھلىرى بىلەن ئاشتاروتلارنى ⁽⁴¹⁾ ئۆز ئاراڭلاردىن يوقىتىپ، كۆڭلۈڭلارنى پەرۋەردىگارىڭىزغا باغلاپ، خاس ئۇنىڭ ئىبادىتىدىلا بولساڭلار ئۇ سىلەرنى فىلىستىيىلەرنىڭ قولىدىن قۇتقۇزىدۇ، دېدى. ⁴ شۇنىڭ بىلەن ئىسرائىل بائاللار بىلەن ئاشتاروتلارنى تاشلاپ خاس پەرۋەردىگارىڭىزنىڭ ئىبادىتىدىلا بولدى.

⁵ ئاندىن سامۇئىل: – پۈتكۈل ئىسرائىلنى مىزىياھ شەھىرىگە جەم قىلساڭلار، مەن سىلەر ئۈچۈن پەرۋەردىگارىڭىزنىڭ ئالدىدا دۇئا قىلاي، دېدى. ⁶ ئەمدى ئۇلار مىزىياھقا جەم بولۇپ، ئۇ يەردە سۇ تارتىپ ئۇنى پەرۋەردىگار ئالدىغا قويدى ۋە ئۇ كۈنى روزا تۇتۇپ: – بىز پەرۋەردىگارىڭىزنىڭ ئالدىدا گۇناھ سادىر قىلدۇق، دېدى.

⁴¹ «ئاشتاروتلار» ياكى «ئاشەراھلار» – ئالاھىدە دەرەخلەر بىلەن مۇناسىۋەتلىك ئايال بۇتلارنى كۆرسىتىدۇ؛ دەرەخلەر بەلكىم ئايال بۇت شەكلىدە ئويۇلغان ياكى نەقىشلەنگەن بولۇشى مۇمكىن ئىدى

شۇنىڭ بىلەن سامۇئىل مىزىياھتا ئىسرائىللارنىڭ ئەرز-دەۋالىرى ئۈستىدىن ھۆكۈم چىقاردى.⁽⁴²⁾

⁷ فىلىستىيەلەر ئىسرائىللارنىڭ مىزىياھدا جەم بولغىنىنى ئاڭلىدى؛ فىلىستىيەلەرنىڭ غوجىلىرى ئىسرائىل بىلەن جەڭ قىلغىلى چىقتى. ئىسرائىللار بۇنى ئاڭلاپ فىلىستىيەلەردىن قورقتى. ⁸ ئىسرائىللار سامۇئىلغا: «بىز ئۈچۈن پەرۋەردىگار خۇدايىمىز بىزنى فىلىستىيەلەرنىڭ قولىدىن قۇتقۇزۇشى ئۈچۈن ئۇنىڭغا نىدا قىلىشتىن توختىمىغىن، دېدى.

⁹ سامۇئىل ئانىسىنى ئېمىۋاتقان بىر قوزنى ئېلىپ تولۇق بىر كۆيدۈرمە قۇربانلىق قىلىپ پەرۋەردىگارغا سۇندى؛ سامۇئىل ئىسرائىلنىڭ ھەققىدە پەرۋەردىگارغا پەرياد كۆتۈردى؛ پەرۋەردىگار دۇئاسىنى ئاڭلىدى. ¹⁰ سامۇئىل كۆيدۈرمە قۇربانلىق قىلىۋاتقاندا فىلىستىيەلەر ئىسرائىل بىلەن سوقۇشقىلى يېقىنلاپ كەلدى. لېكىن پەرۋەردىگار شۇ كۈنى فىلىستىيەلەرنىڭ ئۈستىگە قاتتىق گۈلدۈرماما گۈلدۈرلىتىپ ئۇلارنى ئالاقزادە قىلىۋەتتى؛ شۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئىسرائىل ئالدىدا تارمار بولدى. ¹¹ ئىسرائىللار مىزىياھتىن چىقىپ ئۇلارنى بەيت-كارنىڭ تۈۋىگىچە قوغلاپ قىردى.

¹² ئۇ ۋاقىتتا سامۇئىل بىر تاشنى ئېلىپ، ئۇنى مىزىياھ بىلەن شەننىڭ ئوتتۇرىسىدا تىكلەپ: «پەرۋەردىگار بىزگە ھازىرغىچە ياردەم بېرىۋاتىدۇ» — دەپ ئۇنى ئەبەن-ئەزەر⁽⁴³⁾ دەپ ئاتىدى.

¹³ شۇنىڭ بىلەن فىلىستىيەلەر بېسىقچى ئىسرائىلنىڭ زېمىنىغا يەنە تاجاۋۇز قىلمىدى؛ سامۇئىل ھاكىم بولغان بارلىق كۈنلەردە پەرۋەردىگارنىڭ قولى فىلىستىيەلەرنىڭ ئۈستىگە قارشى بولدى؛ ¹⁴ شۇنداق قىلىپ ئەكرىندىن تارتىپ گاتقىچە فىلىستىيەلەر ئىسرائىلدىن ئېلىۋالغان شەھەرلەرنىڭ ھەممىسى ئىسرائىلغا ياندۇرۇلدى؛ شەھەرلەرگە تەۋە زېمىنلارنىمۇ ئىسرائىل فىلىستىيەلەرنىڭ قولىدىن ياندۇرۇپ ئالدى. بۇنىڭدىن باشقا ئىسرائىل بىلەن ئامورىيلار ئوتتۇرىسىدا تىنچلىق بولدى.

⁴² «ئىسرائىل خەلقىنىڭ ئەرز-دەۋالىرىنىڭ ئۈستىدىن ھۆكۈم چىقاردى» — سامۇئىل پەيغەمبەر ئىسرائىل ئۈستىگە ھۆكۈم سۈرگەن «باتۇر ھاكىملار» ياكى «قۇتقۇزغۇچى باتۇرلار»نىڭ ئەڭ ئاخىرقىسى ئىدى.

⁴³ «ئەبەن-ئەزەر» دېگەننىڭ مەنىسى: «ياردەم تېشى».

¹⁵ ساموئىل بولسا پۈتۈن ئۆمرىدە ئىسرائىلنى سۈرىدى. ¹⁶ ھەر يىلى ئۇ بەيت-ئەل، گىلگال ۋە مىزپاھلارنى ئايلىنىپ، مۇشۇ يەرلەردە ئىسرائىل ئۈستىدىن ھۆكۈم يۈرگۈزەتتى. ¹⁷ ئاندىن ئۇ راماتقا يېنىپ باراتتى؛ چۈنكى ئۇنىڭ ئۆيى شۇ يەردە ئىدى ھەم ئۇ ئۇ يەردىمۇ ئىسرائىل ئۈستىدىن ھۆكۈم يۈرگۈزەتتى. ئۇ ئۇ يەردىمۇ پەرۋەردىگارغا بىر قۇربانغاھ ياسىغانىدى.

8 ¹ شۇنداق بولدىكى، ساموئىل قېرىغاندا ئوغۇللىرىنى ئىسرائىلغا ھاكىم قىلىپ قويدى. ² ئۇنىڭ تۇنجىسىنىڭ ئىسمى يوتېل بولۇپ، ئىككىنچىسىنىڭ ئىسمى ئابىياھ ئىدى. بۇلار بەئەز-شېبادا ھاكىملىق قىلدى. ³ لېكىن ئوغۇللىرى ئۇنىڭ يوللىرىدا يۈرمەيتتى، بەلكى مەنپەئەتنى كۆزلەپ ئېزىپ، پارىلارنى يەپ، ھەق-ناھەقنى ئاستىن-ئۈستۈن قىلدى.

⁴ ئۇ ۋاقىتتا ئىسرائىلنىڭ ھەممە ئاقساقاللىرى راماتدا جەم بولۇپ ساموئىلنىڭ قېشىغا كېلىپ ⁵ ئۇنىڭغا: — مانا سەن قېرىدىڭ، ئوغۇللىرىڭ بولسا سېنىڭ يوللىرىڭدا يۈرمەيدۇ. بارلىق ئەللەردە بولغاندەك ئۈستىمىزگە ھۆكۈم سۈرىدىغان بىر پادىشاھ بېكىتكىن، دېدى.

⁶ ئۇلارنىڭ «ئۈستىمىزگە ھۆكۈم سۈرىدىغان بىر پادىشاھ بېكىتكىن» دېگىنى ساموئىلنىڭ كۆڭلىگە ئېغىر كەلدى. ساموئىل پەرۋەردىگارغا دۇئا قىلىۋىدى، ⁷ پەرۋەردىگار ساموئىلغا جاۋابەن: — خەلق ساڭا ھەرنېمە ئېيتسا ئۇلارغا قۇلاق سالغىن؛ چۈنكى ئۇلار سېنى ئەمەس، بەلكى «ئۈستىمىزگە پادىشاھ بولمىسۇن» دەپ مېنى تاشلىدى. ⁸ مەن ئۇلارنى مىسىردىن چىقارغان كۈندىن تارتىپ بۈگۈنكى كۈنگىچە ئۇلار شۇنداق ئىشلارنى قىلىپ، مېنى تاشلاپ باشقا ئىلاھلارغا ئىبادەت قىلىپ كەلگەن. ئەمدى ئۇلار ساڭا ھەم شۇنداق قىلىدۇ. ⁹ شۇنىڭ ئۈچۈن ئۇلارنىڭ سۆزىگە ئۇنىغىن. لېكىن ئۇلارنى قاتتىق ئاگاھلاندۇرۇپ كەلگۈسىدە ئۇلارنىڭ ئۈستىدە سەلتەنەت قىلىدىغان پادىشاھنىڭ ئۇلارنى قانداق باشقۇرىدىغانلىقىنى بىلدۈرگەن، دېدى.

¹⁰ ساموئىل ئۆزىدىن بىر پادىشاھ سورىغان خەلققە، پەرۋەردىگارنىڭ ئېيتقىنىنىڭ ھەممىسىنى دەپ بەردى.

¹¹ ئۇ: — ئۈستۈڭلاردا سەلتەنەت قىلىدىغان پادىشاھنىڭ تۇتىدىغان يولى مۇنداق بولىدۇ: — ئۇ ئوغۇللىرىڭلارنى ئۆز ئىشىغا قويۇپ، جەڭ ھارۋىلىرىنى

ھەيدەشكە، ئاتلىق ئەسكەرلىرى بولۇشقا سالىدۇ؛ ئۇلار ئۇنىڭ ھارۋىلىرىنىڭ ئالدىدا يۈگۈرىدۇ؛¹² ئۇلارنى ئۆزى ئۈچۈن مىڭ بېشى ۋە ئەللىك بېشى بولۇشقا، يېرىنى ھەيدەشكە، ھوسۇلنى ئورۇشقا، جەڭ قوراللىرى بىلەن ھارۋا ئەسۋابلىرىنى ياساشقا سالىدۇ.¹³ قىزلىرىڭلارنى ئەتىر ياساشقا، تاماق ئېتىشكە ۋە نان يېقىشقا سالىدۇ.¹⁴ ئەڭ ئېسىل زېمىنلىرىڭلار، ئۈزۈملەرلىرىڭلار بىلەن زەيتۇنلۇقلىرىڭلارنى تارتىۋېلىپ ئۆز خىزمەتكارلىرىغا بېرىدۇ.¹⁵ ئۇ ئۇرۇقۇڭلاردىن⁽⁴⁴⁾، ئۈزۈملەرلىرىڭلارنىڭ ھوسۇلىدىن ئۇندىن بىر ئۇلۇشنى ئۆزىنىڭ غوجىدارلىرى⁽⁴⁵⁾ ۋە خىزمەتكارلىرىغا بۆلۈپ بېرىدۇ.¹⁶ ئۇ قۇللىرىڭلار، دېدەكلىرىڭلار، ئەڭ كېلىشكەن يىگىتلىرىڭلارنى ۋە ئېشەكلىرىڭلارنى ئۆز ئىشىغا سالىدۇ.¹⁷ ئۇ قوبىلىرىڭلاردىن ئۇندىن بىر ئۇلۇشنى ئالىدۇ؛ سىلەر ئۇنىڭ قۇل-خىزمەتكارلىرى بولسىلەر.¹⁸ سىلەر ئۇ كۈندە ئۇزۇڭلارغا تاللىغان پادىشاھ تۈپەيلىدىن پەرياد كۆتۈرىسىلەر؛ لېكىن پەرۋەردىگار ئۇ كۈندە سىلەرگە قۇلاق سالمايدۇ، دېدى.

¹⁹ خەلق بولسا سامۇئىلنىڭ سۆزىگە قۇلاق سالماي: — ياق، بەلكى ئۈستىمىزگە سەلتەنەت قىلىدىغان بىر پادىشاھ بولسۇن، دېدى.²⁰ — شۇنداق قىلىپ بىز باشقا ھەر بىر ئەللەرگە ئوخشاش بولمىز؛ بىزنىڭ پادىشاھىمىز ئۈستىمىزدىن ھۆكۈم چىقىرىپ، بىزنى باشلايدۇ ۋە بىز ئۈچۈن جەڭ قىلىدۇ، دېدى.

²¹ سامۇئىل خەلقنىڭ ھەممە سۆزلىرىنى ئاڭلاپ، ئۇلارنى پەرۋەردىگارغا يەتكۈزدى⁽⁴⁶⁾.²² پەرۋەردىگار ئەمدى سامۇئىلغا: — سەن ئۇلارنىڭ سۆزىگە قۇلاق سېلىپ، ئۇلارغا بىر پادىشاھ بېكىتكەن، دېدى. سامۇئىل ئىسرائىللارغا: — ھەربىرىڭلار ئۆز شەھىرىڭلارغا قايتىڭلار، دېدى.

⁴⁴ «ئۇرۇقۇڭلار» بەلكىم ئاشلىقنىڭ ئۆزىنى كۆرسىتىشى مۇمكىن.

⁴⁵ ياكى «ئاغۋاتلىرى».

⁴⁶ ئىبرانىي تىلىدا «ئۇلارنى پەرۋەردىگارنىڭ قۇلىقىغا قايتىلاپ بەردى».

سائۇل ساموئىلنىڭ قېشىغا كېلىدۇ

9

¹ بىنيامين قەبىلىسىدىن كىش ئاتلىق بىر كىشى بار ئىدى. ئۇ ئابىئەلنىڭ ئوغلى، ئابىئەل زېرورنىڭ ئوغلى، زېرور بىكوراتنىڭ ئوغلى، بىكورات ئافىيانىڭ ئوغلى ئىدى؛ ئافىيا بولسا بىنيامينلىق ئىدى. ئۇ ئۆزى باتۇر ۋە دۆلەتمەن كىشى ئىدى. ² كىشنىڭ سائۇل ئىسىملىك، ئېسىل ۋە خۇشخۇي بىر ئوغلى بار ئىدى. ئىسرائىللار ئارىسىدا ئۇنىڭدىن چىرايلىق ئادەم يوق ئىدى؛ ئۇ شۇنداق ئېگىز بويلىق ئەر ئىدىكى، خەلقنىڭ ھەرقاندىقى ئۇنىڭ مۇرىسىگىمۇ كەلمەيتتى.

³ سائۇلنىڭ ئاتىسى كىشنىڭ ئېشەكلىرى يىتىپ كەتكەنىدى. بۇنىڭ بىلەن كىش ئوغلى سائۇلغا: – سەن خىزمەتكارلاردىن بىرىنى ئۆزۈڭ بىلەن بىللە ئېلىپ، ئېشەكلەرنى تېپىپ كەلگىن، دېدى. ⁴ ئۇلار بېرىپ ئەفرائىم ئېدىرلىقىدىن ئۆتۈپ، شالىشاھ زېمىنىنى كېزىپ، ئۇلارنى ئىزدەپ تاپالمىدى؛ ئۇلار شائالىم زېمىنىدىنمۇ ئۆتتى، ئېشەكلەر ئۇ يەردىمۇ يوق ئىدى. ئاندىن بىنيامين زېمىنىنى كېزىپ ئۆتتى، ئۇلارنى يەنە تاپالمىدى. ⁵ ئۇلار زۇن زېمىنىغا يەتكەندە سائۇل ئۆزى بىلەن كەلگەن خىزمەتكارىغا: – بولە، ئۆيگە يانايلى؛ بولمىسا ئاتام ئېشەكلەردىن ئەنسىرمەي، ئەكسىچە بىزنىڭ غېمىمىزنى يەپ كېتەرمىكى، دېدى.

⁶ لېكىن ئۇ ئۇنىڭغا: – مانا، بۇ شەھەردە خۇدانىڭ بىر ئادىمى بار. ئۇ مۆھتەرەم بىر ئادەم، ھەر نېمە دېسە ئەمەلگە ئاشماي قالمايدۇ. ئەمدى ئۇ يەرگە بارايلى؛ ئۇ بىزگە بارىدىغان يوللىرىمىزنى كۆرسىتىپ قويارىمىكەن، دېدى. ⁷ شۇڭا سائۇل خىزمەتكارىغا: – لېكىن ئۇنىڭ يېنىغا بارساق ئۇ كىشىگە نېمە بېرىمىز؟ چۈنكى خۇرجۇنلىرىمىزدا نان تۈگەپ قالدى، قولىمىزدا خۇدانىڭ ئادىمىگە بەرگۈدەك سوۋغىتىمىز يوق. يېنىمىزدا يەنە نېمە بار؟ – دېدى.

⁸ خىزمەتكار سائۇلغا جاۋاب بېرىپ: – مانا قولۇمدا چارەك شەكەل كۈمۈش بار ⁽⁴⁷⁾. ماڭىدىغان يوللىرىمىزنى دەپ بەرسۇن، خۇدانىڭ ئادىمىگە شۇنى بېرەي، دېدى ⁹ (بۇرۇن ئىسرائىلدا بىر ئادەم خۇدادىن يول سورىماقچى بولسا: –

⁴⁷ «شەكەل» ئېغىرلىق مىقدارى، كۈمۈش بەلكىم 11.4 گرام ئىدى.

كېلىڭلار، ئالدىن كۆرگۈچىنىڭ قېشىغا بارايلى، دەيتتى. ھازىر «پەيغەمبەر» دېگەننى ئۆتكەن زاماندا «ئالدىن كۆرگۈچى» دەيتتى.

¹⁰ سائۇل خىزمەتكارىغا: مەسىلەتنىڭ ياخشى بولدى. بىز ماڭايلى، دېدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار خۇدانىڭ ئادىمى تۇرغان شەھەرگە باردى. ¹¹ ئۇلار شەھەرگە چىقىدىغان يولدا كېتىۋاتقاندا، سۇ تارتقىلى چىققان بىرنەچچە قىزغا ئۇچرىدى ۋە ئۇلاردىن: ئالدىن كۆرگۈچى مۇشۇ يەردىمۇ؟ دەپ سورىدى.

¹² ئۇلار جاۋاب بېرىپ: شۇنداق. مانا ئۇ ئالدىڭلاردا تۇرىدۇ؛ تېز بېرىڭلار، چۈنكى خالايق بۈگۈن شەھەرنىڭ يۇقىرى جايىدا قۇربانلىق قىلماقچى، شۇڭا ئۇ بۈگۈن شەھەرگە كىردى. ¹³ ئۇ قۇربانلىقتىن يېيىشكە تېخى يۇقىرى جايغا چىقماي تۇرۇپلا، سىلەر ئۇنىڭ بىلەن شەھەردە ئۇچرىشىسىلەر. خەلق ئۇ كەلمىگۈچە تانام يېمەيدۇ، چۈنكى ئۇ ئاۋۋال قۇربانلىقنى بەرىكەتلەيدۇ⁽⁴⁸⁾؛ ئاندىن چاقىرىلغان مېھمانلار تانامغا ئېغىز تېگىدۇ. ھازىر چىقىڭلار، چۈنكى بۇ دەل ئۇنى تاپقىلى بولىدىغان ۋاقىت، دېدى.

¹⁴ ئۇلار شەھەرگە چىقىپ شەھەر مەركىزىگە كەلگەندە، مانا سامۇئىل يۇقىرى جايغا چىقىشقا ئۇلارغا قاراپ كېلىۋاتاتتى.

¹⁵ پەرۋەردىگار سائۇل كېلىشتىن بىر كۈن ئىلگىرى سامۇئىلغا:

¹⁶ – ئەتە مۇشۇ ۋاقىتلاردا مەن يېنىڭغا بىنيامىن زېمىنىدىن بىر ئادەمنى ئەۋەتسەن. سەن ئۇنى مېنىڭ خەلقىم ئىسرائىلنىڭ ئۈستىگە ئەمىر بولۇشقا مەسئۇل قىلغىن. ئۇ مېنىڭ خەلقىمنى فىلىستىنلەرنىڭ قولىدىن قۇتقۇزىدۇ. چۈنكى مېنىڭ خەلقىمنىڭ پەريادى ماڭا يەتكەن ئۈچۈن ئۇلارغا ئىلتىپات بىلەن قارىدىم، – دېدى.

¹⁷ سامۇئىل سائۇلنى كۆرگەندە پەرۋەردىگار ئۇنىڭغا: مانا، مەن ساڭا سۆز قىلغان ئادەم مۇشۇدۇر. بۇ ئادەم مېنىڭ خەلقىمنىڭ ئۈستىدە سەلتەنەت قىلىدۇ، دەپ ئىزھار قىلدى.

¹⁸ سائۇل دەرۋازىدا تۇرغان سامۇئىلنىڭ قېشىغا بېرىپ: سىلدىن سوراي، ئالدىن كۆرگۈچىنىڭ ئۆيى نەدە، دەپ سورىدى.

⁴⁸ «بەرىكەتلەش» مۇشۇ يەردە (1) تەشەككۈر ئېيتىش؛ (2) قۇربانلىق قوبۇل قىلىنماي دەپ تىلەشنى بىلدۈرىدۇ.

¹⁹ ساموئىل سائۇلغا: - ئالدىن كۆرگۈچى مەن ئۆزۈم شۇ. مەندىن ئاۋۋال يۇقىرى جايغا چىققىن. بۈگۈن سىلەر مەن بىلەن تائام يەيسىلەر؛ ئەتە سېنى ئۇرۇنۇپ چىققاندا، كۆڭلۈڭدىكى ھەربىر ئىشلارنى ساڭا دەپ بېرەي، - دەپ جاۋاب بەردى. ²⁰ - ئەمما ئۈچ كۈن بۇرۇن يىتىپ كەتكەن ئېشەكلەردىن بولسا، ئەندىشە قىلمىغىن؛ ئۇلار تېپىلدى. ئەمدى ئىسرائىلنىڭ ھەممە ئارزۇسى كىمگە مايىل؟ ساڭا ۋە ئاتاڭنىڭ پۈتكۈل جەمەتىگە ئەمەسمۇ؟ - دېدى.

²¹ سائۇل جاۋاب بېرىپ: - مەن ئىسرائىل قەبىلىلىرى ئىچىدىكى ئەڭ كىچىك قەبىلە بولغان بىنيامىندىن، جەمەتىمۇ بىنيامىن قەبىلىسى ئىچىدىكى ئەڭ كىچىكى تۇرسا؟ نېمە ئۈچۈن بۇ سۆزلەرنى ماڭا دەيلا؟ - دېدى.

²² ساموئىل بولسا سائۇلنى ۋە خىزمەتكارىنى باشلاپ، مېھمانخانا ئۆيىگە كىردى ۋە ئۇلارنى چاقىرىلغانلارنىڭ ئارىسىدا تۈردە ئولتۇرغۇزدى. ئۇلار ئوتتۇرچە ئادەم ئىدى. ²³ ساموئىل ئاشپەزگە: - مەن ساقلاپ قويغىن دەپ، ساڭا تاپشۇرغان ھېلىقى تائامنى ئېلىپ كەلگىن، دېدى.

²⁴ شۇنىڭ بىلەن ئاشپەز ساقلاپ قويغان چوڭ ئاجرىتىلغان قولىنى ئېلىپ سائۇلنىڭ ئالدىغا قويدى. ساموئىل: - مانا، ساڭا ساقلاپ قويۇلغىنى شۇدۇر! ئۇنى ئالدىڭغا ئېلىپ يېگىن؛ چۈنكى ئۇ مەن خەلقنى چاقىرىغان چېغىمدا ئاتايىن ساڭا ئاتاپ ئېلىپ قويغاندىن تارتىپ بۇ بېكىتىلگەن ۋاقىتقىچە ساقلاندى، دېدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇ كۈنى سائۇل بىلەن ساموئىل تاماقتا بىللە بولدى. ²⁵ ئۇلار يۇقىرى جايدىن چۈشۈپ شەھەرگە كىردى، ساموئىل ئۆگزىدە سائۇل بىلەن سۆزلەشتى. ²⁶ ئەتىسى تاڭ شەھەردە ئۇرۇندىن تۇرغاندا ساموئىل سائۇلنى ئۆگزىدىن چاقىرىپ: - ئورنۇڭدىن تۇر، مەن سېنى ئۇرۇنۇپ قوياي، دېدى. سائۇل ئۇرۇندىن تۇردى ۋە ئىككىسى بىللە چىقتى، - ھەم ئۇ ساموئىل بىلەن بىللە كوچىغا چىقتى. ²⁷ ئۇلار شەھەرنىڭ ئايىغىغا كېتىۋاتقاندا، ساموئىل سائۇلغا: خىزمەتكارغا ئالدىمىزدا ماڭاچ تۇرغىن، دەپ بۇيرۇغىن، دېدى. ئۇ شۇنداق قىلدى. ئاندىن ساموئىل: - سەن تۇرۇپ تۇر، پەرۋەردىگارنىڭ سۆز- كالامىنى ساڭا يەتكۈزەي، دېدى.

ساموئىل سائۇلى مەسىھ قىلدۇ

10

¹ ساموئىل بىر ماي كوزىكىنى ئېلىپ ئۇنىڭ بېشىغا تۆكۈپ ئۇنى سۆيۈپ مۇنداق دېدى: «مانا بۇ، پەرۋەردىگارىڭنىڭ سېنى ئۆز مىراسىغا ئەمىر بولۇشقا مەسىھ قىلغىنى ئەمەسمۇ؟»⁽⁴⁹⁾

² سەن بۈگۈن مەندىن ئايرىلغاندىن كېيىن بىنىامىن زېمىنىنىڭ چېگرىسىدىكى زەلزاغا يېتىپ بارغىنىڭدا راھىلەنىڭ قەبرىسىنىڭ يېنىدا ساڭا ئىككى كىشى ئۇچرايدۇ؛ ئۇلار ساڭا: «سەن ئىزدەپ بارغان ئېشەكلەر تېپىلدى، ۋە مانا، ئاتاڭ ئېشەكلەردىن غەم قىلماي، بەلكى سىلەر ئۈچۈن: ئوغلۇمنى قانداق قىلىپ تاپارمەن، دەپ ئەنسىرىمەكتە» دەپ ئېيتىدۇ.³ سەن ئۇ يەردىن مېڭىپ، تابوردىكى دۈب دەرىخىگە يەتكەندە پەرۋەردىگارىڭ ئالدىغا بېرىش ئۈچۈن بەيت-ئەلگە چىقىپ كېتىۋاتقان ئۈچ كىشىگە ئۇچرايسەن. ئۇلاردىن بىرى ئۈچ ئوغلاق، بىرى ئۈچ نان ۋە يەنە بىرى بىر تۇلۇم شارابىنى كۆتۈرۈپ كېلىدۇ.

⁴ - ئۇلار ساڭا سالام قىلىپ ئىككى ناننى سۇندۇ؛ سەن بەرگىنىنى قوللىرىدىن ئالغىن. ⁵ ئاندىن سەن «خۇداغا ئاتالغان گىبىئاھ شەھەرگە»⁽⁵⁰⁾ بارىسەن (ئۇ يەردە فىلىستىيەلەرنىڭ بىر لەشكەرگاھى بار)؛ سەن شۇ شەھەرگە كەلسەڭ چېلتار، تەمبۇر، نەي ۋە لىرىلارنى كۆتۈرۈپ يۇقىرى جايدىن چۈشكەن⁽⁵¹⁾ بىر بۆلەك پەيغەمبەرلەر ساڭا ئۇچرايدۇ. ئۇلار بېشارەتلىك سۆزلەرنى قىلىدۇ. ⁶ شۇنىڭ بىلەن پەرۋەردىگارىڭ روھى سېنىڭ ۋۇجۇدۇڭغا چۈشىدۇ، سەن ئۇلار بىلەن بىرلىكتە بېشارەتلىك سۆزلەرنى قىلىسەن ۋە يېڭى بىر ئادەم بولىسەن. ⁷ مۇشۇ ئالامەتلەر ساڭا كەلگەندە، قولۇڭدىن

⁴⁹ بەزى كونا كۆچۈرمىلەردە ساموئىلنىڭ سۆزلىرى: «پەرۋەردىگار سېنى ئۆز خەلقى ئىسرائىل ئۈستىگە ھۆكۈمران قىلدى. سەن پەرۋەردىگارنىڭ خەلقى ئۈستىگە سەلتەنەت قىلسەن ۋە ئۇلارنى ئەتراپىدىكى دۈشمەنلەرنىڭ قولىدىن قۇتقۇزسەن. مانا، شۇ ئىش پەرۋەردىگار سېنى ئۆز مىراسىغا باش بولغىلى مەسىھ قىلغان ئەمەسمۇ؟» بۇ ئايەتكە قوشۇپ دېيىلىدۇ.

⁵⁰ باشقا بىر خىل تەرجىمىسى: «خۇدانىڭ دۇخى». ئىبرانىي تىلىدا: «خۇدانىڭ گىبىئاھى» (گىبىئاھ بىر شەھەر، مەنىسى «دۆڭ»، «ئېدىر»).

⁵¹ ياكى «چۈشىدىغان».

نېمە كەلسە شۇنى قىلغىن. چۈنكى خۇدا سەن بىلەن بىللەدۇر. ⁸ ئاندىن مەندىن ئىلگىرى گىلگالغا چۈشۈپ بارىسەن. مانا، مەن ھەم يېنىڭغا چۈشۈپ كۆيدۈرمە قۇربانلىقلار سۇنۇش ۋە ئىناق قۇربانلىقلار قىلىش ئۈچۈن كېلىمەن. مەن يېنىڭغا بېرىپ، نېمە قىلىشنىڭ كېرەكلىكىنى ئۇقتۇرۇمغۇچە، مېنى يەتتە كۈن ساقلاپ تۇرغىن».

⁹ ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇ يۈرۈلۈپ سامۇئىلدىن ئايرىلغاندا خۇدا ئۇنىڭغا يېڭى بىر قەلب ئاتا قىلدى؛ ۋە بۇ ئالامەتلەرنىڭ ھەممىسى ئاشۇ كۈنى ئەمەلدە كۆرسىتىلدى.

¹⁰ ئۇلار گىبىئاغا يېتىپ كەلگەندە مانا، بىر بۆلەك پەيغەمبەرلەر ئۇنىڭغا ئۇچرىدى؛ خۇدانىڭ روھى ئۇنىڭ ۋۇجۇدىغا چۈشتى، بۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۇلارنىڭ ئارىسىدا بېشارەت قىلىشقا باشلىدى. ¹¹ ئۇنى ئىلگىرى تونۇيدىغانلارنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭ پەيغەمبەرلەرنىڭ ئارىسىدا بېشارەت قىلغىنىنى كۆرگەندە ئۇلار بىر-بىرىگە: – كىشىنىڭ ئوغلىغا نېمە بويتۇ؟ سائۇلمۇ پەيغەمبەرلەردىن بىرى بولدىمۇ نېمە؟ – دېيىشتى. ¹² ئەمما يەرلىك بىر ئادەم: – بۇلارنىڭ ئاتىلىرى كىملەر؟ ⁽⁵²⁾ – دېدى. شۇنىڭ بىلەن: «سائۇلمۇ پەيغەمبەرلەرنىڭ بىرىمىدۇ؟» ⁽⁵³⁾ دەيدىغان گەپ پەيدا بولدى.

¹³ ئەمدى سائۇل بېشارەتلىك سۆزلەرنى قىلىپ بولۇپ، يۇقىرى جايغا چىقىپ كەتتى. ¹⁴ سائۇلنىڭ تاغىسى ئۇنىڭدىن ۋە ئۇنىڭ خىزمەتكارىدىن: – نەگە بېرىپ كەلدىڭلار؟ دەپ سورىدى. ئۇ: – ئېشەكلەرنى ئىزدىگىلى چىقتۇق؛ لېكىن ئۇلارنى تاپالماي سامۇئىلنىڭ قېشىغا باردۇق، دېدى. ¹⁵ سائۇلنىڭ تاغىسى: – سامۇئىلنىڭ سىلەرگە نېمە دېگىنىنى ماڭا ئېيتىپ بەرگىنە، دېدى.

⁵² «بۇلارنىڭ (يەنى پەيغەمبەرلەرنىڭ) ئاتىلىرى كىملەر؟» دېگەن سوئال بەلكىم پەيغەمبەر بولۇش ئۈچۈن ئالىيجاناب ياكى ئېسىللىرىدە تۇغۇلۇش شەرت ئەمەس، دېگەننى كۆرسىتىدۇ.

⁵³ «سائۇلمۇ پەيغەمبەرلەرنىڭ بىرىمىدۇ؟» دېگەن گەپ بەلكىم (1) مەلۇم بىرسىنىڭ ئۇلۇغ بىر ئىش قىلالايدىغانلىقىغا بولغان گۇماننى بىلدۈرىدۇ؛ (2) ئۇنىڭ ئەكسىچە، سائۇل ئەسلى «ئۇلۇغ ئەرباب» بولمىسىمۇ، ئاددىي ئادەم نېمىشقا ئۇلۇغ ئىشنى قىلالايدىكەن، دېگەن پىكىرنى بىلدۈرىدۇ. 12-ئايەتتىكى «يەرلىك ئادەم» نىڭ سوئالغا قارىغاندا، بىز ئىككىنچى پىكىرگە مايىلمىز.

¹⁶ سائۇل تاغسىغا: – ئۇ جەزم بىلەن بىزگە ئېشەكلەر تېپىلدى، دەپ خەۋەر بەردى، دېدى. لېكىن ساموئىلنىڭ پادىشاھلىق ئىشى توغرىلۇق ئېيتقان سۆزىنى ئۇنىڭغا دەپ بەرمىدى.

ساموئىل خەلقنى ئاگاھلاندۇرىدۇ

¹⁷ ساموئىل ئەمدى خەلقنى پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىغا جەم بولۇڭلار دەپ، مىزىياھقا چاقىردى. ¹⁸ ئۇ ئىسرائىلغا: – ئىسرائىلنىڭ خۇداسى پەرۋەردىگار مۇنداق دەيدۇ: – «مەن سىلەر ئىسرائىلنى مىسىردىن چىقىرىپ مىسىرلىقلارنىڭ قولىدىن ئازاد قىلىپ، سىلەرگە زۇلۇم قىلغان ھەممە پادىشاھلىقلارنىڭ قولىدىن قۇتقۇزدۇم. ¹⁹ لېكىن بۈگۈنكى كۈندە سىلەرنى بېشىڭلارغا چۈشكەن بارلىق بالايىناپەتلەردىن ۋە بارلىق مۇشەققەتلەردىن قۇتقۇزغۇچى خۇدايىڭلاردىن ۋاز كېچىپ ئۇنىڭغا: «ياق! ئۈستىمىزگە بىر پادىشاھ بېكىتىپ بەرگەيسەن» – دېدىڭلار. ئەمدى ئۆزۈڭلارنى قەبىلەڭلار بويىچە، جەمەتلىك بويىچە پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىغا ھازىر قىلىڭلار» – دېدى. ²⁰ شۇنىڭ بىلەن ساموئىل ئىسرائىلنىڭ ھەممە قەبىلىلىرىنى ئالدىغا جەم قىلىپ، چەك تاشلىۋىدى، چەك بىنيامىن قەبىلىسىگە چىقتى. ²¹ ئۇ بىنيامىن قەبىلىسىنى جەمەت-جەمەتلىرى بويىچە ئۆز ئالدىغا كەلتۈرۈپ چەك تاشلىۋىدى، چەك ماترىنىڭ جەمەتىگە چىقتى. ئاندىن كېيىن يەنە چەك تاشلىۋىدى، كىشنىڭ ئوغلى سائۇلغا چىقتى. ئۇلار ئۇنى ئىزدەۋىدى، ئەمما ئۇنى تاپالمىدى. ²² شۇڭا ئۇلار پەرۋەردىگاردىن يەنە: – ئۇ كىشى بۇ يەرگە كېلەمدۇ؟ – دەپ سورىدى.

پەرۋەردىگار جاۋابەن: – مانا، ئۇ يۈك-تاقىلارنىڭ ئارىسىغا يوشۇرۇنۇۋالدى، دېدى. ²³ شۇڭا ئۇلار يۈگۈرۈپ بېرىپ ئۇنى شۇ يەردىن ئېلىپ كەلدى. ئۇ خەلقنىڭ ئوتتۇرىسىدا تۇرغاندا خالايقىنىڭ يېرى ئۇنىڭ مۇرىسىگىمۇ كەلمىدى. ²⁴ ساموئىل بارلىق خەلققە: – ئەمدى پەرۋەردىگار تاللىغان كىشىگە قاراڭلار! دەرۋەقە بارلىق خەلقنىڭ ئىچىدە ئۇنىڭغا يېتىدىغان بىرسى يوقتۇر، دېدى. ۋە خەلقنىڭ ھەممىسى: – پادىشاھ ياشىسۇن! – دەپ توۋلاشتى.

²⁵ سامۇئىل خەلققە پادىشاھلىق ھوقۇق-قانۇنلىرىنى ئۇقتۇردى ۋە ئۇنى ئورام يازما قىلىپ يېزىپ چىقىپ، پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىغا قويدى. ئاندىن سامۇئىل ھەممە خەلقنى، ھەرقايسىسىنى ئۆز ئۆيلىرىگە قايتۇردى. ²⁶ سائۇلۇمۇ ھەم گىبىئادىكى ئۆيىگە قايتتى؛ كۆڭۈللىرى خۇدا تەرىپىدىن تەسىرلەندۈرۈلگەن بىر تۈركۈم باتۇر كىشى ئۇنىڭ بىلەن بىللە باردى. ²⁷ لېكىن بىرنەچچە رەزىل كىشى⁽⁵⁴⁾، - بۇ كىشى قانداقمۇ بىزنى قۇتقۇزالسۇن؟ - دەپ ئۇنى كەمسىتىپ ئۇنىڭغا ھېچ سوۋغات بەرمىدى؛ ئەمما ئۇ ئاڭلىماسلىققا سالدى.

سائۇل يابەشتىكىلەرگە ياردەمگە باردۇ

11

¹ شۇ ۋاقىتتا ئاممىنى ناھاش چىقىپ يابەش-گىلېئادنى⁽⁵⁵⁾ مۇھاسىرىگە ئالدى. يابەشنىڭ ھەممە ئادەملىرى ناھاشقا: -

ئەگەر بىز بىلەن ئەھدە تۈزسەك، ساڭا بويسۇنىمىز، دېدى. ² لېكىن ئاممىنى ناھاش ئۇلارغا: - پۈتكۈل ئىسرائىلغا دەشنىم قىلىش ئۈچۈن ھەر بىرىڭلارنىڭ ئوڭ كۆزىنى ئويۇپ ئاندىن سىلەر بىلەن ئەھدە قىلاي، دېدى.

³ يابەشنىڭ ئاقساقاللىرى ئۇنىڭغا: - بىزگە يەتتە كۈن مۆھلەت بەرگىن؛ بىز ئىسرائىلنىڭ پۈتكۈل يۇرتىغا ئەلچىلەرنى ماڭدۇرۇپ ئاندىن كېيىن بىزنى قۇتقۇزىدىغان ئادەم چىقمىسا، ئۆزىمىز چىقىپ ساڭا تەسلىم بولىمىز، دېدى. ⁴ ئەمدى ئەلچىلەر سائۇلنىڭ شەھىرى گىبىئادقا كېلىپ مۇشۇ سۆزلەرنى خەلقنىڭ قۇلىقىغا يەتكۈزدى؛ ھەممە خەلق پەرياد كۆتۈرۈپ يىغىلدى. ⁵ ۋە مانا، سائۇل ئېتىزلىقىدىن چىقىپ كالىلارنى ھەيدەپ كېلىۋاتاتتى، ئۇ: - خەلق نېمە دەپ يىغلايدۇ، دەپ سورىدى. ئۇلار يابەشتىن كەلگەن كىشىلەرنىڭ سۆزلىرىنى ئۇنىڭغا دەپ بەردى. ⁶ سائۇل بۇ سۆزلەرنى ئاڭلىغاندا خۇدانىڭ روھى ئۇنىڭ ئۈستىگە كېلىپ، ئۇنىڭ غەزىپى قاتتىق قوزغالدى. ⁷ ئۇ بىر جۈپ ئۆيىنى چېپىپ پارچىلاپ، پارچىلىرىنى ئەلچىلەرنىڭ قولى ئارقىلىق پۈتكۈل

⁵⁴ ئىبرانى تىلىدا: «بېلىئاننىڭ (شەيتاننىڭ) بىرنەچچە بالىسى».

⁵⁵ دېمەك، گىلېئاد (ايونى)دىكى يابەش.

ئىسرائىل زېمىنىگە تارقىتىپ: – ھەر كىم كېلىپ سائۇل بىلەن سامۇئىلغا ئەگەشمىسە، ئۇلارنىڭ ئۆيلىرىمۇ مۇشۇنىڭغا ئوخشاش قىلىندۇ، دېدى. شۇنىڭ بىلەن پەرۋەردىگارنىڭ قورقۇنچى خەلقىنىڭ ئۈستىگە چۈشتى؛ شۇنداق بولدىكى، ئۇلار ئىتتىپاقلىشىپ بىر ئادەمدەك جەڭگە چىقتى. ⁸ سائۇل ئۇلارنى بېزەك دېگەن جايدا سانغاندا ئىسرائىللار ئۈچ يۈز مىڭ، يەھۇدانىڭ ئادەملىرى بولسا ئۈتتۈز مىڭ چىقتى. ⁹ ئۇلار كەلگەن ئەلچىلەرگە: – گىلىئادتىكى يابەشنىڭ ئادەملىرىگە شۇنداق ئېيتىڭلاركى، ئەتە كۈن چۈش بولغاندا نىجات سىلەرگە كېلىدۇ، دېدى. ئەلچىلەر بېرىپ شۇنى گىلىئادتىكى يابەشلىقلارغا يەتكۈزدى؛ ئۇلار ئىتتىپاق خۇشال بولۇشتى.

¹⁰ شۇنىڭ بىلەن يابەشتىكىلەر: – ئەتە بىز قېشىڭلارغا چىقىپ تەسلىم بولىمىز، سىلەر بىزنى قانداق قىلىشقا لايىق كۆرسەڭلار، شۇنداق قىلىڭلار، دېدى.

¹¹ ئەتىسى شۇنداق بولدىكى، سائۇل خەلقنى ئۈچ بۆلەك قىلدى؛ ئۇلار كېچە تۆتىنچى جېسەكتە لەشكەرگاھا كىرىپ ئاممىنىلارنى كۈن چۈش بولغۇچە ئۇرۇپ قىردى. تىرىك قالغانلار بولسا شۇنداق پاراكەندە بولدىكى، ئۇلاردىن ئىككى ئادەممۇ بىر يەرگە كېلەلمىدى.

سائۇل پادىشاھ قىلىندۇ

¹² خەلق ئەمدى سامۇئىلغا: – بىزنىڭ ئۈستىمىزگە سائۇل پادىشاھ بولمىسۇن دەپ ئېيتقانلار كىملەر؟ بۇ كىشىلەرنى كەلتۈرۈپ، ئۇلارنى ئۆلتۈرەيلى، دېدى. ¹³ لېكىن سائۇل: – بۈگۈن ھېچكىم ئۆلتۈرۈلمىسۇن. چۈنكى بۈگۈن پەرۋەردىگار ئىسرائىلغا نۇسرەت بەردى، دېدى.

¹⁴ سامۇئىل خەلققە: – قېنى، گىلىئادقا بېرىپ ئۇ يەردە پادىشاھلىقنى يېڭىباشتىن تىكلەيلى، دەپ ئېيتتى.

¹⁵ شۇنى دېۋىدى، ھەممە خەلق گىلىئادقا بېرىپ گىلىئادتا پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا سائۇلنى پادىشاھ قىلدى؛ ئۇلار ئۇ يەردە پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا ئىناقلىق

قۇربانلىقلىرىنى كەلتۈردى. سائۇل ھەم شۇنىڭدەك بارلىق ئىسرائىل شۇ يەردە زور خۇشاللىققا چۆمدى.

12

¹ ساموئىل پۈتكۈل ئىسرائىلغا: — مانا، مەن سىلەرنىڭ بارلىق ئېيتقان سۆزلىرىڭلارنى ئاڭلاپ⁽⁵⁶⁾ ئۈستۈڭلارغا بىر پادىشاھ قويدۇم؛ ² مانا ئەمدى پادىشاھ سىلەرنىڭ ئالدىڭلاردا يۈرمەكتە، مەن بولسام قېرىپ بېشىم ئاقاردى؛ مانا، مېنىڭ ئوغۇللىرىمۇ ئاراڭلاردا تۇرىدۇ⁽⁵⁷⁾.
ياشلىقىمدىن تارتىپ بۇ كۈنگىچە سىلەرنىڭ ئالدىڭلاردا مېڭىپ كەلدىم.
³ مانا بۇ يەردە تۇرۇپتىمەن. پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا ۋە ئۇنىڭ مەسىھ قىلىنغانىنىڭ ئالدىدا ماڭا ئەرزىڭلار بولسا دەۋىرىڭلار؛ كىمنىڭ ئۆيىنى تارتىۋالدىم؟ كىمنىڭ ئېشىكىنى تارتىۋالدىم؟ كىمنىڭ ھەققىنى يېدىم؟ كىمگە زۇلۇم قىلدىم؟ ياكى مەن كۆرۈمنى كۆر قىلىش ئۈچۈن كىمدىن پارا ئالدىم؟ شۇنداق بولسا دەڭلار، ۋە مەن ئۇنى سىلەرگە تۆلەپ بېرىمەن، دېدى.
⁴ ئۇلار جاۋاب بېرىپ: — سەن بىزنىڭ ھەققىمىزنى يېمىدىڭ، ھېچكىمگە زۇلۇم قىلمىدىڭ ۋە ھېچ كىشىنىڭ قولىدىن بىرەر نەرسىنىمۇ ئېلىۋالمايدىڭ، دېدى.

⁵ ئۇ ئۇلارغا: — مەندە ھېچ ھەققىڭلار قالمىغانلىقىغا پەرۋەردىگار سىلەرگە گۇۋاھ بولۇپ ۋە ئۇنىڭ مەسىھ قىلغىنى ھەم بۈگۈن گۇۋاھچى بولسۇن، دېۋىدى، ئۇلار: — ئۇ گۇۋاھتۇر، دېدى.

⁶ ساموئىل خەلققە مۇنداق دېدى: «مۇسا بىلەن ھارۇننى تىكلەپ ئاتا-بوۋىلىرىڭلارنى مىسىر زېمىنىدىن چىقارغۇچى بولسا پەرۋەردىگاردۇر. ⁷ ئەمدى ئورۇنڭلاردىن تۇرۇڭلار، مەن پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا پەرۋەردىگارنىڭ سىلەرگە

⁵⁶ ئىبرانىي تىلىدا: «مەن سىلەرنىڭ ئېيتقان سۆزلىرىڭلارنىڭ ھەممىسىدە ئاۋازىڭلارغا قۇلاق سېلىپ...» دېيىلىدۇ.

⁵⁷ «مانا، مېنىڭ ئوغۇللىرىمۇ ئاراڭلاردا تۇرىدۇ» — ساموئىلنىڭ دېگەنلىكى مەنىسى، شۈبھىسىزكى: «ئۆزۈم قېرى، مېنىڭ ئوغۇللىرىم ئۆز گۇناھلىرىغا ئۆزلىرى مەسئۇل — سىلەر ئۇلارنى قانداق بىر تەرەپ قىلساڭلار ئۆز ئىختىيارىڭلار. مەن ئۆزۈم سىلەرنىڭ ئالدىڭلاردا گۇناھكار ئەمەسمەن» دېگەندەك.

ۋە ئاتا-بوۋىلىرىڭلارغا يۈرگۈزگەن ھەققانىي ئەمەللىرىنى سىلەرنىڭ ئالدىڭلارغا قويۇشقا سۆز قىلاي.

⁸ ياقۇپ⁽⁵⁸⁾ مىسىرغا كىرگەندىن كېيىن ئاتا-بوۋىلىرىڭلار پەرۋەردىگارغا پەرياد قىلغاندا، پەرۋەردىگار مۇسا بىلەن ھارۇننى ئەۋەتتى. ئۇلار ئاتا-بوۋىلىرىڭلارنى مىسىردىن چىقىرىپ بۇ يەردە ئولتۇراقلاشتۇردى.⁹ ئەمما ئۇلار ئۆز خۇداسى پەرۋەردىگارنى ئۇنتۇدى؛ شۇڭا ئۇ ئۇلارنى ھازىرنىڭ قوشۇنىدىكى سەردار سىسېرانىڭ قولىغا، فىلىستىيەلەرنىڭ قولىغا ھەم مۇناپىنىڭ پادىشاھىنىڭ قولىغا تاپشۇرۇپ بەردى؛ بۇلار ئۇلار بىلەن جەڭ قىلىشتى.¹⁰ شۇنىڭ بىلەن ئۇلار پەرۋەردىگارغا پەرياد قىلىپ: «بىز گۇناھ قىلىپ پەرۋەردىگارنى تاشلاپ بائاللار ۋە ئاشتاروتلارنىڭ ئىبادىتىدە⁽⁵⁹⁾ بولدۇق؛ ئەمما ئەمدى بىزنى دۈشمەنلىرىمىزنىڭ قولىدىن قۇتقۇزغىن، بىز ساڭا ئىبادەت قىلىمىز» دېدى.¹¹ ۋە پەرۋەردىگار يەرۇبائال، بېدان⁽⁶⁰⁾، يەفتا ۋە سامۇئىلنى ئەۋەتىپ، ئەتراپىڭلاردىكى دۈشمەنلىرىڭلارنىڭ قولىدىن سىلەرنى قۇتقۇزدى، شۇنىڭ بىلەن تىنچ-ئامان تۇرۇۋاتقاندىڭلار.

¹² لېكىن خۇدايىڭلار پەرۋەردىگار ئۆزى پادىشاھىڭلار بولسىمۇ، ئامموننىڭ پادىشاھى ناھاشنىڭ سىلەرگە قارشى قويغىنىنى كۆرگىنىڭلاردا سىلەر: ياق! بىر پادىشاھ ئۈستىمىزگە سەلتەنەت قىلسۇن دەپ ماڭا ئېيتتىڭلار.¹³ ئەمدى سىلەر خالاپ تاللىغان، سىلەر تىلىگەن پادىشاھقا قاراڭلار؛ مانا، پەرۋەردىگار سىلەرنىڭ ئۈستۈڭلارغا بىر پادىشاھ قويدى.

¹⁴ ئەگەر سىلەر پەرۋەردىگاردىن قورقۇپ، ئۇنىڭ قۇللۇقىدا بولۇپ، ئۇنىڭ ئاۋازىغا قۇلاقلىرىڭلارنى سېلىپ، ئۇنىڭ ئەمرىگە ئاسىيلىق قىلمىساڭلار، سىلەر ھەم ئۈستۈڭلاردا سەلتەنەت قىلغان پادىشاھ خۇدايىڭلار پەرۋەردىگارغا ئەگەشسەڭلار، ئەمدى سىلەرگە ياخشى بولىدۇ.¹⁵ لېكىن پەرۋەردىگارنىڭ سۆزىگە قۇلاق سالماي، بەلكى پەرۋەردىگارنىڭ ئەمرىگە ئاسىيلىق قىلساڭلار، پەرۋەردىگارنىڭ قولى ئاتا-بوۋىلىرىڭلارغا قارشى بولغاندەك سىلەرگىمۇ قارشى

⁵⁸ «ياقۇپ» — مۇشۇ يەردە ياقۇپنىڭ ئەۋلادلىرى، يەنى ئىسرائىلنى كۆرسىتىدۇ.

⁵⁹ «بائاللار» ۋە «ئاشتاروتلار» ئىككى خىل بۇتلار.

⁶⁰ «بېدان» بەلكىم باراكنى كۆرسىتىدۇ («ھاك» 4-بابنى كۆرۈڭ).

بولدۇ.

¹⁶ ئەمدى تۇرۇڭلار، پەرۋەردىگار كۆزلىرىڭلارنىڭ ئالدىدا قىلىدىغان ئۇلۇغ كارامەتنى كۆرۈڭلار! ¹⁷ بۈگۈن بۇغداي ئورىدىغان ۋاقىت ئەمەسمۇ؟ مەن پەرۋەردىگارغا نىدا قىلاي، ئۇ گۈلدۈرماما بىلەن يامغۇر ياغدۇرىدۇ. شۇنىڭ بىلەن سىلەرنىڭ بىر پادىشاھ تىلىگىنىڭلارنىڭ پەرۋەردىگارنىڭ نەزىرىدە زور رەزىللىك ئىكەنلىكىنى كۆرۈپ يېتىسىلەر».

¹⁸ ئاندىن سامۇئىل پەرۋەردىگارغا نىدا قىلدى؛ شۇنىڭ بىلەن پەرۋەردىگار شۇ كۈنى گۈلدۈرماما بىلەن يامغۇر ياغدۇردى. خەلق پەرۋەردىگاردىن ۋە سامۇئىلدىن بەك قورقتى. ¹⁹ خەلقنىڭ ھەممىسى سامۇئىلغا: – خۇدايىڭ پەرۋەردىگارغا بىزنى ئۆلمىسۇن دەپ كەمىنلىرىڭ ئۈچۈن دۇئا قىلغىن؛ چۈنكى ھەممە گۇناھلىرىمىزنىڭ ئۈستىگە يەنە يامانلىق ئاشۇرۇپ ئۆزىمىزگە بىر پادىشاھ تىلىدۇق، دېدى.

²⁰ سامۇئىل خەلققە مۇنداق دېدى: – قورقماڭلار؛ سىلەر دەرۋەقە بۇ ھەممە رەزىللىكنى قىلغانسىلەر، لېكىن ئەمدى پەرۋەردىگارغا ئەگىشىشتىن چەتنىمەي، پۈتكۈل كۆڭۈللىرىڭلار بىلەن پەرۋەردىگارنىڭ ئىبادىتىدە بولۇڭلار؛ ²¹ ئادەمگە پايدا يەتكۈزمەيدىغان ياكى ئادەمنى قۇتقۇزالمىدىغان بىھۇدە ئىشلارنى ئىزدەپ، يولدىن ئېزىپ كەتمەڭلار؛ چۈنكى ئۇلارنىڭ تايىنى يوقتۇر. ²² چۈنكى پەرۋەردىگار ئۆز ئۇلۇغ نامى ئۈچۈن ئۆز خەلقىنى تاشلىمايدۇ؛ چۈنكى پەرۋەردىگار سىلەرنى ئۆز خەلقى قىلىشنى لايىق كۆرگەندۇر.

²³ ماڭا نىسبەتەن، سىلەر ئۈچۈن دۇئا قىلىشتىن توختاش بىلەن پەرۋەردىگارغا گۇناھ قىلىش مەندىن نېرى بولسۇن؛ بەلكى مەن سىلەرگە ياخشى ۋە دۇرۇس يولنى ئۆگىتىمەن. ²⁴ پەقەت سىلەر پەرۋەردىگاردىن قورقۇپ پۈتكۈل كۆڭۈللىرىڭلار ۋە ھەقىقەت بىلەن ئۇنىڭ ئىبادىتىدە بولۇڭلار؛ چۈنكى سىلەر ئۈچۈن قىلغان ئۇلۇغ كارامەتلەرگە قاراڭلار!

²⁵ لېكىن يامانلىق قىلساڭلار، ھەم ئۆزۈڭلار ھەم پادىشاھىڭلار ھالاك قىلىنىسىلەر».

سائۇل پەرۋەردىگارنىڭ سۆزلىرىدىن چىقىپ كېتىدۇ

13

¹ سائۇل ئوتتۇز ياشتا پادىشاھ بولۇپ ئىسرائىلنىڭ ئۈستىدە ئىككى يىل سەلتەنەت قىلغاندىن كېيىن ⁽⁶¹⁾ ² ئۆزىگە ئىسرائىلدىن ئۈچ مىڭ ئادەمنى ئىلغاپ ئالدى. ئىككى مىڭى مىكماشتا ۋە بەيت-ئەل تاغلىرىدا سائۇلنىڭ قېشىدا، بىر مىڭى بىنيامىن زېمىنىدىكى گىبىئاھدا يوناتاننىڭ قېشىدا ئىدى. ئەمما ئۇ قالغان خەلقنىڭ ھەربىرىنى ئۆز ئۆيلىرىگە كەتكۈزۈۋەتتى. ³ يوناتان بولسا فىلىستىيەلەرنىڭ گېيادىكى لەشكەرگاھىغا ھۇجۇم قىلدى، فىلىستىيەلەر بۇنىڭدىن خەۋەر تاپتى. سائۇل بولسا: - پۈتكۈل زېمىندىكى ئىبرانىيلار ئاڭلاپ ئويغانسۇن دەپ، كاناي چالدۇردى. ⁴ پۈتكۈل ئىسرائىل سائۇلنىڭ فىلىستىيەلەرنىڭ لەشكەرگاھىغا ھۇجۇم قىلغانلىقىدىن ھەمدە ئىسرائىلنىڭ فىلىستىيەلەرگە نەپرەتلىنىدىغانلىقىدىن خەۋەر تاپتى. خەلق سائۇلنىڭ كەينىدىن گىلگالغا بېرىپ يىغىلدى.

⁵ فىلىستىيەلەردىن ئىسرائىل بىلەن جەڭ قىلغىلى ئۈچ مىڭ جەڭ ھارۋىسى ⁽⁶²⁾، ئالتە مىڭ ئاتلىق لەشكەر ۋە دېڭىز ساھىلىدىكى قۇمدەك كۆپ پىيادە لەشكەر يىغىلدى. ئۇلار كېلىپ بەيت-ئاۋەننىڭ ⁽⁶³⁾ شەرق تەرىپىدىكى مىكماشتا بارگاھ تىكتى.

⁶ ئىسرائىلنىڭ ئادەملىرى ئۆزلىرىنىڭ ⁽⁶⁴⁾ قاتتىق خىيىم-خەتەردە قالغانلىقىنى كۆرۈپ غارلارغا، چاتقاللىقلارغا، قىيا تاشلىقلارغا، يۇقىرى جايلاارغا ۋە ئازگالارغا يوشۇرۇنۇۋېلىشتى؛ ⁷ بەزى ئىبرانىيلار ئىئوردان دەرياسىدىن ئۆتۈپ، گاد ۋە گىلبئادنىڭ زېمىنىغا قېچىپ باردى. لېكىن

⁶¹ قەدىمكى كۆچۈرمىلەردە بۇ ئايەت باشقا شەكىللەردە كۆرۈلىدۇ. «سائۇل ئوتتۇز ياشتا...» دېگەن سۆز تەۋراتنىڭ گرېكچە تەرجىمىسى (LXX) دە كۆرۈلىدۇ. سائۇل جەمئىي قىرىق يىل سەلتەنەت قىلدى («روس»، 21:13).

⁶² كۆپ كونا كۆچۈرۈلمىلەردە «ئوتتۇز مىڭ» دېيىلىدۇ. لېكىن بۇنداق كۆپ بولۇشى مۇمكىن ئەمەس. ھېچ بولمىغاندا مۇشۇ «جەڭ ھارۋىلىرى» ئىچىدە يۈك-تاقلارنى ئېلىپ ماڭغان ھارۋىلارمۇ بار ئىدى.

⁶³ «بەيت-ئاۋەن» يەنى «بەيت-ئەل».

⁶⁴ «ئۆزلىرىنىڭ...» بەلكىم قوشۇننىڭ ئەھۋالىنى كۆرسىتىشى مۇمكىن.

سائۇل گىلگالدا قالدى، ئادەملەرنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭغا تىرىگەن ھالدا ئەگەشتى.

⁸ ئەمدى سائۇل ساموئىل ئۇنىڭغا بېكىتكەن ۋاقىتچە يەتتە كۈن كۈتۈپ تۇردى؛ لېكىن ساموئىل گىلگالغا كەلمىدى، خەلق ئۇنىڭدىن تارىلىپ كەتكىلى تۇردى. ⁹ سائۇل: — كۆيدۈرمە قۇربانلىق بىلەن ئىناقلىق قۇربانلىقلىرىنى بۇ يەرگە — يېنىمغا ئېلىپ كېلىڭلار، دېدى. ئاندىن ئۇ ئۆزى كۆيدۈرمە قۇربانلىق ئۆتكۈزدى. ¹⁰ ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇ كۆيدۈرمە قۇربانلىقنى تۈگىتىشى بىلەنلا، مانا ساموئىل كەلدى. سائۇل ئۇنىڭغا سالام قىلغىلى ئالدىغا چىقتى.

¹¹ لېكىن ساموئىل: — نېمە ئىشلارنى قىلدىڭ؟! — دەپ سورىدى. سائۇل: — خەلق مەندىن تارىلىپ كەتكەنلىكىنى، سىلنىڭ بېكىتكەن ۋاقىتتا كەلمىگەنلىكلىرىنى، فىلىستىيەلەرنىڭ مېكاشتا يىغىلغىنىنى كۆردۈم، ¹² مەن ئىچىمدە: ئەمدى فىلىستىيەلەر گىلگالغا چۈشۈپ ماڭا ھۇجۇم قىلماقچى، مەن بولسام تېخى پەرۋەردىگارغا ئىلتىجا قىلىمدىم، دېدىم. شۇڭا كۆيدۈرمە قۇربانلىق قىلىشقا ئۆزۈمنى مەجبۇرلىدىم، دېدى.

¹³ ساموئىل سائۇلغا: — سەن ئەخمەقلىق قىلدىڭ؛ سەن خۇدايىڭ پەرۋەردىگار ساڭا بۇيرۇغان ئەمرنى تۇتمىدىڭ؛ شۇنداق قىلغان بولساڭ پەرۋەردىگار ئىسرائىلنىڭ ئۈستىدىكى سەلتەنتىڭنى مەڭگۈ مۇستەھكەم قىلاتتى، دېدى. ¹⁴ لېكىن ئەمدى سەلتەنتىڭ مۇستەھكەم تۇرمايدۇ. پەرۋەردىگار ئۆز كۆڭلىدىكىدەك مۇۋاپىق بىر ئادەمنى ئىزدەپ تاپتى. پەرۋەردىگار ئۆزى خەلقىنىڭ باشلامچىسى قىلدى، چۈنكى سەن پەرۋەردىگار ساڭا بۇيرۇغاننى تۇتمىدىڭ، دېدى.

¹⁵ ئاندىن ساموئىل ئورنىدىن تۇرۇپ گىلگالدىن كېتىپ بىنيامىن زېمىنىدىكى گىبېئاغا باردى. سائۇل بولسا ئۆز يېنىدىكى ئادەملەرنى ساندى؛ ئۇلار ئالتە يۈزچە چىقتى. ¹⁶ سائۇل بىلەن ئوغلى يوناتان ۋە ئۇلارنىڭ قېشىدا قالغان خەلق بىنيامىن زېمىنىدىكى گېبادا قېلىپ قالدى، فىلىستىيەلەر بولسا مېكاشتا بارگاھ تىككەندى.

¹⁷ قاراقچىلار دائىم فىلىستىيەلەرنىڭ بارگاھىدىن چىقىپ ئۈچ بۆلەككە بۆلۈنەتتى. بىر بۆلەك شۇئال زېمىنىدىكى ئوفراغا بارىدىغان يولغا ئاتلىناتتى، ¹⁸

بىر بۆلەك بەيت-ھورونغا بارىدىغان يول بىلەن ماڭاتتى، يەنە بىر بۆلەك چۆلىنىڭ چېتىدىكى زەبۇئىم جىلغىسىغا قارايدىغان زېمىندىكى يولغا ماڭاتتى.

¹⁹ ئەمما پۈتكۈل ئىسرائىل زېمىنىدا ھېچبىر تۆمۈرچى تېپىلمايتتى؛ چۈنكى فىلىستىيىلەر: – ئىبرانىيلار ئۆزلىرىگە قىلىچ ياكى نەيزە ياسىيالمىسۇن، دەپ ئويلايتتى. ²⁰ بۇ سەۋەبتىن ئىسرائىللار ھەممىسى ساپان چىشلىرى، كەتمەنلىرىنى، پالتىلىرىنى ۋە ئورغاقلرىنى بىسلاش ئۈچۈن فىلىستىيىلەرنىڭ قېشىغا باراتتى. ²¹ ئۇلار ساپان چىشلىرى ۋە كەتمەنلەر ئۈچۈن ئۈچتىن ئىككى شەكەل، جوتۇ، پالتا ۋە زىخلارنى بىسلاش ئۈچۈن ئۈچتىن بىر شەكەلنى تۆلەيتتى. ²² شۇڭا ئۇرۇش بولغاندا سائۇل ۋە يوناتاننىڭ قېشىدىكى خەلقنىڭ ھېچبىرىدە قىلىچ ياكى نەيزە يوق ئىدى؛ پەقەت سائۇل بىلەن ئوغلى يوناتاندلا بار ئىدى.

يوناتان يالغۇز جەڭگە چىقىدۇ

²³ ئۇ ۋاقىتتا فىلىستىيىلەرنىڭ بىر قاراۋۇللار ئەترىتى مىكماشتىكى داۋانغا چىققاندى.

14

¹ بىر كۈنى سائۇلنىڭ ئوغلى يوناتان ياراغ كۆتۈرگۈچىسىگە ⁽⁶⁵⁾: – كەلگىن، ئۆدۈلمىزدىكى فىلىستىيىلەرنىڭ قاراۋۇللار ئەترىتىنىڭ يېنىغا چىقايلى، دېدى. ئەمما ئۇ ئاتىسىغا ھېچنېمە دېمىدى. ² سائۇل بولسا گىببئائەننىڭ چېتىدىكى مىگروندىكى ئانار دەريخىنىڭ تېگىدە قالدى. ئۇنىڭ قېشىدىكى خەلق ئالتە يۈزچە ئىدى ³ (ئۇ ۋاقىتتا ئەفودنى ئاختىۋېنىڭ ئوغلى، ئىخابودنىڭ ئاكىسى ئاخىيائە كىيەتتى ⁽⁶⁶⁾)؛ ئۇ شىلوھدا تۇرۇۋاتقان، پەرۋەردىگارنىڭ كاھىنى ئىدى. ئاختىۋېننىڭ ئوغلى، فىنھاس ئەلنىڭ ئوغلى ئىدى). خەلق بولسا يوناتاننىڭ كەتكىنلىكىنى بىلمىگەندى.

⁶⁵ «ياراغ كۆتۈرگۈچى» نىڭ باشقا بىرخىل تەرجىمىسى «ساۋۇت-قالقان كۆتۈرگۈچى».

⁶⁶ «ئەفود» نىڭ نېمە ئىكەنلىكىنى چۈشىنىش ئۈچۈن «مىس»، 28-بابىنى ۋە ئىزاھاتلىرىنى كۆرۈڭ. بەزى ۋاقىتلاردا ئۇنىڭ ئارقىلىق پەرۋەردىگارنىڭ ئىرادىسىنى ياكى ھۆكۈملىرىنى پەرق ئەتكىلى بولاتتى. ئادەتتە پەقەت «باش كاھىن» ئەفودنى كىيەتتى.

⁴ يوناتان فىلىستىيلەرنىڭ قاراۋۇللار ئەترىتى تەرەپكە ئۆتمەكچى بولغان داۋاننىڭ ئىككى تەرەپىدە تۇرۇۋاتقان تىك قىيا تاشلار بار ئىدى. بىرىنىڭ نامى بوزە، يەنە بىرىنىڭ نامى سەنەھ ئىدى. ⁵ بىر قىيا تاش شىمالىي تەرەپىدە بولۇپ، مىخماش بىلەن قارشىپ تۇراتتى، يەنە بىرى جەبۇب تەرەپىدە گېباننىڭ ئۇدۇلىدا ئىدى. ⁶ يوناتان ياراغ كۆتۈرگۈچىسىگە: «كەل، بۇ خەتنى سىزىلەرنىڭ قاراۋۇللار ئەترىتىگە چىقايلى؛ پەرۋەردىگار بىز ئۈچۈن بىر ئىش قىلسا ئەجەب ئەمەس، چۈنكى پەرۋەردىگارنىڭ قۇتقۇزۇشى ئۈچۈن ئادەملەرنىڭ كۆپ ياكى ئاز بولۇشى ھېچ توسالغۇ بولمايدۇ، دېدى.

⁷ ئۇنىڭ ياراغ كۆتۈرگۈچىسى ئۇنىڭغا: «كۆڭلۈڭدە ھەرنېمە بولسا شۇنى قىلغىن؛ بارغىن، مانا، كۆڭلۈڭ نېمىنى خالىسا مەن سەن بىلەن بىلىمەن، دېدى.

⁸ يوناتان: «مانا، بىز ئۇ ئادەملەر تەرەپكە چىقىپ ئۆزىمىزنى ئۇلارغا كۆرسىتەيلى؛ ⁹ ئەگەر ئۇلار بىزگە: «بىز سىلەرنىڭ قېشىڭلارغا بارغۇچە تۇرۇپ تۇرۇڭلار، دېسە ئۇلارنىڭ قېشىغا چىقماي ئۆز جايىمىزدا تۇرۇپ تۇرايلى؛ ¹⁰ لېكىن ئۇلار: «بىزنىڭ قېشىمىزغا چىقىڭلار، دېسە، چىقايلى. چۈنكى شۇنداق بولسا پەرۋەردىگار ئۇلارنى قولىمىزغا بېرىپتۇ، دەپ بىلىمىز؛ مۇشۇنداق ئىش بىزگە بىر بېشارەت بولىدۇ، دېدى.

¹¹ ئىككىيلەن ئۆزىنى فىلىستىيلەرنىڭ قاراۋۇللار ئەترىتىگە كۆرسەتتى. فىلىستىيلەر: «مانا، ئىبرانىيلار ئۆزىنى يوشۇرغان ئازگالاردىن چىقىۋاتىدۇ، دېدى. ¹² ئەترەتتىكىلەر يوناتان بىلەن ياراغ كۆتۈرگۈچىسىگە: «بىزگە چىقىڭلار، بىز سىلەرگە بىر نەرسىنى كۆرسىتىپ قويىمىز، دېدى. يوناتان ياراغ كۆتۈرگۈچىسىگە: «ماڭا ئەگىشىپ چىققىن؛ چۈنكى پەرۋەردىگار ئۇلارنى ئىسرائىلنىڭ قولىغا بەردى، دېدى. ¹³ يوناتان قول-پۇتلىرى بىلەن ئۆمۈلەپ چىقتى، ياراغ كۆتۈرگۈچىسى كەينىدىن ئۇنىڭغا ئەگەشتى. فىلىستىيلەر يوناتاننىڭ ئالدىدا يىقىلىشتى؛ ياراغ كۆتۈرگۈچىسى كەينىدىن كېلىپ ئۇلارنى قەتل قىلدى.

¹⁴ شۇ تۇنجى ھۇجۇمدا يوناتان بىلەن ياراغ كۆتۈرگۈچىسى تەخمىنەن يېرىم قوشلۇق يەردە ⁽⁶⁷⁾ ئۆلتۈرگەنلەر يىگىرمىدەك ئادەم ئىدى. ¹⁵ ئاندىن

⁶⁷ «يېرىم قوشلۇق يەر» — «بىر قوشلۇق يەر» كالا بىلەن بىر كۈن ئىچىدە ھەيدەپ بولغىلى بولىدىغان يەر.

لەشكەرگاھدىكىلەرنى، دالادا تۇرۇۋاتقانلارنى، بارلىق ئەترەتلەردىكىلەرنى ۋە بۇلاڭ-تالاڭ قىلغۇچىلارنى تىترەك باستى. ئۇلار ھەم تىترەپ قورقتى، يەرمۇ تەۋرىنىپ كەتتى؛ چۈنكى بۇ چوڭ قورقۇنچ خۇدا تەرىپىدىن كەلگەنىدى.

¹⁶ ئەمدى بىنايىمىن زېمىنىدىكى گىبېئاھدا تۇرۇۋاتقان پايلاقچىلار كۆردىكى، مانا، لەشكەر توپلىرى تارمار بولۇپ ئۇيان-بۇيان يۈگۈرۈشۈپ كەتتى. ¹⁷ سائۇل قېشىدىكى خەلققە: ئادەملىرىمنى ساناپ كىمنىڭ بۇ يەردىن كەتكەنلىكىنى ئېنىقلاڭلار، دېدى. ئۇلار سانۋىدى، مانا، يوناتان بىلەن ياراغ كۆتۈرگۈچىسى يوق چىقتى. ¹⁸ سائۇل ئاخيياھقا: — خۇدانىڭ ئەھدە ساندۇقىنى ئېلىپ كەلگىن⁽⁶⁸⁾، دېدى. چۈنكى ئۇ ۋاقىتتا خۇدانىڭ ئەھدە ساندۇقى ئىسرائىلنىڭ ئارىسىدا ئىدى.

¹⁹ سائۇل كاھىنغا سۆز قىلىۋاتقاندا فىلىستىيەلەرنىڭ لەشكەرگاھىدا بولغان غەلۋە بارغانسېرى كۈچىيىپ كەتتى. سائۇل كاھىنغا: — قولىڭنى يىغىن⁽⁶⁹⁾، دېدى. ²⁰ ئاندىن سائۇل ۋە ئۇنىڭ بىلەن بولغان ھەممە خەلق يىغىلىپ جەڭگە چىقتى؛ ۋە مانا، فىلىستىيەلەرنىڭ ھەربىرى ئۆز سەپىدىشىغا قارشى قىلىچ كۆتۈرۈپ زور پاراكەندىلىك بولدى.

²¹ ئۇ ۋاقىتتىن ئىلگىرى فىلىستىيەلەرنىڭ ئارىسىدا بولغان، ئۇلار بىلەن بىللە لەشكەرگاھنىڭ ئەتراپىغا چىققان ئىبرانىيلار بار ئىدى؛ ئۇلارمۇ سائۇل ۋە يوناتان بىلەن بىللە بولغان ئىسرائىللارغا قوشۇلدى. ²² شۇنىڭدەك ئەفرائىم تاغلىرىدا ئۆزىنى يوشۇرغان ئىسرائىللار فىلىستىيەلەرنىڭ قاقچىنىنى ئاڭلىغاندا سوقۇشقا چىقىپ ئۇلارنى قوغلىدى. ²³ شۇنىڭ بىلەن پەرۋەردىگار ئۇ كۈنى ئىسرائىلغا نۇسرەت بەردى. سوقۇش بەيت-ئاۋەننىڭ ئۇ تەرىپىگە ئۆتتى. ²⁴ لېكىن ئىسرائىلنىڭ ئادەملىرى ئۇ كۈنى زور بېسىم ئاستىدا قالدى. چۈنكى سائۇل ئۇلارغا قەسەم ئىچكۈزۈپ: — مەن دۈشمەنلىرىمدىن ئىنتىقام ئالمىغۇچە كەچ بولۇشتىن ئىلگىرى تائام يېگەن كىشىگە لەنەت بولسۇن، دەپ ئېيتقاندى. شۇنىڭ ئۈچۈن خەلقىتىن ھېچكىم تائام يېمىدى. ²⁵ ئەمما بارلىق

⁶⁸ بەزى كونا كۆچۈرمىلەردە: «ئەفودنى ئېلىپ كەلگىن» دېيىلىدۇ.

⁶⁹ «قولىڭنى يىغىن» — شۈبھىسىزكى، سائۇل كاھىندىن ئەفودتىكى «ئۆرۈم ۋە تۈمۈم» («مىس»، 30:28، «لاۋ»، 8:8، «چۆل»، 21:27) ئارقىلىق خۇدادىن يوليورۇق سورىماقچى ئىدى.

زېمىندىكى قوشۇن بىر ئورمانلىققا كىرگەندە يەر يۈزىدە ھەسەل بار ئىدى. ²⁶ خەلق ئورمانلىققا كىرگەندە، مانا بۇ ھەسەل ئېقىپ تۇراتتى؛ لېكىن ھېچكىم قولىنى ئاغزىغا كۆتۈرمىدى، چۈنكى خەلق قەسەمدىن قورقاتتى. ²⁷ لېكىن يوناتان ئاتىسىنىڭ خەلققە قەسەم ئىچكۈزگەنلىكىنى ئاڭلىمىغانىدى. شۇڭا ئۇ قولىدىكى ھاسىنى سۈنۈپ ئۇچىنى ھەسەل كۆنىكىگە تىقىپ قولى بىلەن ئاغزىغا سالدى. شۇنداق قىلىپ كۆزلىرى نۇرلاندى. ²⁸ ئەمما خەلقتىن بىرى: سېنىڭ ئاتاڭ خەلققە چىڭ قەسەم ئىچكۈزۈپ: – بۈگۈن تائام يېگەن كىشىگە لەنەت بولسۇن! دەپ ئېيتقاندى. شۇنىڭ ئۈچۈن خەلق ھالسىزلىنىپ كەتتى، دېدى.

²⁹ يوناتان: – مېنىڭ ئاتام زېمىنغا ئازار بەردى؛ قاراڭلار، بۇ ھەسەلدىن كىچىككىنە تېتىشىم بىلەنلا كۆزلىرىمنىڭ شۇنچە نۇرلانغىنىنى كۆرمىدىڭلارمۇ؟ ³⁰ خەلق بۈگۈن دۈشمەنلەردىن تارتىۋالغان ئولجىدىن خالىغىنىنى يېگەن بولسا فىلىستىيەلەرنىڭ ئارىسىدىكى قىرغىنچىلىق تېخىمۇ زور بولماسمىدى؟ – دېدى. ³¹ ئاشۇ كۈنى ئۇلار مىكاشتىن تارتىپ فىلىستىيەلەرنى قوغلاپ ئايچالونغىچە ئۇرۇپ قىرىشتى؛ خەلق تولا ھېرىپ كەتكەندى. ³² شۇنىڭ بىلەن خەلق ئولجا ئۈستىگە ئېتىلىپ بېرىپ، قوي، كالا ۋە موزايالارنى تۇتۇپ شۇ يەردىلا سويدى. ئاندىن خەلق گۆشنى قاننى ئادالۋەتمەيلا يېدى. ⁽⁷⁰⁾

³³ سائۇلغا خەۋەر كېلىپ: مانا، خەلق قاننى ئادالۋەتمەيلا گۆشنى يەپ پەرۋەردىگارغا گۇناھ قىلىۋاتىدۇ، دەپ ئېيتىلدى. ئۇ: سىلەر پەرۋەردىگارغا ئاسىيلىق قىلىدىڭلار! ئەمدى بۇ يەرگە يېنىمغا چوڭ بىر تاشنى دومىلىتىپ كېلىڭلار، دېدى. ³⁴ سائۇل يەنە: سىلەر خەلقنىڭ ئارىسىغا چىقىپ ئۇلارغا: ھەربىرى ئۆز كالىسىنى، ئۆز قوينى قېشىمغا ئېلىپ كېلىپ بۇ يەردە سويۇپ يېسۇن؛ لېكىن گۆشنى قاننى ئادالۋەتمەي يەپ، پەرۋەردىگارغا گۇناھ قىلىماڭلار، دېگەنلار، دېدى. بۇ كېچە خەلقنىڭ ھەممىسى ھەربىرى ئۆز كالىسىنى ئېلىپ كېلىپ ئۇ يەردە سويدى. ³⁵ سائۇل بولسا پەرۋەردىگارغا بىر قۇربانگاھ ياسىدى. بۇ ئۇنىڭ پەرۋەردىگارغا ياسىغان تۇنجى قۇربانگاھى ئىدى.

⁷⁰ مۇسا يەغەمبەرگە چۈشۈرۈلگەن قانۇن بويىچە، قاننى ئاۋۋال ئادالۋەتمەي گۆشنى يېيىش گۇناھ بولاتتى.

³⁶ سائۇل: - بۇ كېچىدە فىلىستىيلەرنىڭ پېيىگە چۈشۈپ، ئەتە تاڭ ئاتقۇچە ئۇلارنى تالاپ ھېچ بىرىنى تىرىك قويمايلى، دېدى. خەلق: - نېمە ساڭا ياخشى كۆرۈنسە شۇنى قىلغىن، دەپ جاۋاب بەردى. لېكىن كاھىن سۆز قىلىپ: - پەرۋەردىگارنىڭ يېنىغا كىرىپ يوليورۇق سوراپ چىقايلى، دېدى.

³⁷ سائۇل خۇدادىن: - يا فىلىستىيلەرنىڭ كەينىدىن چۈشۈيمۇ؟ سەن ئۇلارنى ئىسرائىلنىڭ قولىغا تاپشۇرامسەن؟ - دەپ سورىدى. لېكىن ئۇ كۈنى ئۇ ئۇنىڭغا ھېچ جاۋاب بەرمىدى. ³⁸ سائۇل: - ئى خەلقنىڭ ھەممە چوڭلىرى، بۇ يەرگە چىقىڭلار. بۈگۈن كىم گۇناھ قىلغانلىقىنى ئېنىقلاپ بېقىڭلار! ⁽⁷¹⁾ ³⁹ چۈنكى ئىسرائىلغا نۇسرەت بەرگەن پەرۋەردىگارنىڭ ھاياتى بىلەن قەسەم قىلىمەنكى، بۇ گۇناھ ھەتتا ئوغلۇم يوناتاندا تېپىلسىمۇ ئۇ جەزمەن ئۆلتۈرۈلسۇن، دېدى. لېكىن پۈتكۈل خەلق تىن ھېچكىم ئۇنىڭغا جاۋاب بەرمىدى.

⁴⁰ ئاندىن ئۇ پۈتكۈل ئىسرائىلغا: - سىلەر بىر تەرەپتە تۇرۇڭلار، مەن ئوغلۇم يوناتان يەنە بىر تەرەپتە تۇرايلى، دېدى. خەلق ئۇنىڭغا: - نېمە ساڭا ياخشى كۆرۈنسە، شۇنى قىلغىن، دېدى.

⁴¹ سائۇل ئىسرائىلنىڭ خۇداسى پەرۋەردىگارىغا: - بۇ چەك بىلەن ئەينى ئەھۋالنى ئاشكارا قىلغايىسەن، دېدى. چەك بولسا سائۇل بىلەن يوناتاننى كۆرسەتتى، خەلق قۇتۇلدى.

⁴² سائۇل: - مېنىڭ بىلەن ئوغلۇم يوناتاننىڭ ئوتتۇرىسىغا چەك تاشلاڭلار، دېدى. شۇنداق قىلىۋىدى، چەك يوناتانغا چىقتى. ⁴³ سائۇل يوناتانغا: - قىلغىنىڭنى ماڭا ئېيتقىن، دېدى. يوناتان ئۇنىڭغا: - قولۇمدىكى ھاسا بىلەن كىچىككىنە ھەسەل ئېلىپ تېتىپ باقتىم ۋە مانا، شۇنىڭ ئۈچۈن مەن ئۆلۈمگە مەھكۇم بولدۇم! - دەپ جاۋاب بەردى.

⁴⁴ سائۇل: - سەن چوقۇم ئۆلۈشۈڭ كېرەك، ئى يوناتان؛ ئۇنداق قىلىمىسام، خۇدا ماڭا سېنىڭ بېشىڭغا چۈشكەندىنمۇ ئارتۇق چۈشۈرسۇن! - دېدى.

⁴⁵ لېكىن خەلق سائۇلغا: - ئىسرائىلدا بۇ ئۇلۇغ نۇسرەتنى قازانغان يوناتان ئۆلتۈرۈلمەمدۇ؟ بۇنداق ئىش بىزدىن نېرى بولغاي! پەرۋەردىگارنىڭ ھاياتى بىلەن قەسەم قىلىمىزكى، ئۇنىڭ بېشىدىن بىر تال چاچ يەرگە چۈشمەيدۇ؛ چۈنكى

⁷¹ خۇدا ئۆزىگە جاۋاب بەرمىگەچكە، سائۇل ئارىمىزدا گۇناھ بار، دەپ بىلدى.

بۈگۈنكى ئىشنى ئۇ خۇدانىڭ ياردىمى بىلەن ئەمەلگە ئاشۇردى، دېدى. شۇنداق قىلىپ خەلق يوناتاننى ئۆلۈمدىن خالاس قىلدى. ⁴⁶ ئاندىن سائۇل فىلىستىيلەرنى قوغلاشتىن توختىدى؛ فىلىستىيلەرمۇ ئۆز جايىغا قايتىپ كەتتى.

⁴⁷ شۇنداق قىلىپ سائۇل ئىسرائىلنىڭ سەلتەنتىنى ئۆزىنىڭ قىلدى؛ ئاندىن ئۇ چۆرىسىدىكى دۈشمەنلىرىگە، يەنى موئابلار، ئاممونيىلار، ئېدومىيلار، زوبادىكى پادىشاھلار ۋە فىلىستىيلەرگە ھۇجۇم قىلدى. ئۇ قايسى تەرەپكە يۈزلەنسە غالىپ كېلەتتى ⁽⁷²⁾. ⁴⁸ ئۇ زور جاسارەت كۆرسىتىپ ئامالەكلەرنى ئۇرۇپ ئىسرائىلنى بۇلاڭ-تالاڭ قىلغۇچىلاردىن قۇتقۇزدى.

سائۇلنىڭ جەمەتى

⁴⁹ سائۇلنىڭ ئوغۇللىرى يوناتان، يىشۋى ۋە مالقى-شۇئا ئىدى؛ ئۇنىڭ ئىككى قىزىنىڭ ئىسمى بولسا – چوڭنىڭ مېراب، كىچىكنىڭ مىقال ئىدى. ⁵⁰ سائۇلنىڭ ئايالىنىڭ ئىسمى ئاھىئوئام بولۇپ، ئۇ ئاخىمائازنىڭ قىزى ئىدى. سائۇلنىڭ قوشۇنىنىڭ سەردارى ئابنەر ئىدى؛ ئۇ سائۇلنىڭ تاغىسى نەرنىڭ ئوغلى ئىدى. ⁵¹ سائۇلنىڭ ئاتىسى كىش ۋە ئابنەرنىڭ ئاتىسى نەر بولسا، ئىككىسى ئابنەلنىڭ ئوغۇللىرى ئىدى. ⁵² سائۇل پۈتكۈل ئۆمرىدە فىلىستىيلەر بىلەن قاتتىق جەڭدە بولۇپ تۇردى. سائۇل ئۆزى ھەرقاچان باتۇر يا پالۋانلارنى كۆرسە، ئۇنى ئۆز خىزمىتىگە سالاتتى.

سائۇلنىڭ پادىشاھلىق ھوقۇقىدىن مەھرۇم قىلىنىشى

¹ ئەمدى ساموئىل سائۇلغا: – پەرۋەردىگار سېنى ئۆز خەلقى ئىسرائىل ئۈستىگە پادىشاھ بولۇش ئۈچۈن مەسھ قىلغىلى مېنى ئەۋەتكەندى؛ ئەمدى پەرۋەردىگارنىڭ سۆزىنى ئاڭلىغىن. ² ساماۋى قوشۇنلارنىڭ سەردارى بولغان پەرۋەردىگار مۇنداق دەيدۇ: – مەن ئامالەكلەرنىڭ ئىسرائىلغا

15

قىلغان مۇئامىلىسىنى، يەنى ئىسرائىل مىسىردىن چىققاندا ئۇلارنىڭ يولدا ئۇلارغا قانداق قارشىلىق كۆرسەتكەنلىكىنى كۆڭلۈمگە پۈككەنمەن. ³ ئەمدى بېرىپ ئامالەكلەرنى ئۇرۇپ ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى ۋەيران قىلىپ ئۇلارنى ھېچ ئايىمىيالا، ئەر بولسۇن، ئايال بولسۇن، ئۆسمۈر بولسۇن، بوۋاق بولسۇن، كالا-قوي، تۆگە ۋە ئىشەك ھەممىسىنى يوقاتتىن، دېدى.

⁴ سائۇل خەلقنى جەم قىلىپ ئۇلارنى تەلانىم شەھىرىدە سانىۋىدى، ئىككى يۈز مىڭ پىيادە ئەسكەر، يەھۇدا قەبىلىسىدىن ئون مىڭ ئادەم چىقتى. ⁵ سائۇل ئامالەكلەرنىڭ شەھىرىگە ⁽⁷³⁾ كەلگەندە شۇ يەردىكى ۋادىدا بۆكتۈرمە قويدى.

⁶ ئاندىن سائۇل كېنىيلەرگە: - چىقىپ كېتىڭلار، سىلەرنى ئۇلار بىلەن قوشۇپ يوقاتماسلىقىم ئۈچۈن ئامالەكلەرنىڭ ئارىسىدىن چىقىپ كېتىڭلار؛ چۈنكى ئىسرائىل مىسىردىن چىققاندا سىلەر ئۇلارنىڭ ھەممىسىگە مېھرىبانلىق كۆرسەتكەنسىلەر، دېدى. شۇنىڭ بىلەن كېنىيلەر ئامالەكلەردىن چىقىپ كەتتى. ⁷ ئەمدى سائۇل ئامالەكلەرنى ھاۋىلاھدىن تارتىپ مىسىرنىڭ ئۇدۇلىدىكى شۇرغىچە قوغلاپ ئۇردى. ⁸ ئۇ ئامالەكلەرنىڭ پادىشاھى ئاگاگى تىرىك تۇتتى، ئەمما بارلىق خەلقنى قىلىچ بىسى بىلەن پۈتۈنلەي يوقاتتى.

⁹ لېكىن سائۇل بىلەن خەلق ئاگاگىنى ئايدى ۋە قوي-كالا، بوردالغان مال ⁽⁷⁴⁾ ۋە قوزلاردىن ئەڭ ئېسىللەرنىڭ ھەممىسىنى، جۈملىدىن نېمە ياخشى بولسا شۇنى ئايىپ ئۇلارنى ھالاك قىلىشقا قولى بارمىدى؛ لېكىن نېمە يارىماس ۋە زەئىپ بولسا شۇلارنىڭ ھەممىسىنى ئۇلار يوقاتتى.

¹⁰ شۇنىڭ بىلەن پەرۋەردىگارنىڭ سۆزى سامۇئىلغا كېلىپ مۇنداق دېيىلدى: - ⁽⁷⁵⁾ ¹¹ «سائۇلنى پادىشاھ قىلغىنىمغا پۇشايمان قىلدىم، چۈنكى ئۇ ماڭا

⁷³ ياكى «شەھەرلىرىگە».

⁷⁴ «بوردالغان مال» دېگەننىڭ باشقا تەرجىمىسى: «ئىككىنچى تۇغۇلغان مال».

⁷⁵ [پەرۋەردىگارنىڭ سۆزى سامۇئىلغا كېلىپ مۇنداق دېيىلدى] - ئەينى شەكلىدە، ئىبرانىي تىلىدا «پەرۋەردىگارنىڭ سۆزى سامۇئىلغا

كېلىپ مۇنداق دېدى» دەپ ئىپادىلىنىدۇ. تاۋراتتا بىر يۈزدىن ئارتۇق قېتىم «پەرۋەردىگارنىڭ سۆزى پالانچى ئادەمگە كېلىپ مۇنداق دېدى» دېگەن ئىبارە تېپىلىدۇ. ئىنقىقى، «پەرۋەردىگارنىڭ سۆزى» بىر شەخسگە ئوخشايدۇ. «يار.» 8:3 «ئۇلار پەرۋەردىگار خۇدانىڭ ئاۋازىنىڭ باغدا

ئەگىشىشتىن يېنىپ مېنىڭ سۆزۈمگە ئەمەل قىلمىدى».

ساموئىل ئازار چېكىپ پۈتكۈل بىر كېچە پەرۋەردىگارغا پەرياد كۆتۈردى. ¹² ئەتىسى ساموئىل سائۇلنىڭ ئالدىغا چىقىش ئۈچۈن تاڭ سەھەردىلا ئورنىدىن تۇردى. ساموئىلغا: – سائۇل كارمەلگە باردى ۋە مانا، ئۇ ئۆزىگە بىر ئابىدە تۇرغۇزۇپ ئاندىن يېنىپ گىلگالغا چۈشۈپتۇ، دېگەن خەۋەر بېرىلدى. ¹³ ساموئىل سائۇلنىڭ قېشىغا كەلگەندە سائۇل ئۇنىڭغا: – پەرۋەردىگار سېنى مۇبارەكلىگەي! پەرۋەردىگارنىڭ سۆزلىرىگە ئەمەل قىلدىم، دېدى. ¹⁴ لېكىن ساموئىل: – ئۇنداق بولسا قۇلقىمغا ئاڭلانغان قوينىڭ مەرىشى بىلەن مەن ئاڭلاۋاتقان كاللىنىڭ مۆرىشى زادى نەدىن كەلدى؟ – دېدى.

¹⁵ سائۇل جاۋاب بېرىپ: – ئۇلار ئامالەكلەردىن ئېلىپ كېلىندى؛ چۈنكى خەلق خۇدايىڭ پەرۋەردىگارغا قۇربانلىق قىلىش ئۈچۈن قوي-كاللىنىڭ ئېسىللىرىنى ئايپ قالدۇرۇپ قويدى؛ قالغىنىنى بولسا پۈتۈنلەي يوقاتتۇق، دېدى.

¹⁶ ساموئىل سائۇلغا: – قوي، بۇ گېپىڭنى! مەن پەرۋەردىگارنىڭ بۇ كېچە ماڭا نېمە دېگىنىنى ساڭا ئېيتىپ بېرىي، دېدى. ئۇ ئۇنىڭغا: – ئېيتقىن، دېدى.

¹⁷ ساموئىل مۇنداق دېدى: – ئۆز نەزىرىڭدە كىچىك ھېسابلانغان ۋاقتىڭدىلا پەرۋەردىگار سېنى ئىسرائىلنىڭ ئۈستىگە پادىشاھ بولسۇن دەپ، مەسىھ قىلىشى بىلەن سەن ئىسرائىل قەبىلىلىرىنىڭ بېشى بولغان ئەمەسمىدىڭ؟ ¹⁸ ئاندىن پەرۋەردىگار سېنى: – سەن بېرىپ گۇناھكار ئامالەكلەرنى ھالاك قىلغىن؛ ئۇلارنى يوقاتقۇچە ئۇلار بىلەن سوقۇشقان، دەپ ئەۋەتكەندى. ¹⁹ ئەمدى نېمىشقا پەرۋەردىگارنىڭ سۆزىگە قۇلاق سالماي، بەلكى ئولجا ئۈستىگە دۈم چۈشۈپ، پەرۋەردىگارنىڭ نەزىرىدە يامان بولغاننى قىلدىڭ؟

²⁰ سائۇل ساموئىلغا: – مەن ھەقىقەتەن پەرۋەردىگارنىڭ سۆزىگە قۇلاق سالىدىمغۇ! پەرۋەردىگار مېنى ئەۋەتكەن يول بىلەن ماڭدىم ۋە ئامالەكلەرنىڭ پادىشاھى ئاگاگنى ئېلىپ كېلىپ ئامالەكلەرنىڭ ئۆزىنى پۈتۈنلەي يوقاتتىم. ²¹

ماڭغانلىقىنى ئاڭلاپ كېلىپ....» دېگەنلىكتىمۇ «پەرۋەردىگار خۇدانىڭ ئاۋازى» بىر شەخسىنى كۆرسىتىدۇ. شۈبھىسىزكى بۇ شەخس «ئۈچتە بىر» دىكى ئىككىنچى شەخسندۇر.

ئەمما خەلق بولسا ئولجىدىن قوي بىلەن كالا، يەنى يوقىتىشقا بېكىتىلگەن نەرسىلەردىن ئەڭ ئېسىلنى ئېلىپ خۇدايىڭ پەرۋەردىگارىغا گىلگالدا قۇربانلىق قىلىش ئۈچۈن ئېلىپ كەلدى، دېدى.

²² سامۇئىل: — پەرۋەردىگار كۆيدۈرمە قۇربانلىقلار بىلەن تەشەككۈر قۇربانلىقلىرىنى كەلتۈرۈشتىن سۆيۈنەمدۇ، يا پەرۋەردىگارنىڭ سۆزىگە ئىتائەت قىلىشتىن سۆيۈنەمدۇ؟ مانا ئىتائەت قىلماقلىق قۇربانلىق قىلماقلىقتىن ئەۋزەل، كۆڭۈل قويۇش قوچقار يېغىنى سۈنۈشتىن ئەۋزەلدۇر.

²³ چۈنكى ئاسىيلىق بولسا جادۇگەرلىك گۇناھى بىلەن ئوخشاشتۇر، باشپاشتاقلق قەبىھلىك ۋە بۇتپەرەسلىككە باراۋەردۇر.

سەن پەرۋەردىگارنىڭ سۆزىنى تاشلىغىنىڭ ئۈچۈن،

پەرۋەردىگار سېنى تاشلاپ پادىشاھلىقتىن مەھرۇم قىلدى، — دېدى.

²⁴ سائۇل سامۇئىلغا: — مەن گۇناھ سادىر قىلدىم، چۈنكى مەن پەرۋەردىگارنىڭ ئەمىرىدىن ۋە سېنىڭ سۆزۈڭدىنمۇ چىقتىم؛ چۈنكى مەن خەلقىدىن قورقۇپ ئۇلارنىڭ سۆزىگە كىردىم. ²⁵ ئەمدى گۇناھىمنى ئەپۇ قىلغىن؛ مېنىڭ پەرۋەردىگارغا سەجدە قىلىشىم ئۈچۈن مېنىڭ بىلەن قايتىپ بارغىن، دېدى.

²⁶ سامۇئىل سائۇلغا: — مەن سېنىڭ بىلەن قايتىپ بارمايمەن؛ چۈنكى سەن پەرۋەردىگارنىڭ سۆزىنى تاشلىغانسەن، ۋە پەرۋەردىگار سېنى تاشلاپ پادىشاھلىقتىن مەھرۇم قىلدى، دېدى.

²⁷ سامۇئىل كېتىشكە بۇرۇلغىنىدا سائۇل ئۇنىڭ تونىنىڭ پېشىنى تۇتۇۋالدى، ئۇ يىرتىلىپ كەتتى. ²⁸ سامۇئىل ئۇنىڭغا: — پەرۋەردىگار بۈگۈن ئىسرائىلنىڭ پادىشاھلىقىنى سەندىن يىرتىپ ئېلىپ سەندىن ئەۋزەل بولغان بىر يېقىنىڭغا تاپشۇردى. ²⁹ ئىسرائىلنىڭ جانابىي ئالىيسى بولغۇچى ⁽⁷⁶⁾ يالغان سۆزلىمەيدۇ ياكى نىيىتىدىن يانمايدۇ؛ چۈنكى ئۇ ئادەم بالىسىدەك نىيىتىدىن يانغۇچى ئەمەستۇر، دېدى.

³⁰ سائۇل: — مەن گۇناھ سادىر قىلدىم. لېكىن خەلقىمنىڭ ئاقساقاللىرىنىڭ ۋە ئىسرائىلنىڭ ئالدىدا ماڭا ئىززەت قىلىپ مېنىڭ بىلەن يېنىپ بارغىن؛ شۇنىڭ بىلەن خۇدايىڭ پەرۋەردىگارغا سەجدە قىلالايمەن، دېدى.

⁷⁶ «ئىسرائىلنىڭ جانابىي ئالىيسى بولغۇچى» خۇدانى كۆرسىتىدۇ، ئەلۋەتتە.

³¹ شۇنىڭ بىلەن ساموئىل سائۇل بىلەن يېنىپ باردى ۋە سائۇل پەرۋەردىگارغا سەجدە قىلدى.

³² ئاندىن ساموئىل: «ئامالەكلەرنىڭ پادىشاھى ئاگاگنى مېنىڭ ئالدىمغا ئېلىپ كېلىڭلار، دېدى. ئاگاگ بولسا خۇشلۇق بىلەن ئۇنىڭ قېشىغا باردى. ئاگاگ كۆڭلىدە: «شۈبھىسىزكى، ئۆلۈم دەھشىتى ئۆتۈپ كەتتى، دېدى»⁽⁷⁷⁾.

³³ ئەمما ساموئىل: «سېنىڭ قىلچىڭ خوتۇنلارنى بالىسىز قىلغاندەك سېنىڭ ئاناڭمۇ خوتۇنلارنىڭ ئارىسىدا بالىسىز بولىدۇ، دېۋىدى، ساموئىل ئاگاگنى گىلگالدا پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا چاناپ پارە-پارە قىلدى.

³⁴ ئاندىن ساموئىل راماققا باردى. سائۇل بولسا «سائۇلنىڭ يۇرتى گىبئائە» دېگەن جايدىكى ئۆيىگە چىقىپ كەتتى.³⁵ ساموئىل ئۆلگەن كۈنىگىچە سائۇل بىلەن قايتا كۆرۈشمىدى. ئەمما ساموئىل سائۇل ئۈچۈن قايغۇردى. پەرۋەردىگار سائۇلنى ئىسرائىلنىڭ ئۈستىگە پادىشاھ قىلغانلىقىدىن ئېسۋىسلاندى.

ساموئىل داۋۇتنىڭ پادىشاھ بولۇشى ئۈچۈن ئۇنى مەسھ قىلدۇ

16

¹ پەرۋەردىگار ساموئىلغا: «سەن قاچانغىچە سائۇل ئۈچۈن قايغۇرۇپ يۈرسەن؟ مەن ئۇنى ئىسرائىلغا سەلتەنەت قىلىشتىن مەھرۇم قىلىپ تاشلىغان ئەمەسمۇ؟ مۇڭگۈزۈڭنى زەيتۇن مېيى بىلەن تولدۇرۇپ بارغىن. مەن سېنى بەيت-لەھەملىك يەسەنەنڭ قېشىغا ئەۋەتىمەن. ئۇنىڭ ئوغۇللىرىدىن پادىشاھ بولۇشقا ئۆزۈمگە بىرنى بېكىتتىم، دېدى.

² ساموئىل بولسا: «مەن قانداق بارىمەن؟ سائۇل بۇ ئىشنى ئاڭلىسا مېنى ئۆلتۈرۈۋېتىدۇ!» دېدى. پەرۋەردىگار: «ئۆزۈڭ بىلەن بىر ئىنەكنى ئالغاچ بېرىپ پەرۋەردىگارغا قۇربانلىق قىلىش ئۈچۈن كەلدىم، دېگىن.³ يەسەنەننى قۇربانلىققا چاقىرىغىن، ئاندىن مەن ساڭا قىلىدىغىنىڭنى ئايان قىلىمەن؛ ۋە مەن ساڭا دېگەن بىرسىنى ئۆزۈم ئۈچۈن مەسھ قىلغىن، دېدى.

⁷⁷ بۇ ئايەتنى ئىبرانىي تىلىدا چۈشىنىش تەس. باشقا بىر تەرجىمىسى: «... ئاگاگ بولسا تىتريگەن ھالدا ئۇنىڭ قېشىغا باردى. ئاگاگ: «دەرۋەقە ئۆلۈمنىڭ ئاچچىقى قورقۇنچلۇقتۇر!» دېدى».

⁴ سامۇئىل پەرۋەردىگارنىڭ دېگىنىنى ئادا قىلىپ بەيت-لەھەمگە باردى. يېتىپ كەلگەندە شەھەرنىڭ ئاقساقاللىرى تىترىگەن ھالدا چىقىپ: - بىزگە تىنچ-ئامانلىق ئېلىپ كەلدىڭمۇ؟ - دەپ سورىدى.

⁵ ئۇ: - تىنچ-ئامانلىق ئېلىپ كەلدىم؛ پەرۋەردىگارغا قۇربانلىق سۇنۇشقا كەلدىم. سىلەر ئۆزۈڭلارنى ھارامدىن پاكلاپ مەن بىلەن بىللە قۇربانلىققا كېلىڭلار، دېدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇ يەسسە بىلەن ئوغۇللىرىنى ھالال قىلىپ قۇربانلىققا چاقىردى. ⁶ ئۇلار كەلگەندە سامۇئىل ئېلىئابنى كۆرۈپ ئىچىدە: - پەرۋەردىگارنىڭ مەسىھ قىلىدىغىنى شۇ يەسىرىكى ئۆزىنىڭ ئالدىدا تۇرىدۇ، دېدى.

⁷ لېكىن پەرۋەردىگار سامۇئىلغا: - ئۇنىڭ تەقى-تۇرقىغا ياكى بويىغا قارىمىغىن. مەن ئۇنى شاللىۋەتتىم، چۈنكى خۇدا ئىنسان كۆرگەندەك كۆرمەيدۇ؛ ئىنسان بولسا سىرتقى قىياپىتىگە قارايدۇ، لېكىن پەرۋەردىگار قەلبىگە قارايدۇ، دېدى.

⁸ ئاندىن يەسسە ئابىنادابنى چاقىرىپ سامۇئىلنىڭ ئالدىدىن ئۆتكۈزدى. ئەمما سامۇئىل: - پەرۋەردىگار بۇنى ھەم تاللىمىدى، دېدى.

⁹ ئاندىن يەسسە شامماھنى ئۇنىڭ ئالدىدىن ئۆتكۈزدى. ئەمما سامۇئىل: - پەرۋەردىگار بۇنى ھەم تاللىمىدى، دېدى.

¹⁰ شۇنىڭغا ئوخشاش يەسسە ئوغۇللىرىنىڭ يەتتەسىنى سامۇئىلنىڭ ئالدىدىن ئۆتكۈزدى. لېكىن سامۇئىل يەسسەگە: - پەرۋەردىگار بۇلارنى ھەم تاللىمىدى، دېدى.

¹¹ سامۇئىل يەسسەدىن: - بارلىق يىگىتلەر مۇشۇلارمۇ؟ دەپ سورىدى. ئۇ: - ھەممىدىن كىچىكى قالدى. لېكىن مانا، ئۇ قوي بېقىۋاتىدۇ، دېدى. سامۇئىل يەسسەگە: - ئۇنى چاقىرتىپ ئېلىپ كەلگىن، چۈنكى ئۇ كەلمىگۈچە داستىخاندا ئولتۇرمايمىز، دېدى.

¹² يەسسە ئادەم ماڭدۇرۇپ ئۇنى كەلتۈردى. ئۇ چىرايىدا قان يۈگۈرۈپ تۇرىدىغان، كۆزلىرى چىرايلىق ۋە كېلىشكەن يىگىت ئىدى. پەرۋەردىگار: - قويۇپ ئۇنى مەسىھ قىلغىن، چۈنكى مېنىڭ تاللىغىنىم شۇدۇر! دېدى. ¹³ سامۇئىل ماي مۇڭگۈزىنى ئېلىپ ئۇنى قېرىنداشلىرىنىڭ ئارىسىدا مەسىھ قىلدى. ئۇ كۈندىن تارتىپ پەرۋەردىگارنىڭ روھى داۋۇتنىڭ ۋۇجۇدىغا چۈشتى. سامۇئىل بولسا قويۇپ رامابغا كەتتى.

داۋۇت سائۇلنىڭ ئالدىغا كېلىدۇ

¹⁴ ئەمدى پەرۋەردىگارنىڭ روھى سائۇلدىن كەتكەندى، ۋە پەرۋەردىگار تەرىپىدىن بىر يامان روھ ئۇنى پەرىشان قىلدى. ¹⁵ سائۇلنىڭ خىزمەتكارلىرى ئۇنىڭغا: — مانا خۇدا تەرىپىدىن بىر يامان روھ سېنى پەرىشان قىلدۇ. ¹⁶ ئەمدى غوجىمىز ئۆزلىرى ئالدىلىرىدىكى خىزمەتكارلىرىنى دەرھال بۇيرۇغايلىكى، ئۇلار چىلتار چېلىشقا ئۇستا ئادەمنى تاپسۇن؛ ۋە شۇنداق بولىدۇكى، خۇدا تەرىپىدىن يامان روھ ئۈستلىرىگە كەلسە ئۇ چىلتار چالسۇن، ئۇنىڭ بىلەن ھاللىرى ئوبدان بولىدۇ، دېدى.

¹⁷ سائۇل خىزمەتكارلىرىغا: — مېنىڭ ئۈچۈن چىلتار چېلىشقا ئۇستا بىر ئادەمنى تېپىپ قېشىمغا ئېلىپ كېلىڭلار، دېدى.

¹⁸ غۇلاملاردىن بىرى ئۇنىڭغا: — مانا بەيت-لەھەملىك يەسەسەنڭ چىلتارغا ئۇستا بىر ئوغلىنى كۆرۈم. ئۇ ئۆزى باتۇر بىر جەڭچى، گەپتە ھوشيار ۋە كېلىشكەن ئادەم ئىكەن، شۇنداقلا پەرۋەردىگار ئۇنىڭ بىلەن بىللە ئىكەن، دېدى.

¹⁹ شۇنىڭ بىلەن سائۇل يەسەسەگە ئەلچىلەرنى ماڭدۇرۇپ: — قوي باقىدىغان ئوغلۇڭ داۋۇتنى ماڭا ئەۋەتكىن، دەپ ئېيتتى.

²⁰ يەسەسە بىر ئېشەكنى تەييارلاپ ئۇنىڭغا نان بىلەن بىر تۇلۇم شاراب ۋە بىر ئوغلاقنى ئارتىپ، بۇلارنى ئوغلى داۋۇتنىڭ قولى بىلەن سائۇلغا ئەۋەتتى. ²¹ شۇنىڭ بىلەن داۋۇت سائۇلنىڭ قېشىغا كېلىپ ئۇنىڭ ئالدىدا تۇردى. سائۇل ئۇنىڭغا تولىمۇ ئامراق ئىدى؛ ئۇ سائۇلنىڭ ياراغ كۆتۈرگۈچىسى بولدى. ²² ئاندىن سائۇل يەسەسەگە خەۋەر ئەۋەتىپ: — داۋۇت مېنىڭ ئالدىمدا تۇرسۇن؛ چۈنكى ئۇ نەزىرىمگە ياقىتى، دەپ ئېيتتى.

²³ ئەمدى شۇنداق بولىدۇكى، ئۇ يامان روھ خۇدا تەرىپىدىن سائۇلنىڭ ئۈستىگە كەلگەندە داۋۇت چىلتارنى ئېلىپ قولى بىلەن چالدى. بۇنىڭ بىلەن سائۇل ئارام تېپىپ ھالى ئوبدان بولۇپ يامان روھ ئۇنىڭدىن چىقىپ كەتتى.

داۋۇت بىلەن گولئات

17

¹ ئەمما فىلىستىيلەر جەڭ قىلىش ئۈچۈن قوشۇنلىرىنى يىغدى. ئۇلار يەھۇداغا تەۋە سوكوھدا جەم بولۇپ، سوكوھ بىلەن ئازىكاھ ئوتتۇرىسىدىكى ئەفەس-داممىدا چېدىرلارنى تىكتى.² سائۇل بىلەن ئىسرائىللارمۇ جەم بولۇپ ئېلاھ جىلغىسىدا⁽⁷⁸⁾ چېدىرلىرىنى تىكىپ فىلىستىيلەر بىلەن جەڭ قىلغىلى سەپ تۈزدى.³ فىلىستىيلەر بىر تەرەپتىكى تاغدا، ئىسرائىللار يەنە بىر تەرەپتىكى تاغدا تۇراتتى؛ ئوتتۇرىسىدا جىلغا بار ئىدى.

⁴ شۇ ۋاقىتتا فىلىستىيلەرنىڭ لەشكەرگاھىدىن گاتلىق گولئات ئىسىملىك بىر چېمپىيون پالۋان چىقىپ كەلدى. ئۇنىڭ ئېگىزلىكى ئالتە گەز⁽⁷⁹⁾ بىر غېرىچ ئىدى.⁵ بېشىغا مىس دۈبۇلغا، ئۇچىسىغا قاسىراقلىق ساۋۇت كىيگەنىدى. ئۇنىڭ بۇ مىس ساۋۇتى بولسا بەش مىڭ شەكەل كېلەتتى⁽⁸⁰⁾.⁶ پاچاقلىرىغا مىستىن تىزلىق باغلىغان، ئۆشنىسىگە مىس ئاتما نەيزە قىستۇرۇۋالغانىدى.⁷ ئۇنىڭ نەيزىسىنىڭ سېپى بولسا باپكارنىڭ خادىسىدەك ئىدى؛ نەيزىسىنىڭ بېشى ئالتە مىڭ شەكەل كېلەتتى؛ قالقان كۆتۈرگۈچىسى ئۇنىڭ ئالدىدا ماڭاتتى.

⁸ ئۇ ئورنىدا تۇرۇپ ئىسرائىلنىڭ قوشۇنلىرىغا مۇنداق توۋلايتتى: «سەلەر نېمىشقا جەڭ قىلىش ئۈچۈن سەپ تۈزگەنسەلەر؟ مەن فىلىستىي ئەمەسمۇ؟ سەلەر بولساڭلار سائۇلنىڭ قۇللىرىغۇ؟ ئاراڭلاردىن بىر ئادەمنى تاللاپ چىقىڭلار، ئۇ مەن بىلەن ئېلىشىشقا چۈشسۇن!»⁹ ئۇ مەن بىلەن ئېلىشىپ مېنى ئۇرۇپ ئۆلتۈرەلسە، بىز سەلەرنىڭ قۇللىرىڭلار بولىمىز. لېكىن مەن ئۇنى مەغلۇپ قىلىپ ئۆلتۈرسەم، سەلەر بىزنىڭ قۇللىرىمىز بولۇپ بىزنىڭ خىزمىتىمىزدە بولۇسىلەر».¹⁰ شۇ فىلىستىي يەنە سۆز قىلىپ: «مەن بۈگۈن

⁷⁸ ياكى «دۇيلار جىلغىسىدا».

⁷⁹ تەۋراتتىكى «گەز» بىر جەينەككە باراۋەر بولۇپ، يەنى 45 سانتىمېتر ئىدى. دېمەك گولئاتنىڭ ئېگىزلىكى 2.8 مېتر ئىدى.

⁸⁰ «بەش مىڭ شەكەل» — بەلكىم 60-100 كىلوگرام بولۇشى مۇمكىن.

ئىسرائىلنىڭ قوشۇنىغا ھاقارەت قىلىدىمغۇ؟ سىلەر بىر ئادەمنى چىقىرىڭلار، بىز ئېلىشايلى! - دېدى.

¹¹ سائۇل بىلەن ھەممە ئىسرائىل بۇ فىلىستىننىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ، ئالاقىزادە بولۇپ بەك قورقتى.

¹² داۋۇت يەھۇدا يۇرتىدىكى بەيت-لەھەمدە ئولتۇرۇقلۇق يەسسە دېگەن ئەفراتلىق ئادەمنىڭ ئوغلى ئىدى. يەسسەنىڭ سەككىز ئوغلى بار ئىدى. سائۇلنىڭ كۈنلىرىدە ئۇ خېلى ياشىنىپ قالغانىدى. ¹³ يەسسەنىڭ ئۈچ چوڭ ئوغلى سائۇل بىلەن جەڭگە چىققانىدى. جەڭگە چىققان ئۈچ ئوغۇلنىڭ تۇنجىسىنىڭ ئىسمى ئېلىئاب، ئىككىنچىسىنىڭ ئىسمى ئابىناداب ۋە ئۈچىنچىسىنىڭ شامماھ ئىدى. ¹⁴ داۋۇت ھەممىدىن كىچىكى ئىدى. ئۈچ چوڭ ئوغلى سائۇلغا ئەگىشىپ چىققانىدى. ¹⁵ بەزىدە داۋۇت سائۇلنىڭ قېشىدىن ئۆز ئاتىسىنىڭ قويلرىنى بېقىش ئۈچۈن قايتىپ كېلەتتى.

¹⁶ ئاشۇ فىلىستىي بولسا قىرىق كۈنگىچىلىك ھەر ئەتىگەن ۋە كەچتە چىقىپ تۇردى.

¹⁷ يەسسە ئوغلى داۋۇتقا: - بۇ ئەفاه⁽⁸¹⁾ قوماچنى ۋە بۇ ئون ناننى ئېلىپ لەشكەرگاھقا تېز بېرىپ ئاكىلىرىڭغا بەرگىن، ¹⁸ بۇ ئون پارچە قۇرۇتنى ئۇلارنىڭ مىڭبېشىغا بېرىپ ئاكىلىرىڭنىڭ ئەھۋالىنى سوراپ ئۇلارنىڭ كېپىل خېتىنى⁽⁸²⁾ ئېلىپ كەلگىن، دېدى.

¹⁹ سائۇل، شۇ ئۈچ ئوغۇل ۋە ئىسرائىلنىڭ ھەممە ئادەملىرى ئېلاھ جىلغىسىدا تۇرۇپ فىلىستىيەلەرگە قارشى جەڭ قىلاتتى.

²⁰ داۋۇت بولسا ئەتىسى سەھەر قوپۇپ قويلارنى بىر باققۇچىنىڭ قولىغا تاپشۇرۇپ، ئاشلىق-تۈلۈكنى ئېلىپ يەسسە ئۇنىڭغا تاپىلغاندەك، قوشۇن ئىستېھكامغا يەتكەندە، جەڭگە چىقىدىغان لەشكەرلەر سۆرەن كۆتۈرۈۋاتقانىدى. ²¹ ئىسرائىل ۋە فىلىستىيەلەر بىر-بىرىگە ئۇدۇلمۇ-ئۇدۇل تۇرۇپ

⁸¹ «ئەفاه» — 30-27 لىتىر بولۇشى مۇمكىن.

⁸² مۇشۇ «كېپىل خېتى» بەلكىم ئۇلار داۋۇت ئاپارغان نەرسىلەرنى قوبۇل قىلغانلىقىنىڭ ئىسپاتى بولۇشى مۇمكىن.

سوقۇشقا سەپ تۈزدى. ²² داۋۇت بولسا ئېلىپ كەلگەن نەرسىلەرنى يۈك-تاقارغا قارىغۇچىنىڭ قولىغا تاپشۇرۇپ سەپ ئارىسىغا يۈگۈرۈپ بېرىپ ئاكىلىرىدىن تىنچلىق سورىدى. ²³ ئۇ ئۇلار بىلەن سۆزلىشىپ تۇرغاندا، فىلىستىيەلەردىن بولغان گولئات دېگەن چېمپىئون پالۋان فىلىستىيەلەرنىڭ سېپىدىن چىقىپ يەنە ھېلىقى گەپنى قىلدى؛ داۋۇت ئۇنى ئاڭلىدى. ²⁴ ئىسرائىلنىڭ ھەممە ئادەملىرى بۇ ئادەمنى كۆرگەندە قېچىپ كېتىشتى ۋە بەك قورقتى.

²⁵ ئىسرائىلنىڭ ئادەملىرى بىر-بىرىگە: – چىقىۋاتقان بۇ ئادەمنى كۆردۈڭلارمۇ؟ ئۇ ئىسرائىلغا ھاقارەت قىلىش ئۈچۈن چىقىدۇ. شۇنداق بولىدۇكى، ئۇنى ئۆلتۈرگەن ئادەمگە پادىشاھ كۆپ مال-مۈلۈك ئىنئام قىلىدۇ، ئۆز قىزىنى ئۇنىڭغا خوتۇنلۇققا بېرىدۇ ھەم ئاتىسىنىڭ جەمەتىنى ئىسرائىل تەۋەسىدە باج-ئالۋاندىن خالاس قىلىدۇ، دېدى.

²⁶ داۋۇت ئۆز يېنىدا تۇرغان ئادەملەردىن: – بۇ فىلىستىيىنى ئۆلتۈرۈپ ئىسرائىلغا قىلىنغان شۇ ھاقارەتنى يوقاتقان كىشىگە نېمە قىلىندۇ؟ چۈنكى بۇ خەتنىسىز فىلىستىيە زادى كىم؟ ئۇ قانداقسىگە مەڭگۈ ھايات بولغۇچى خۇدانىڭ قوشۇنلىرىغا ھاقارەت قىلىشقا پىتىنىدۇ؟ – دېدى.

²⁷ خالايق ئۇنىڭغا ئالدىنقىلارنىڭ دېگەن سۆزى بويىچە جاۋاب بېرىپ: – ئۇنى ئۆلتۈرگەن كىشىگە مۇنداق-مۇنداق قىلىندۇ، دېدى.

²⁸ لېكىن ئۇنىڭ چوڭ ئاكىسى ئېلىئاب ئۇنىڭ ئۇ ئادەملەر بىلەن سۆزلەشكىنىنى ئاڭلاپ قالدى؛ ئېلىئابنىڭ داۋۇتقا ئاچچىقى كېلىپ: – نېمىشقا بۇ يەرگە كەلدىڭ؟ چۆلدەكى ئۇ ئازغىنە قوينى كىمگە تاشلاپ قويدۇڭ؟ مەن كىبىرلىكىڭنى ۋە كۆڭلۈڭنىڭ يامانلىقىنى بىلىمەن. سەن ئالايىتەن جەڭنى كۆرگىلى كەلدىڭ، دېدى.

²⁹ داۋۇت: – مەن نېمە قىلدىم؟ پەقەت بىر سۆز قىلسام بولمامدەكەن؟ – دېدى.

³⁰ داۋۇت بۇرۇلۇپ باشقىسىدىن ئالدىنقىدەك سورىدى، خەلق ئالدىدا ئېيتقاندا ئۇنىڭغا جاۋاب بەردى.

³¹ ئەمما بىرسى داۋۇتنىڭ ئېيتقان سۆزلىرىنى ئاڭلاپ قېلىپ سائۇلغا يەتكۈزدى؛ ئۇ داۋۇتنى چاقىرتىپ كەلدى. ³² داۋۇت سائۇلغا: – بۇ كىشىنىڭ سەۋەبىدىن ھېچكىمنىڭ يۈرىكى سۇ بولمىسۇن. سىلنىڭ قۇللىرى بۇ

فىلىستىي بىلەن سوقۇشقلى چىقىدۇ، دېدى.

³³ سائۇل داۋۇتقا: – سەن بۇ فىلىستىي بىلەن سوقۇشقلى بارساڭ بولمايدۇ!

سەن تېخى ياش، ئەمما ئۇ ياشلىقىدىن تارتىپلا جەڭچى ئىدى، دېدى.

³⁴ داۋۇت سائۇلغا: – قۇللىرى ئۆز ئاتىسىنىڭ قويلرىنى بېقىپ كەلدىم. بىر

شىر ياكى ئېيىق كېلىپ پادىدىن بىر قوزنى ئېلىپ كەتسە، ³⁵ مەن ئۇنىڭ

كەينىدىن قوغلاپ ئۇنى ئۇرۇپ قوزنى ئاغزىدىن قۇتقۇزۇپ ئالاتتىم. ئەگەر

قويۇپ ماڭا ھۇجۇم قىلسا مەن ئۇنى يايلىدىن تۇتۇۋېلىپ ئۇرۇپ ئۆلتۈرەتتىم.

³⁶ قۇللىرى ھەم شىر ھەم ئېيىقنى ئۆلتۈرگەن؛ بۇ خەتنىسىز فىلىستىيىمۇ

ئۇلارغا ئوخشاش بولىدۇ. چۈنكى ئۇ مەڭگۈ ھايات بولغۇچى خۇدانىڭ قوشۇنىغا

ھاقارەت كەلتۈردى – دېدى. ³⁷ داۋۇت سۆزىنى داۋام قىلىپ: – مېنى شىرنىڭ

چاڭگىلىدىن ۋە ئېيىقنىڭ چاڭگىلىدىن قۇتقۇزغان پەرۋەردىگار ئوخشاشلا بۇ

فىلىستىيىنىڭ قولىدىن قۇتقۇزدۇ، دېدى. سائۇل داۋۇتقا: – بارغىن، پەرۋەردىگار

سېنىڭ بىلەن بىللە بولغاي، دېدى.

³⁸ ئاندىن سائۇل داۋۇتقا ئۆز جەڭ كىيىملىرىنى كىيگۈزۈپ، بېشىغا مىس

دۈبۇلغىنى تاقاپ ۋە ئۇنىڭغا بىر جەڭ ساۋۋىتىنى كىيگۈزدى. ³⁹ داۋۇت بولسا

سائۇلنىڭ قىلىچىنى كىيىمنىڭ ئۈستىگە ئېسىپ، مېڭىپ باقتى؛ چۈنكى

ئۇ بۇلارنى كىيىپ باقمىغانىدى. شۇنىڭ بىلەن داۋۇت سائۇلغا: – مەن بۇلارنى

كىيىپ ماڭالمايدىكەنمەن؛ چۈنكى بۇرۇن كىيىپ باقمىغان، دەپ ئۇلارنى

سېلىۋەتتى. ⁴⁰ ئۇ قولغا ھاسىسىنى ئېلىپ، ئېرىقتىن بەش سىلىق تاش

ئىلغاپ پادىچى خالتىسىنىڭ يانچۇقىغا سالدى؛ ئۇ سالغۇسىنى قولغا ئېلىپ

فىلىستىيىگە يېقىن باردى. ⁴¹ فىلىستىي بولسا چىقىپ داۋۇتقا يېقىنلاشتى،

قالقان كۆتۈرگۈچىسىمۇ ئۇنىڭ ئالدىدا ماڭدى.

⁴² فىلىستىي داۋۇتقا بىر قۇر سەپىيلىپ قاراپ مەسخىرە قىلدى. چۈنكى

ئۇ تېخى ياش، بۇغداي ئوڭلۇك ۋە كېلىشكەن يىگىت ئىدى. ⁴³ فىلىستىي

داۋۇتقا: – سەن ھاسا كۆتۈرۈپ ئالدىمغا كەپسەن؟ سەن مېنى ئىت دەپ ئويلاپ

قالدىڭمۇ؟ – دەپ ئۆز بۇتلىرىنىڭ ناملىرىنى تىلغا ئېلىپ داۋۇتنى قارغىدى.

⁴⁴ فىلىستىي داۋۇتقا يەنە: – بۇ ياققا كەل، مەن گۆشۈڭنى ئاسماندىكى ئۇچار-

قاناتلارغا ۋە دالالاردىكى يىرتقۇچىلارغا يەم قىلىمەن، دېدى.

⁴⁵ داۋۇت فىلىستىيەگە: – سەن قىلىچ، نەيزە ۋە ئاتما نەيزىنى كۆتۈرۈپ ماڭا ھۇجۇم قىلغىلى كەلدىڭ؛ لېكىن مەن سەن ھاقارەت قىلغان، ئىسرائىلنىڭ قوشۇنلىرىنىڭ خۇداسى بولغان پەرۋەردىگارنىڭ نامى بىلەن ئالدىڭغا ھۇجۇمغا چىقتىم – دېدى.

⁴⁶ – «دەل بۈگۈن پەرۋەردىگار سېنى مېنىڭ قولىمغا تاپشۇرىدۇ. مەن سېنى ئۆلتۈرۈپ بېشىڭنى كېسىپ ئالمەن؛ مەن لەشكەرگاھدىكى فىلىستىيەلەرنىڭ جەسەتلىرىنىمۇ ئاسماندىكى ئۇچار-قاناتلارغا ۋە دالالاردىكى يىرتقۇچىلىرىغا يەم قىلىمەن. بۇنىڭ بىلەن پۈتكۈل جاھان ئىسرائىلدا بىر خۇدانىڭ بار ئىكەنلىكىنى بىلىدۇ» ⁴⁷ ۋە بۇ پۈتكۈل جامائەت پەرۋەردىگارنىڭ نۇسرەت بېرىشىنىڭ قىلىچ، نەيزە بىلەن ئەمەس ئىكەنلىكىنى بىلىدۇ؛ چۈنكى بۇ جەڭ بولسا پەرۋەردىگارنىڭكىدۇر، ئۇ سېنى قولىمىزغا تاپشۇرىدۇ».

⁴⁸ فىلىستىيە داۋۇتقا ھۇجۇم قىلغىلى قويۇپ يېقىن كەلگەندە داۋۇت ئۇنىڭغا ھۇجۇم قىلغىلى فىلىستىيە قوشۇنىنىڭ سېپىگە قاراپ يۈگۈردى. ⁴⁹ داۋۇت قولىنى خالتىسىغا تىقىپ بىر تاشنى چىقىرىپ سالغۇغا سېلىپ فىلىستىيەگە قارىتىپ ئاتتى؛ تاش فىلىستىيەنىڭ پېشانىسىگە تەگدى. تاش ئۇنىڭ پېشانىسىگە پېتىپ كەتتى، ئۇ دۈم چۈشۈپ يەرگە يىقىلدى. ⁵⁰ شۇنداق قىلىپ داۋۇت فىلىستىيەنى سالغۇ ۋە تاش بىلەن مەغلۇپ قىلىپ ئۇنى ئۇرۇپ ئۆلتۈردى؛ داۋۇتنىڭ قولىدا ھېچ قىلىچ يوق ئىدى. ⁵¹ داۋۇت يۈگۈرۈپ بېرىپ، فىلىستىيەنىڭ ئۈستىدە تۇرۇپ، قىلىچنى قىنىدىن تارتىپ ئېلىپ ئۇنى ئۆلتۈرۈپ، ئۇنىڭ بېشىنى ئالدى. فىلىستىيەلەر ئۆز باتۇرىنىڭ ئۆلگىنىنى كۆرۈپلا، بەدەر قاچتى.

⁵² ئىسرائىللار بىلەن يەھۇدىلار بولسا ئورنىدىن قوپۇپ سۆرەن سېلىشىپ فىلىستىيەلەرنى جىلغىغىچە ۋە ئەكرەن دەرۋازىلىرىغىچە كەينىدىن قوغلاپ كەلدى؛ ئۆلتۈرۈلگەن فىلىستىيەلەر شانائىتىمغا بارىدىغان يولدا گات ۋە ئەكرەنغىچە يېتىپ كەتكەندى. ⁵³ ئىسرائىل فىلىستىيەلەرنى قوغلاشتىن يېنىپ كېلىپ ئۇلارنىڭ لەشكەرگاھىنى بۇلاڭ-تالاڭ قىلدى. ⁵⁴ داۋۇت فىلىستىيەنىڭ بېشىنى يېرۇسالېمغا ئېلىپ باردى؛ ئۇنىڭ يارىغىنى بولسا ئۆز چېدىرىغا قويدى.

⁵⁵ سائۇل داۋۇتنىڭ فىلىستىننىڭ ئالدىغا چىققىنىنى كۆرگەندە قوشۇننىڭ سەردارى ئابنەردىن: - ئى ئابنەر، بۇ يىگىت كىمنىڭ ئوغلى؟ - دەپ سورىدى. ئابنەر: - ئى پادىشاھ، ھاياتلىق بىلەن قەسەم قىلىمەنكى، بىلمەيمەن، دېدى. ⁵⁶ پادىشاھ: - بۇ يىگىت كىمنىڭ ئوغلى ئىكەن دەپ سوراپ باققىن، دېدى.

⁵⁷ داۋۇت فىلىستىننى قىرىپ قايتىپ كەلگەندە ئابنەر ئۇنى پادىشاھنىڭ قېشىغا ئېلىپ باردى؛ فىلىستىننىڭ بېشى تېخىچە ئۇنىڭ قولىدا تۇراتتى. ⁵⁸ سائۇل ئۇنىڭدىن: - ئى يىگىت، كىمنىڭ ئوغلىسەن؟ دەپ سورىدى. داۋۇت: - مەن سىلنىڭ قۇللىرى بەيت-لەھەملىك يەسەسەننىڭ ئوغلىمەن، دەپ جاۋاب بەردى.

سائۇلنىڭ داۋۇتتىن ھەسەت قىلىشى

18

¹ داۋۇت بىلەن سائۇلنىڭ سۆھبىتى ئاياغلاشقاندا، يوناتاننىڭ كۆڭلى داۋۇتنىڭ كۆڭلىگە شۇنداق باغلاندىكى، ئۇنى ئۆز جېنىدەك سۆيىدى. ² سائۇل بولسا ئۇ كۈنى ئۇنى ئۆز يېنىدا ئېلىپ قېلىپ، ئۇنى ئاتىسىنىڭ ئۆيىگە قايتقىلى قويىمىدى.

³ يوناتان داۋۇت بىلەن ئەھدە قىلىشتى؛ چۈنكى ئۇ ئۇنى ئۆز جېنىدەك سۆيەتتى. ⁴ يوناتان ئۇچىسىدىكى توننى سېلىپ داۋۇتقا بەردى، يەنە جەڭ كىيىملىرىنى، جۈملىدىن ھەتتا قىلچى، ئوقياسى ۋە كەمىرىنىمۇ ئۇنىڭغا بەردى. ⁵ سائۇل داۋۇتنى نەگىلا ئەۋەتسە ئۇ شۇ يەرگە باراتتى، شۇنداقلا ئىشارلارنى جايىدا قىلاتتى. شۇنىڭ ئۈچۈن سائۇل ئۇنى لەشكەرلەرنىڭ ئۈستىگە قويدى. بۇ ئىش بارلىق خەلققە ۋە ھەم سائۇلنىڭ خىزمەتكارلىرىغىمۇ ياقىتى.

⁶ داۋۇت فىلىستىننى ئۆلتۈرۈپ كۆپچىلىك بىلەن يانغاندا ئىسرائىلنىڭ ھەممە شەھەرلىرىدىكى قىز-ئاياللار سائۇلنى ناخشا ئېيتىپ ئۈسسۈل ئويناپ قارشى ئالغىلى چىقتى؛ ئۇلار خۇشلۇق ئىچىدە داپ ۋە ئۇچتار بىلەن نەغمە چېلىشتى. ⁷ قىز-ئاياللار نەغمە چالغاندا: - سائۇل مىڭلاپ ئۆلتۈردى، ۋە داۋۇت ئون مىڭلاپ ئۆلتۈردى، دەپ ئوقۇشاتتى.

⁸ بۇنى ئاڭلاپ سائۇل ناھايتى خاپا بولدى؛ بۇ سۆز ئۇنىڭ كۆڭلىگە تەڭدى. ئۇ: — داۋۇتقا ئون مىڭلاپ ھېسابلاندى، ئەمما مانا پەقەت مىڭلاپ ھېسابلاندى؛ ئەمدى پادىشاھلىقتىن باشقا ئۇنىڭغا ھېچنەرسە كەم ئەمەس، دېدى. ⁹ شۇ كۈندىن تارتىپ سائۇل داۋۇتنى كۆزلەپ يۈردى.

¹⁰ ئەتىسى خۇدا تەرىپىدىن قاباھەتلىك بىر روھ سائۇلنىڭ ئۈستىگە چۈشتى ۋە ئۇ ئۆيىدە قالايىمقان جۈپلىگىلى ⁽⁸³⁾ تۈردى. ئەمدى داۋۇت باشقا ۋاقىتتىكىدەك قولى بىلەن چىلتار چالدى؛ سائۇلنىڭ قولىدا نەيزە بار ئىدى. ¹¹ سائۇل: — داۋۇتنى تامغا نەيزە بىلەن قادىۋېتىمەن دەپ، نەيزىنى ئاتتى؛ لېكىن داۋۇت ئىككى قېتىم ئۆزىنى الدىغا ئالدى.

¹² پەرۋەردىگارنىڭ داۋۇت بىلەنلا بولۇپ، ئۆزىدىن يىراقلاپ كەتكىنى ئۈچۈن سائۇل داۋۇتتىن قورقاتتى. ¹³ شۇنىڭ ئۈچۈن سائۇل داۋۇتنى ئۆز يېنىدىن ئايرىپ، ئۇنى لەشكەرلەرگە مېڭىشى قىلىپ قويىدى؛ ئۇ لەشكەرلەرنى ئېلىپ جەڭگە چىقىپ تۇراتتى ⁽⁸⁴⁾.

¹⁴ داۋۇت بولسا ھەممە ئىشلارنى پەم بىلەن قىلاتتى؛ چۈنكى پەرۋەردىگار ئۇنىڭ بىلەن بىللە ئىدى. ¹⁵ سائۇل ئۇنىڭ پەملىك ئىكەنلىكىنى كۆرۈپ ئۇنىڭدىن بەك قورقاتتى.

¹⁶ ئەمما پۈتكۈل ئىسرائىل بىلەن يەھۇدا خەلقى داۋۇتنى سۆيەتتى؛ چۈنكى ئۇ ئۇلارنى يېتەكلەپ جەڭگە چىقاتتى ⁽⁸⁵⁾. ¹⁷ سائۇل داۋۇتقا: — مانا، چوڭ قىزىم مېرئاب — مەن ئۇنى ساڭا خوتۇنلۇققا بەرگۈم بار. سەن پەقەت خىزمىتىمگە جان-پىدا بولۇپ، پەرۋەردىگارنىڭ جەڭلىرىدە كۈرەش قىلغىن، دېدى. چۈنكى سائۇل ئىچىدە: — ئۇ مېنىڭ قولۇم بىلەن ئەمەس، بەلكى فىلىستىيىلەرنىڭ قولى بىلەن يوقىتىلسۇن، دەپ خىيال قىلغانىدى. ¹⁸ ئەمما داۋۇت سائۇلغا: — مەن كىم ئىدىم، مېنىڭ ئاتامنىڭ جەمەتى ئىسرائىل ئارىسىدا نېمە ئىدى،

⁸³ ئىبرانىي تىلىدا مۇشۇ ئايەتتىكى «جۈپلۈش» «ئۇرغۇپ چىقىش» دېگەن سۆز بىلەن ئىپادىلىنىدۇ. باشقا ئەھۋالدا بۇ سۆز «بېشارەت بېرىش»نى كۆرسىتىدۇ.

⁸⁴ «ئۇ لەشكەرلەرنى ئېلىپ جەڭگە چىقىپ تۇراتتى» — ئىبرانىي تىلىدا «ئۇ لەشكەرلەر (خەلق) ئالدىدا چىقىپ كىرەتتى» دېگەن سۆز بىلەن ئىپادىلىنىدۇ.

⁸⁵ ئىبرانىي تىلىدا «چۈنكى ئۇ ئۇلار ئالدىدا چىقىپ كىرەتتى».

مەن قانداقمۇ پادىشاھنىڭ كۈيىۋوغلى بولاي؟ – دېدى.

¹⁹ لېكىن سائۇلنىڭ قىزى مېرئاب داۋۇتقا بېرىلىدىغان ۋاقىتتا، ئۇ مەھولاتلىق ئادىرئەلگە خوتۇنلۇققا بېرىلدى. ²⁰ ئەمما سائۇلنىڭ قىزى مىقالنىڭ كۆڭلى داۋۇتقا چۈشكەنىدى. باشقىلار بۇنى سائۇلغا ئېيتتى، بۇ ئىشتىن سائۇل خۇش بولدى. ²¹ سائۇل: – قىزىمنى داۋۇتقا بېرەي، ئۇ ئۇنىڭغا بىر سىرتماق بولۇپ، فىلىستىيەلەرنىڭ قولىدا يوقىتىلسۇن، دەپ ئويلىدى. شۇنىڭ بىلەن سائۇل داۋۇتقا: – بۈگۈن ئىككىنچى قېتىم كۈيىۋوغلۇم بولسەن، دېدى.

²² سائۇل ئۆز غۇلاملىرىغا: – داۋۇتقا ئاستىرتىن: – مانا، پادىشاھ سەندىن سۆيۈنىدۇ، ۋە ھەممە غۇلاملىرى ساڭا ئامراق. شۇنىڭ ئۈچۈن پادىشاھنىڭ كۈيىۋوغلى بولغىن، دەپ ئېيتىڭلار، دەپ تاپىلدى. ²³ سائۇلنىڭ غۇلاملىرى بۇ سۆزلەرنى داۋۇتنىڭ قۇلىقىغا يەتكۈزدى. لېكىن داۋۇت: – نەزىرىڭلاردا پادىشاھنىڭ كۈيىۋوغلى بولۇش كىچىك ئىشمۇ؟ مەن بولسام بىر كەمبەغەل ۋە ئەتىۋارسىز ئادەممەن – دېدى.

²⁴ سائۇلنىڭ غۇلاملىرى سائۇلغا داۋۇتنىڭ دېگەنلىرىنى ئۆز ئەينى يەتكۈزدى. ²⁵ سائۇل: – سىلەر داۋۇتقا: – پادىشاھ ساڭا باشقا تويۇلق ئالغۇزمايدۇ، پەقەت پادىشاھ دۈشمەنلىرىدىن ئىنتىقام ئېلىش ئۈچۈن يۈز فىلىستىيەنىڭ خەتنىلىكىنىلا ئالىدۇ، دەپ ئېيتىڭلار، دېدى (سائۇلنىڭ مەقسىتى بولسا داۋۇتنى فىلىستىيەلەرنىڭ قولىدا يوقىتىش ئىدى).

²⁶ غۇلاملار بۇ سۆزلەرنى داۋۇتقا يەتكۈزدى؛ پادىشاھنىڭ كۈيىۋوغلى بولۇش داۋۇتقا يېقىپ قالدى. ئەمدى بېكىتىلگەن مۆھلەت توشمايلا، ²⁷ داۋۇت تۇرۇپ ئۆز ئادەملىرى بىلەن چىقىپ ئىككى يۈز فىلىستىيەنى ئۆلتۈردى. داۋۇت ئۇلارنىڭ خەتنىلىكىنى كېسىپ ئېلىپ پادىشاھنىڭ كۈيىۋوغلى بولۇش ئۈچۈن بۇلارنىڭ ھەممىسىنى پادىشاھقا تاپشۇردى. سائۇل قىزى مىقالنى ئۇنىڭغا خوتۇنلۇققا بەردى.

²⁸ سائۇل پەرۋەردىگارنىڭ داۋۇت بىلەن بىللە ئىكەنلىكىنى ۋە ئۆز قىزى مىقالنىڭ ئۇنى سۆيىدىغانلىقىنى كۆرۈپ ²⁹ داۋۇتتىن تېخىمۇ قورقتى. شۇنىڭ بىلەن سائۇل ئۆزلۈكسىز داۋۇتقا دۈشمەن بولدى.

³⁰ فىلىستىيەلەرنىڭ ئەمىرلىرى دائىم سوقۇشقا چىقاتتى؛ ئەمما ھەر قېتىم

چىقسىلا داۋۇتنىڭ ئىشلىرى سائۇلنىڭ ھەممە خىزمەتكارلىرىنىڭكىدىن مۇۋەپپەقىيەتلىك بولاتتى؛ شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ نامى خالايق تەرىپىدىن تولمۇ ھۆرمەتكە سازاۋەر بولاتتى.

سائۇل داۋۇتنى ئۆلتۈرۈشكە ئىنتىلىدۇ

19

¹ سائۇل ئۆز ئوغلى يوناتان ۋە ھەممە خىزمەتكارلىرىگە داۋۇتنى ئۆلتۈرۈشكە بۇيرۇق قىلدى. لېكىن سائۇلنىڭ ئوغلى يوناتان داۋۇتقا بەك ئامراق ئىدى. ² يوناتان داۋۇتقا: – ئاتام سائۇل سېنى ئۆلتۈرمەكچى؛ ئەمدى ئەتە ئەتىگەن قاتتىق ئېھتىيات قىلغىن، بىر مەخپىي جايىنى تېپىپ ئۆزۈڭنى يوشۇرغىن؛ ³ مەن ئۆزۈم چىقىپ سەن يوشۇرۇنغان ئېتىزلىققا بېرىپ ئاتامنىڭ يېنىدا تۇرۇپ ئاتام بىلەن سېنىڭ توغراڭدا سۆزلىشىپ باقاي؛ ئەھۋالنى ئېنىق بىلگەندىن كېيىن ساڭا خەۋەر قىلاي، دېدى.

⁴ يوناتان ئاتىسى سائۇلغا داۋۇتنىڭ ياخشى گېپىنى قىلىپ: – پادىشاھ ئۆز خىزمەتكارىغا، يەنى داۋۇتقا يامانلىق قىلمىغاي! چۈنكى ئۇ ساڭا گۇناھ قىلمىغان؛ بەلكى ئۇنىڭ ئەمەللىرى ئۆزۈڭگە كۆپ ياخشىلىقلارنى ئېلىپ كەلگەن: ⁵ ئۇ ئۆز جېنىنى ئالقىنىغا ئېلىپ قويۇپ ھېلىقى فىلىستىيىنى ئۆلتۈردى ۋە شۇنىڭ بىلەن پەرۋەردىگار پۈتكۈل ئىسرائىل ئۈچۈن چوڭ نۇسرەت بەردى. شۇ چاغدا سەن ئۆزۈڭ كۆرۈپ خۇش بولغان ئەمەسمۇ؟ ئەمدىلىكتە نېمىشقا داۋۇتنى سەۋەبسىز ئۆلتۈرۈپ ناھەق قان تۆكۈپ گۇناھكار بولماقچى بولسەن؟ – دېدى.

⁶ سائۇل يوناتاننىڭ سۆزىگە كىردى. ئۇ: – پەرۋەردىگارنىڭ ھاياتى بىلەن قەسەم قىلىمەنكى، ئۇ ئۆلۈمگە مەھكۇم قىلىنمايدۇ، دېدى. ⁷ ئاندىن يوناتان داۋۇتنى چاقىرىپ، داۋۇتقا بولغان ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى دەپ بەردى. ئاندىن كېيىن يوناتان داۋۇتنى سائۇلنىڭ قېشىغا ئېلىپ كەلدى ۋە ئۇ ئىلگىرىكىدەك ئۇنىڭ خىزمىتىدە بولدى.

⁸ ئەمما يەنە جەڭ بولدى؛ داۋۇت چىقىپ فىلىستىيىلەر بىلەن جەڭ قىلىپ، ئۇلارنى قاتتىق قىرىپ مەغلۇپ قىلدى؛ ئۇلار ئۇنىڭ ئالدىدىن بەدەر قېچىستى.

⁹ ئەمدى پەرۋەردىگار تەرىپىدىن قاباھەتلىك بىر روھ يەنە سائۇلنى باستى. ئۇ ئۆز ئۆيىدە قولىدا نەيزىسىنى تۇتۇپ ئولتۇراتتى؛ داۋۇت بولسا قولى بىلەن ساز چېلىپ تۇراتتى. ¹⁰ سائۇل نەيزە بىلەن داۋۇتنى سانجىپ تامغا قاداپ قويماقچى بولۇۋىدى، لېكىن داۋۇت ئۆزىنى قاجۇرۇۋالدى، نەيزە تامغا قادىلىپ قالدى. داۋۇت شۇ كېچىسى قېچىپ قۇتۇلدى.

¹¹ سائۇل بىرنەچچە چاپارمەنلەرنى داۋۇتنىڭ ئۆيىگە ئەۋەتىپ ئۇنى پايلاپ تۇرۇپ ئەتىسى تاڭ يورۇغاندا ئۇنى ئۆلتۈرۈشكە ماڭدۇردى. ئەمما داۋۇتنىڭ ئايالى مىقال ئۇنىڭغا: – ئەگەر بۇ كېچە جېنىڭنى ئېلىپ قاچمىساڭ، ئەتە ئۆلتۈرۈلسەن، دېدى. ¹² شۇڭا مىقال داۋۇتنى پەنجىرىدىن چۈشۈرۈپ قويدى. شۇنداق قىلىپ ئۇ كېچىپ قۇتۇلدى. ¹³ ئاندىن مىقال بىر «تەرافىم» بۇتنى ⁽⁸⁶⁾ ئېلىپ كارىۋاتقا ياتقۇزۇپ، بېشىغا ئۆچكە يۇڭىدىن قىلىنغان بىر ياستۇقنى قويۇپ، ئەدىيال بىلەن يېپىپ قويدى.

¹⁴ سائۇل داۋۇتنى تۇتۇش ئۈچۈن چاپارمەنلەرنى ئەۋەتكەندە مىقال: – ئۇ ئاغرىپ قالدى، دېدى. ¹⁵ سائۇل چاپارمەنلەرنى قايتىدىن ئەۋەتىپ: – ئۇنى كارىۋات بىلەن قوشۇپ ئېلىپ كېلىڭلار، ئۇنى ئۆلتۈرمىەن، دەپ بۇيرۇدى. ¹⁶ چاپارمەنلەر كىرگەندە، مانا كارىۋاتتا بۇ بۇت ياتاتتى، بېشىغا ئۆچكە يۇڭىدىن قىلىنغان ياستۇق قويۇلغانىدى. ¹⁷ سائۇل مىقالغا: – نېمىشقا مېنى بۇنداق ئالداپ، دۈشمىنىمنى قاجۇرۇۋېتىسەن؟ – دېدى. مىقال سائۇلغا جاۋاب بېرىپ: – ئۇ: «مېنى قويۇۋەتكىن؛ بولمىسا سېنى ئۆلتۈرۈۋېتىمەن» ⁽⁸⁷⁾ دېدى، دېدى.

¹⁸ داۋۇت قېچىپ قۇتۇلۇپ، راماهقا سامۇئىلنىڭ قېشىغا بېرىپ، سائۇلنىڭ ئۇنىڭغا قىلغانلىرىنىڭ ھەممىسىنى دەپ بەردى. ئاندىن ئۇ سامۇئىل بىلەن نايوتقا بېرىپ ئولتۇراقلاشتى.

¹⁹ بىرسى سائۇلغا: – داۋۇت راماهدكى نايوتتا بار ئىكەن، دەپ خەۋەر بەردى. ²⁰ سائۇل داۋۇتنى تۇتۇپ كېلىشكە چاپارمەنلەرنى ماڭدۇردى. ئەمما ئۇلار يېتىپ بارغاندا پەيغەمبەرلەرنىڭ بىر جامائىتى بېشارەت بېرىۋاتقانلىقىنى ۋە

⁸⁶ «تەرافىم» – بىرخىل بۇت. مىقالنىڭ يېنىدا بۇنداق بۇتنىڭ بولۇشى تەۋراتقا خىلاپ، ئەلۋەتتە.

⁸⁷ ئىبرانىي تىلىدا: «سېنى ئۆلتۈرۈشۈمنىڭ نېمە ھاجىتى؟».

سامۇئىلنىڭمۇ ئۇلارنىڭ ئارىسىدا تۇرۇپ ئۇلارغا نازارەتچىلىك قىلىۋاتقانلىقىنى كۆردى؛ شۇنداق بولدىكى، خۇدانىڭ روھى سائۇلنىڭ چاپارمەنلىرىنىڭ ۋۇجۇدىغىمۇ چۈشۈپ، ئۇلارمۇ ھەم بېشارەت بېرىشكە باشلىدى.

²¹ بۇ خەۋەر سائۇلغا ئېيتىلدى؛ ئۇ يەنە باشقا چاپارمەنلەرنى ئەۋەتتى، لېكىن ئۇلارمۇ بېشارەت بېرىشكە چۈشتى. ئاندىن سائۇل ئۈچىنچى قېتىم يەنە چاپارمەنلەرنى ماڭدۇردى. ئۇلارمۇ ھەم بېشارەت بېرىشكە چۈشتى. ²² ئاندىن سائۇل ئۆزى راماهقا بېرىپ، سەقۇدىكى چوڭ قۇدۇققا يېتىپ كەلگەندە، «سامۇئىل بىلەن داۋۇت نەدە؟» - دەپ سورىدى. بىرسى: - ئۇلار راماهدكى نايوتتا بار ئىكەن، دەپ جاۋاب بەردى.

²³ شۇڭا ئۇ راماهدكى نايوتقا يېتىپ كەلدى؛ خۇدانىڭ روھى ئۇنىڭ ۋۇجۇدىغىمۇ چۈشتى؛ شۇنىڭ بىلەن ئۇمۇ پىيادە مېڭىپ راماهدكى نايوتقا بارغۇچە بېشارەت بېرىپ ماڭدى. ²⁴ ئۇ ھەتتا كىيىملىرىنى سېلىۋېتىپ سامۇئىلنىڭ ئالدىدا بېشارەت بەردى؛ پۈتۈن بىر كېچە ۋە پۈتۈن بىر كۈندۈز ئۇ يەردە يالڭاچ ياتتى. بۇنىڭ بىلەن: - «سائۇلمۇ پەيغەمبەرلەردىنمۇ؟» دەيدىغان گەپ پەيدا بولدى ⁽⁸⁸⁾.

يوناتان داۋۇتنى قوغدىماقچى

20

¹ داۋۇت راماهدكى نايوتتىن قېچىپ يوناتاننىڭ قېشىغا بېرىپ ئۇنىڭغا: - مەن نېمە قىلىپتىمەن؟ نېمە قەبىھلىك قىلىپتىمەن؟ ئاتاڭ ئالدىدا نېمە گۇناھ قىلىپتىمەن، ئۇ مېنىڭ جېنىمنى ئالماقچى بولۇۋاتىدۇ؟ - دېدى.

² ئۇ ئۇنىڭغا: - يوقسۇ، بۇنداق ئىش نېرى بولسۇن! سەن ئۆلمەيسەن. چوڭ ئىش بولسۇن، كىچىك ئىش بولسۇن ئاتام ماڭا دېمەي قويمايدۇ. نېمىشقا ئاتام بۇ ئىشنى مەندىن يوشۇرىدىكەن؟ ھەرگىز ئۇنداق بولمايدۇ، دېدى.

³ لېكىن داۋۇت يەنە قەسەم قىلىپ: - ئاتاڭ سېنىڭ نەزىرىڭدە ئىلتىپات تاپقىنىمنى جەزمەن بىلىدۇ. شۇڭا ئۇ كۆڭلىدە: - يوناتان بۇنى بىلىپ

قالمىسۇن؛ بولمىسا ئۇنىڭغا ئازار بولىدۇ، دېگەندۇ. لېكىن پەرۋەردىگارنىڭ ھاياتى بىلەن، جېنىڭ ۋە ھاياتىڭ بىلەن ئالدىڭدا قەسەم قىلىمەنكى، ماڭا ئۆلۈمنىڭ ئارىلىقى بىر قەدەرلا قالدى، دېدى.

⁴ يوناتان داۋۇتقا: – كۆڭلۈڭ نېمىنى خالىسا شۇنى قىلاي، دېدى.

⁵ داۋۇت يوناتانغا مۇنداق دېدى: – مانا ئەتە «يېڭى ئاي» بولىدۇ؛ مەن ئادەتتىكىدەك پادىشاھ بىلەن ھەمداستىخان بولمىسام بولمايدۇ. لېكىن مېنى قويۇپ بەرگىن، مەن ئۈچىنچى كۈنى ئاخشىمىغىچە دالادا مۈكۈنۈۋالاي.⁶ ئاتاڭ مېنىڭ سورۇندا يوقلۇقىمنى كۆرۈپ سورىسا، سەن ئۇنىڭغا: «داۋۇت مەندىن ئۆز شەھىرى بەيت-لەھەمگە تېزراق بېرىپ كېلىشكە جىددىي رۇخسەت سورىدى، چۈنكى ئۇ يەردە پۈتكۈل ئائىلىسى ئۈچۈن بىر يىللىق قۇربانلىق ئۆتكۈزىدىكەن»، دېگىن، دېدى.⁷ ئەگەر ئۇ: – ئوبدان بوپتۇ، دېسە، قۇلۇڭ تىنچ-ئامان بولىدۇ: – لېكىن ئۇ ئاچچىقلانسا، ئۇنىڭ ماڭا يامانلىق قىلىشىنى نىيەت قىلغانلىقىدىن گۇمان قىلىمىن.⁸ سەن قۇلۇڭغا ئىلتىپات كۆرسەتكىن؛ چۈنكى سەن ئۆزۈڭ بىلەن پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا قۇلۇڭنى ئەھدىلەشتۈرگەنسەن. لېكىن ئەگەر مەندە بىر يامانلىق بولسا سەن ئۆزۈڭلا مېنى ئۆلتۈرگىن؛ مېنى ئېلىپ بېرىپ ئاتاڭغا تاپشۇرۇشنىڭ نېمە ھاجىتى؟ – دېدى.

⁹ يوناتان: – ئۇنداق خىيال سەندىن نېرى بولسۇن! ئەگەر ئاتامنىڭ ساڭا يامانلىق قىلىدىغان نىيىتى بارلىقىنى بىلىپ قالسام، ساڭا دەيتتىم ئەمەسمۇ؟ – دېدى.

¹⁰ داۋۇت يوناتانغا: – ئەگەر ئاتاڭ ساڭا قاتتىق گەپ بىلەن جاۋاب بەرسە، كىم ماڭا خەۋەر بېرىدۇ؟ – دېدى.

¹¹ يوناتان داۋۇتقا: – كەلگىن، دالغا چىقايلى، دېدى. شۇنىڭ بىلەن ئىككىسى دالغا چىقتى.¹² يوناتان داۋۇتقا مۇنداق دېدى: – ئىسرائىلنىڭ خۇداسى پەرۋەردىگار ماڭا گۇۋاھكى، مەن ئەتە ياكى ئۈچۈنلۈككە مۇشۇ ۋاقىتتا ئاتامنىڭ نىيىتىنى بىلىپ، ساڭا ئىلتىپاتلىق بولسا، مەن ئادەم ماڭدۇرۇپ ساڭا مەلۇم قىلمايمدۇم؟¹³ ئەگەر ئاتام ساڭا يامانلىق قىلماقچى بولسا، مەن سېنى تىنچ-ئامان يولغا سېلىش ئۈچۈن ساڭا ئادەم ئەۋەتىپ خەۋەر بەرمىسەم، پەرۋەردىگار ماڭا سېنىڭ بېشىڭغا چۈشكەندىنمۇ ئارتۇق چۈشۈرسۇن؛ ئەمدى پەرۋەردىگار ئاتام بىلەن بىللە بولغاندەك سېنىڭ بىلەن بىللە بولسۇن.

¹⁴ ھاياتلا بولسام مېنى ئۆلمىسۇن دەپ پەرۋەردىگارنىڭ مېھرىبانلىقىنى ماڭا كۆرسەتكەيسەن. ¹⁵ مەن ئۆلۈپ كەتكەن تەقدىرىمۇ، ئۆيدىكىلىرىمدىن ھەم ھېچ ۋاقىت مېھرىبانلىقىڭنى ئۈزۈمگەيسەن؛ پەرۋەردىگار سەن داۋۇتنىڭ ھەممە دۈشمەنلىرىنى يەر يۈزىدىن يوقاتقاندىن كېيىنمۇ شۇنداق قىلغايەسەن. ¹⁶ شۇنىڭ بىلەن يوناتان داۋۇتنىڭ جەمەتى بىلەن ئەھدە قىلىشىپ: – پەرۋەردىگار داۋۇتنىڭ دۈشمەنلىرىدىن ھېساب ئالسۇن، دېدى. ¹⁷ ئاندىن يوناتان يەنە ئۆزىنىڭ داۋۇتقا بولغان مۇھەببىتى بىلەن ئۇنىڭغا قەسەم قىلدۇردى: چۈنكى ئۇ ئۇنى ئۆز جېنىدەك سۆيەتتى.

¹⁸ يوناتان داۋۇتقا مۇنداق دېدى: – ئەتە يېڭى ئاي بولىدۇ. مانا سېنىڭ ئورنىڭ بوش قالىدۇ، كىشىلەر سېنىڭ يوقلۇقىڭغا دىققەت قىلىدۇ. ¹⁹ ئۈچىنچى كۈنى سەن چۈشۈپ ئالدىنقى قېتىم بۇ ئىشقا يولۇققىنىڭدا ئۆزۈڭنى يوشۇرغان جايغا بېرىپ «ئېزەل» دېگەن تاشنىڭ يېنىدا تۇرۇپ تۇرغىن. ²⁰ مەن تاشنىڭ يېنىدىكى بىر جايغا خۇددى نىشاننى قارالىغاندەك ئۈچ پاي يا ئوقى ئاتاي.

²¹ ئاندىن غۇلامنى ماڭدۇرۇپ: – «يا ئوقلىرىنى تېپىپ كەلگىن» – دەيمەن. ئەگەر مەن غۇلامغا: – ئەنە، ئوقلار ئارقا تەرەپتە تۇرىدۇ، ئۇلارنى ئېلىپ كەل، دېسەم، سەن چىقىپ يېنىمغا كەلگىن؛ شۇنداق بولغاندا، پەرۋەردىگارنىڭ ھاياتى بىلەن قەسەم قىلىمەنكى، سەن ئۈچۈن تىنىچ-ئامانلىق بولىدۇ، ھېچ ئىش بولمايدۇ. ²² لېكىن غۇلامغا: – ئەنە، ئوقلار ئالدىڭدا تۇرىدۇ، دېسەم، سەن كەتكىن، چۈنكى ئۇنداق بولسا، پەرۋەردىگار سېنى كەتكۈزۈۋەتكەن بولىدۇ. ²³ ئەمدىلىكتە مەن بىلەن سەن سۆزلەشكەن ئىش توغرىلىق، پەرۋەردىگار سەن بىلەن مېنىڭ ئوتتۇرىمدا گۇۋاھچىدۇر.

²⁴ شۇنىڭ بىلەن داۋۇت دالادا مۈكۈنۈۋالدى. يېڭى ئاي كەلگەندە، پادىشاھ تاڭام يېگىلى داستاندا ئولتۇردى. ²⁵ پادىشاھ بولسا بۇرۇنقىدەكلا ئۆز ئورنىدا تامنىڭ يېنىدىكى تۈردە ئولتۇردى. يوناتان ئورنىدىن تۇردى، ⁽⁸⁹⁾ ئابنەر سائۇلنىڭ يېنىدا ئولتۇردى. لېكىن داۋۇتنىڭ ئورنى بوش قالدى. ²⁶ ئەمما سائۇل ئۇ كۈنى

⁸⁹ «يوناتان ئورنىدىن تۇردى» – بەلكىم تاغىسى ئابنەرنىڭ ھۆرمىتى ئۈچۈن ئۇنىڭغا سائۇلنىڭ يېنىدىكى ئورۇننى بوشىتىش ئۈچۈن. باشقا خىل تەرجىمىسى: «يوناتان ئۇنىڭ (سائۇلنىڭ) ئودۇلىدا ئىدى».

ھېچنېمە دېمىدى. چۈنكى ئۇ: — داۋۇتقا بىر ئىش بولدى، ئۇ ناپاك بولۇپ قالدى. ئۇ جەزمەن ناپاك بولۇپ قاپتۇ⁽⁹⁰⁾، دەپ ئويلىدى. ²⁷ لېكىن داۋۇتنىڭ ئورنى يېڭى ئاينىڭ ئەتىسىمۇ، يەنى ئاينىڭ ئىككىنچى كۈنىمۇ بوش ئىدى. سائۇل ئوغلى يوناتاندىن: — نېمىشقا يەسسەنىڭ ئوغلى ياكى تۈنۈگۈن ياكى بۈگۈن تاماققا كەلمەيدۇ، دەپ سورىدى.

²⁸ يوناتان سائۇلغا جاۋاب بېرىپ: — داۋۇت بەيت-لەھەمگە بارغىلى مەندىن جىددىي رۇخسەت سوراپ: — ²⁹ مېنىڭ بېرىشىمغا رۇخسەت قىلغىن، ئائىلىمىزنىڭ شەھەردە بىر قۇربانلىق ئىشى بولغاچ ئاكام مېنىڭ بېرىشىمنى ئېيتىپتۇ؛ ئەگەر سېنىڭ نەزىرىڭدە ئىلتىپات تاپقان بولسام قېرىنداشلىرىم بىلەن كۆرۈشۈپ كېلىشكە رۇخسەت بەرگىن، دېدى. شۇڭا ئۇ پادىشاھنىڭ داستىخانىغا كەلمىدى، دېدى.

³⁰ سائۇلنىڭ يوناتانغا قاتتىق غەزىپى كېلىپ: — ئى بۇزۇق، كاج خوتۇننىڭ ئوغلى، نېمىشقا يەسسەنىڭ ئوغلىنى ئۆزۈڭگە تاللاپ، ئۆزۈڭنى شەرمەندە قىلىپ ۋە ئاناڭنى نومۇسقا قويغىنىڭنى بىلمەمدىمەن؟ ³¹ ئەگەر يەسسەنىڭ ئوغلى يەر يۈزىدە تىرىك بولسلا، سەن ھەم سېنىڭ پادىشاھلىقنىڭ مۇستەھكەم بولمايدۇ. شۇڭا ئەمدى ئادەم ئەۋەتىپ ئۇنى مېنىڭ قېشىمغا ئېلىپ كەلگىن، چۈنكى ئۇ ئۆلۈمگە مەھكەمدۇر! — دېدى.

³² يوناتان ئاتىسى سائۇلغا جاۋاب بېرىپ: — ئۇ نېمىشقا ئۆلۈمگە مەھكۇم قىلىنشى كېرەك؟ ئۇ نېمە قىپتۇ؟ — دېدى.

³³ ئاندىن سائۇل يوناتانغا سانجىش ئۈچۈن ئۇنىڭغا نەيزىنى ئاتتى؛ بۇنىڭ بىلەن يوناتان ئاتىسىنىڭ داۋۇتنى ئۆلتۈرمەكچى بولغانلىقىنى ئېنىق بىلىپ يەتتى. ³⁴ يوناتان بولسا قاتتىق ئاچچىقلاپ داستىخاندىن قويۇپ كەتتى ۋە يېڭى ئاينىڭ ئىككىنچى كۈنى ھېچ تائام يېمىدى. چۈنكى ئاتىسىنىڭ داۋۇتنى شۇنداق ھاقارەتلىشى ئۇنىڭغا قاتتىق ئازار بولغانىدى.

⁹⁰ «ناپاك بولۇش» — مۇسا پەيغەمبەرگە چۈشۈرۈلگەن قانۇن بويىچە، بىرسى مەسىلەن بىر ئۆلۈككە تەگكەن بولسا بىر مەزگىل «ناپاك» بولاتتى — شۇنداق بولسا ئۇنىڭ ھېچ قۇربانلىق (مەسىلەن، يېڭى ئايدىكى قۇربانلىقلار)دىن يېيىشىگە بولمايتتى.

³⁵ ئەتىسى يوناتان دالاغا چىقىپ داۋۇت بىلەن كېلىشكەن جايغا باردى. ئۇنىڭ بىلەن بىر كىچىك غۇلام بىللە باردى.

³⁶ ئۇ غۇلامغا: – سەن يۈگۈر، مەن ئاتقان يا ئوقلىرىنى تېپىپ كەلگىن، دېدى. غۇلام يۈگۈردى، ئۇ بىر ئوقنى ئۇنىڭ ئالدى تەرىپىگە ئاتتى. ³⁷ غۇلام يوناتان ئاتقان ئوق چۈشكەن جايغا كەلگەندە يوناتان غۇلامنى چاقىرىپ: – ئوق سېنىڭ ئالدى تەرىپىڭدە تۇرمامدۇ؟ – دېدى. ³⁸ ئاندىن يوناتان غۇلامنى يەنە چاقىرىپ: – بول، ئىتتىك بول، ھايال بولمىغىن! – دېدى. يوناتاننىڭ غۇلامى يا ئوقنى يىغىپ غوجىسىغا ئېلىپ كەلدى. ³⁹ لېكىن غۇلامنىڭ بولغان ئىشتىن خەۋىرى ئوق ئىدى. بۇنى يالغۇز يوناتان بىلەن داۋۇتلا بىلەتتى. ⁴⁰ ئاندىن يوناتان غۇلامغا ياراغلىرىنى بېرىپ ئۇنىڭغا: – ئۇلارنى شەھەرگە ئېلىپ كەتكىن، دېدى.

⁴¹ غۇلام كەتكەندىن كېيىن داۋۇت تاشنىڭ جەنۇب تەرىپىدىن چىقىپ يەرگە يىقىلىپ ئۈچ قېتىم تەزىم قىلدى. ئۇلار بىر-بىرىنى سۆيۈشتى، بىر-بىرىگە ئېسىلىشىپ يىغلاشتى، بولۇپمۇ داۋۇت قاتتىق يىغلىدى.

⁴² يوناتان داۋۇتقا: – سەپرىڭ تىنچ-ئامان بولسۇن؛ چۈنكى بىز ئىككىمىز: – پەرۋەردىگار مېنىڭ بىلەن سېنىڭ ئوتتۇرىڭدا ۋە مېنىڭ نەسلىم بىلەن سېنىڭ نەسلىڭ ئوتتۇرىسىدا مەڭگۈگە گۇۋاھ بولسۇن، دەپ پەرۋەردىگارنىڭ نامى بىلەن قەسەم ئىچىشكەن، دېدى. داۋۇت ئورنىدىن قوپۇپ ماڭدى، يوناتانمۇ شەھەرگە كىرىپ كەتتى.

داۋۇت نوب شەھەرگە باردى

21

¹ داۋۇت ئەمدى نوبقا كېلىپ ئاخىمەلەك كاھىننىڭ قېشىغا باردى. ² لېكىن ئاخىمەلەك داۋۇتنى كۆرگەندە تىترەپ قورقۇپ ئۇنىڭغا: – نېمىشقا بىرىمۇ سەن بىلەن كەلمەي يالغۇز كەلدىڭ؟ – دېدى.

³ داۋۇت ئاخىمەلەك كاھىنغا: – پادىشاھ ماڭا مەلۇم بىر ئىشنى بۇيرۇپ: – مەن ساڭا بۇيرۇغان ئىش ياكى ساڭا تاپىلغان يوليورۇق توغرىسىدىن ھېچكىم بىرنېمە بىلمىسۇن، دېگەندى. ئۆز غۇلاملىرىمنى بولسا مەلۇم بىر جايغا

بېرىشقا بېكىتىپ قويدۇم. ⁴ ئەمدى قولۇڭدا نېمە بار؟ بەش نان، ياكى نېمە بولسا، شۇنى ماڭا بەرگىن، دېدى.

⁵ كاھىن داۋۇتقا جاۋاب بېرىپ: - قولۇمدا ئادەتتىكى نان يوق، پەقەت مۇقەددەس نان بار. ئەگەر غۇلاملار ئاياللارغا يېقىنلاشمىغان بولسا يېسە راۋا بولىدۇ، دېدى.

⁶ داۋۇت كاھىنغا جاۋاب بېرىپ: - بەرھەق، مەن باشقا ۋاقىتلاردا چىققىنىمغا ئوخشاش، ئاياللار بىزدىن يىراق بولغىلى ئۈچ كۈن بولدى. مەن ھەرقېتىم چىققاندا، گەرچە ئادەتتىكى سەپەر بولسىمۇ، غۇلاملارنىڭ قاقچىلىرى پاك بولىدىغان يەردە، بۈگۈن ئۇلار ۋە قاقچىلىرى تېخىمۇ پاك بولمامدۇ، ⁽⁹¹⁾ دېدى.

⁷ شۇنىڭ بىلەن كاھىن ئۇنىڭغا مۇقەددەس ناندىن بەردى، چۈنكى بۇ يەردە «تەقدىم نان» دىن ⁽⁹²⁾ باشقا ھېچقانداق نان يوق ئىدى. بۇ نان پەرۋەردىگارنىڭ ھۇزۇرىغا يېڭى ئىسسىق نان قويۇلغان كۈنى ئالماشتۇرۇلغان نانلار ئىدى ⁸ (لېكىن ئۇ كۈنى سانئۇلنىڭ خىزمەتكارلىرىدىن مەلۇم بىرسى ئۇ يەردە پەرۋەردىگارنىڭ ھۇزۇرىدا قالدۇرۇلغانىدى. ئۇنىڭ ئىسمى دۈنەگ بولۇپ سانئۇلنىڭ پادىچىلىرىنىڭ چوڭى ئىدى).

⁹ داۋۇت ئاخىمەلەككە: - قولۇڭدا نەيزە ياكى قىلىچ يوقمۇ؟ پادىشاھ تاپشۇرغان ئىش جىددىي بولغاچ ياكى قىلىچ ياكى باشقا ياراغلىرىمنى ئېلىپ كېلەلمىدىم، دېدى.

¹⁰ كاھىن: - سەن ئېلاھ جىلغىسىدا ئۆلتۈرگەن فىلىستىي گولئاتنىڭ قىلىچى بۇ يەردە بار، ئۇ ئەفودنىڭ كەينىدە، بىر پارچە رەختكە ئوراللىق ھالدا تۇرىدۇ. خالىساڭ ئالغىن، ئۇنىڭدىن باشقىسى يوق، دېدى. داۋۇت: - بۇ تەڭدىشى يوق قىلىچتۇر، شۇنى ماڭا بەرگىن، دېدى.

¹¹ داۋۇت ئۇ كۈنى قويۇپ سانئۇلدىن قېچىپ گاتنىڭ پادىشاھى ئاقىشنىڭ قېشىغا باردى.

¹² لېكىن ئاقىشنىڭ خىزمەتكارلىرى ئۇنىڭغا: - بۇ زېمىننىڭ پادىشاھى داۋۇت ئەمەسمۇ؟ ئۇنىڭ توغرىسىدا قىز-ئاياللار بىر-بىرىگە: -

⁹¹ باشقا نەچچە تەرجىمىسى ئۇچرىشى مۇمكىن.

⁹² «تەقدىم نان» ياكى «(خۇدانىڭ) ھۇزۇرى نېنى» ياكى «تىزىلغان نان» - «مىس» 25- ۋە 35- بابنى كۆرۈڭ.

سانۇل مىڭلاپ ئۆلتۈردى،

ۋە داۋۇت ئون مىڭلاپ ئۆلتۈردى،

— دەپ ناخشا-غەزەل ئوقۇشۇپ ئۈسسۈل ئوينىغان ئەمەسمۇ، دېدى.

¹³ داۋۇت بۇ سۆزلەرنى كۆڭلىگە پۈكۈپ گاتنىڭ پادىشاھى ئاقىشتىن بەك قورقتى. ¹⁴ شۇنىڭ ئۈچۈن ئۇلارنىڭ كۆز ئالدىدا ئۆزىنىڭ يۈرۈش-تۇرۇشلىرىنى

ئۆزگەرتىپ، ئۇلارنىڭ قولىدا تۇرغان ۋاقتىدا ئۆزىنى ساراڭدەك كۆرسەتتى؛ ئۇ دەرۋازىلارنىڭ ئىشىكلىرىگە جىجىپ، تۈكۈرۈكنى ساقلىغا ئاقتۇراتتى.

¹⁵ ئاقىش خىزمەتكارلىرىغا: — مانا بۇ ئادەمنىڭ ساراڭلىقىنى كۆرمەمسىلەر؟ ئۇنى نېمىشقا مېنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدىڭلار؟ ¹⁶ مەندە ساراڭلار كەمچىلمىدى؟

سەلەر بۇ كىشىنى ئالدىغا ساراڭلىق قىلغىلى ئېلىپ كەلدىڭلارمۇ؟ بۇ ئادەم مېنىڭ ئۆيۈمگە كىرىشى كېرەكمۇ؟ — دېدى.

داۋۇت مىزىياھ ۋە ئادۇللامغا بارىدۇ

22

¹ داۋۇت ئۇ يەردىن كېتىپ ئادۇللامدىكى غارغا قاچتى. ئۇنىڭ قېرىنداشلىرى بىلەن ئاتىسىنىڭ پۈتكۈل جەمەتى بۇنى ئاڭلاپ

ئۇنىڭ قېشىغا باردى. ² ئېزىلگەن، قەرزدار بولغان ۋە دەرەمەنلەرنىڭ ھەممىسى يىغىلىپ ئۇنىڭ يېنىغا كەلدى ۋە ئۇ ئۇلارنىڭ سەردارى بولدى. ئۇنىڭغا قوشۇلغان ئادەملەر بولسا تۆت يۈزچە ئىدى.

³ داۋۇت ئۇ يەردىن چىقىپ موئابدىكى مىزىياھقا⁽⁹³⁾ بېرىپ موئابنىڭ پادىشاھىدىن: — خۇدانىڭ مېنى نېمە قىلىدىغىنىنى بىلگۈچە، ئاتا-ئانىمىڭ

بۇ يەرگە كېلىپ ئاراڭلاردا تۇرۇشىغا يول قويغايلا، دەپ تەلەپ قىلدى. ⁴ داۋۇت ئاتىسى ۋە ئانىسىنى موئابنىڭ پادىشاھىنىڭ قېشىغا ئېلىپ كەلدى. داۋۇت

قورغاندا تۇرغان پۈتكۈل كۈنلەردە ئاتا-ئانىسى ئۇنىڭ بىلەن بىللە تۇردى.

⁵ ئەمما گاد پەيغەمبەر داۋۇتقا: — قورغاندا تۇرماي، بۇ يەردىن چىقىپ، يەھۇدا زېمىنىغا بارغىن، دېدى. شۇنىڭ بىلەن داۋۇت ئۇ يەردىن ئايرىلىپ،

ھەرەت ئورمانلىقىغا باردى.

⁹³ ياكى «مىزىياھ».

سائۇل نوبىدىكى كاھىنلارنى ئۆلتۈرىدۇ

⁶ سائۇل داۋۇتنىڭ نەدە تۇرۇۋاتقانلىقىدىن خەۋەر تاپتى. سائۇل بۇ ۋاقىتتا رامادىكى گىبېئاھدا ئېگىز بىر جايدا يۇلغۇن دەريخىنىڭ تۈۋىدە ئولتۇراتتى. ئۇنىڭ قولىدا نەيزىسى بار ئىدى، بارلىق خىزمەتكارلىرى چۆرىسىدە تۇراتتى. ⁷ سائۇل چۆرىسىدە تۇرغان خىزمەتكارلىرىغا: «ئى بىنيامىنلىقلار، قۇلاق سېلىڭلار! يەسسەنىڭ ئوغلى ھەر بىرىڭلارغا ئېتىزلار بىلەن ئۈزۈمزالارنى تەقسىم قىلىپ بېرىمدۇ؟ ھەممىڭلارنى مىڭ بېشى ۋە يۈز بېشى قىلامدۇ؟» ⁸ سىلەر ھەممىڭلار ماڭا قەست قىلىدىڭلار، ئۆز ئوغلۇمنىڭ يەسسەنىڭ ئوغلى بىلەن ئەھدە قىلىشقىنىنى ھېچكىم ماڭا ئۇقتۇرمىدى. ھېچ قايسىڭلار ماڭا ئىچ ئاغرىتىدىڭلار ياكى ئۆز ئوغلۇمنىڭ مېنىڭ خىزمەتكارىمنى ماڭا يوشۇرۇن ھۇجۇم قىلىشقا قۇتراتقىنىدىن ماڭا خەۋەر بەرمىدىڭلار، دېدى.

⁹ ئاندىن سائۇلنىڭ خىزمەتكارلىرىنىڭ ئىچىگە كىرىۋالغان دۈڭەگ: «مەن يەسسەنىڭ ئوغلىنىڭ نوبقا ئاختۇپنىڭ ئوغلى ئاخىمەلەكنىڭ قېشىغا كەلگىنىنى كۆردۈم، ¹⁰ - ئاخىمەلەك ئۇنىڭ ئۈچۈن پەرۋەردىگاردىن يول سورىدى ۋە ئۇنىڭغا ئۇزۇق-تۇلۇك بىلەن فىلىستىي گولئاتنىڭ قىلىچىنى بەردى» - دېدى. ¹¹ پادىشاھ ئادەم ئەۋەتىپ ئاختۇپنىڭ ئوغلى كاھىن ئاخىمەلەكنى، شۇنداقلا ئۇنىڭ ئاتىسىنىڭ پۈتكۈل جەمەتىنى، يەنى نوبىدىكى كاھىنلارنىمۇ چاقىرتىپ كەلدى. ئۇلارنىڭ ھەممىسى پادىشاھنىڭ قېشىغا كەلدى.

¹² سائۇل: «ئى ئاختۇپنىڭ ئوغلى ئاڭلىغىن، دېدى. ئۇ: «ئى غوجام، مانا مەن، دېدى.

¹³ سائۇل ئۇنىڭغا: «نېمىشقا سىلەر، سەن بىلەن يەسسەنىڭ ئوغلى، ماڭا قەست قىلىسىلەر؟ سەن ئۇنىڭغا نان ۋە قىلىچ بېرىپ، ئۇنىڭ ئۈچۈن خۇدادىن يول سورىدىڭغۇ؟ مانا ئەمدى ئۇ بۈگۈنكىدەك ماڭا ھۇجۇم قىلماقچى بولۇپ پايلاپ يۈرمەكتە!» - دېدى.

¹⁴ ئاخىمەلەك پادىشاھقا جاۋاب بېرىپ: «سىلەنڭ بارلىق خىزمەتكارلىرىنىڭ ئارىسىدا داۋۇتدەك سادىق كىم بار؟ ئۇ پادىشاھنىڭ كۈيۈڭى، سىلەنڭ مەخپىي مەسلىھەتلىرىگە ئىشتىراك قىلغۇچى ۋە

ئوردىلىرى ئىچىدە ئىززەتلىك ئەمەسمىدى؟ ¹⁵ مەن پەقەت ئۇنىڭ ئۈچۈن خۇدادىن يول سوراڭىنى بۇگۈنلا باشلىدىممۇ؟ ئاسىيلىق قىلىش مەندىن نېرى بولسۇن! پادىشاھ ئۆز قۇلىنى ۋە ئاتامنىڭ پۈتكۈل جەمەتىنى ئەيىبە بۇيرۇمغا ئالسا، چۈنكى قۇللىرىنىڭ بۇ ئىشتىن قىلچە خەۋىرى يوق ⁽⁹⁴⁾، دېدى.

¹⁶ لېكىن پادىشاھ: – ئى ئاخىمەلەك، سەن ئۆلسەن، سەن ۋە ئاتاڭنىڭ پۈتكۈل جەمەتى چوقۇم ئۆلسىلەر، دېدى. ¹⁷ پادىشاھ ئۆز چۆرىسىدىكى چاپارمەنلىرىگە: – ماڭ، پەرۋەردىگارىڭنىڭ كاھىنلىرىنى ئۆلتۈرۈڭلار! چۈنكى ئۇلار ھەم داۋۇتقا ھەمدەم بولدى ھەم ئۇنىڭ قاچقىنىنى بىلىپ تۇرۇپ ماڭا خەۋەر بەرمىدى، دېدى. لېكىن پادىشاھنىڭ قول ئاستىدىكىلىرى پەرۋەردىگارىڭنىڭ كاھىنلىرىنى ئۆلتۈرۈشكە قول كۆتۈرگىلى ئۈنىمىدى.

¹⁸ ئەمدى پادىشاھ دوئەگە: – سەن بېرىپ كاھىنلارنى ئۆلتۈرۈۋەتكىن، دېدى. ئېدوملۇق دوئەگە بېرىپ كاھىنلارنى ئۆلتۈردى؛ بۇ كۈنى ئۇ كاناپتىن توقۇلغان ئەفود كىيگەن سەكسەن بەش ئادەمنى ئۆلتۈردى.

¹⁹ ئاندىن ئۇ كاھىنلارنىڭ شەھىرى نويدا ئۆلتۈرۈۋېتىلدى، يەنى ئەر ۋە ئاياللار، بالىلار ۋە بوۋاقلار، كالا، ئېشەك، قويلا – ھەممىسىنى قىلىچلىدى. ²⁰ ئەمما ئاختىۋېننىڭ ئوغلى ئاخىمەلەكنىڭ ئابىئاتار دېگەن بىر ئوغلى قۇتۇلۇپ داۋۇتنىڭ قېشىغا قېچىپ كەلدى. ²¹ ئابىئاتار داۋۇتقا سائۇل پەرۋەردىگارىڭنىڭ كاھىنلىرىنى ئۆلتۈردى، دەپ خەۋەر بەردى.

²² داۋۇت ئابىئاتارغا: – ئۇ كۈنى دوئەگىنىڭ ئۇ يەردە ئىكەنلىكىنى كۆرۈپ، ئۇنىڭ جەزمەن سائۇلغا خەۋەر بېرىدىغىنىنى بىلگەندىم. مەن ئاتاڭنىڭ پۈتكۈل جەمەتىنىڭ ئۆلتۈرۈلۈشىگە زامان بولدۇم، دېدى. ²³ مەن بىلەن بىللە تۇرغىن، ھېچ قورقمىغىن. چۈنكى مېنىڭ جېنىمنى ئالماقچى بولغانلار سېنىڭ جېنىڭنىمۇ ھەم ئالماقچى. مېنىڭ قېشىمدا بىخەتەر تۇرسەن، دېدى.

⁹⁴ ئىبرانىي تىلىدا «قۇللىرىنىڭ بۇ ئىشتىن ئازمۇ، جىقمۇ خەۋىرى يوق».

داۋۇت كېئالاھ شەھىرىنى قۇتقۇزۇدۇ

23

¹ بىرسى داۋۇتقا خەۋەر بېرىپ: — مانا فىلىستىيلەر كېئالاھغا ھۇجۇم قىلىپ خامانلارنى بۇلاپ-تالماقتا، دېدى.

² داۋۇت پەرۋەردىگاردىن: — مەن بېرىپ بۇ فىلىستىيلەرگە زەربە بېرىمەنمۇ؟ — دەپ سورىدى. پەرۋەردىگار داۋۇتقا: — بېرىپ فىلىستىيلەرگە زەربە بېرىپ كېئالاھنى ئازاد قىلغىن، دېدى.

³ لېكىن داۋۇتنىڭ ئادەملىرى ئۇنىڭغا: — مانا بىز يەھۇدا زېمىنىدا تۇرۇپمۇ قورقۇۋاتقان يەردە، كېئالاھغا بېرىپ فىلىستىيلەرنىڭ قوشۇنلىرىغا ھۇجۇم قىلساق قانداق بولار؟ — دېدى.

⁴ شۇڭا داۋۇت يەنە بىر قېتىم پەرۋەردىگاردىن سورىۋىدى، پەرۋەردىگار ئۇنىڭغا جاۋاب بېرىپ: — سەن ئورنۇڭدىن تۇرۇپ كېئالاھغا بارغىن؛ چۈنكى مەن فىلىستىيلەرنى قولۇڭغا تاپشۇرىمەن، دېدى. ⁵ بۇنىڭ بىلەن داۋۇت ئۆز ئادەملىرى بىلەن كېئالاھغا بېرىپ فىلىستىيلەر بىلەن سوقۇشۇپ، ماللىرىنى ئولجا قىلىپ، ئۇلارنى قاتتىق قىردى. داۋۇت شۇنداق قىلىپ كېئالاھدا تۇرۇۋاتقانلارنى قۇتقۇزدى.

داۋۇت سائۇلنىڭ چاڭگىلىدىن يەنە قۇتۇلدۇ

⁶ ئەمدى ئاخىمەلەكنىڭ ئوغلى ئابىئاتار كېئالاھغا قېچىپ كېلىپ داۋۇتنىڭ قېشىغا كەلگەندە، ئۇنىڭ قولىدا ئەفود بار ئىدى.

⁷ بىرسى سائۇلغا، داۋۇت كېئالاھغا كەپتۇ، دەپ خەۋەر بەردى. سائۇل: — ئەمدى خۇدا ئۇنى مېنىڭ قولۇمغا تاشلاپ تاپشۇردى. چۈنكى ئۇ دەرۋازىلىرى ۋە تاقاقلىرى بار شەھەرگە كىرگەچكە سولۇنۇپ قالدى، دېدى. ⁸ ئەمدى سائۇل داۋۇت بىلەن ئادەملىرىنى مۇھاسىرىگە ئېلىش ئۈچۈن ھەممە خەلقنى كېئالاھغا بېرىپ جەڭ قىلىشقا چاقىردى.

⁹ داۋۇت سائۇلنىڭ ئۆزىنى قەستلىدىغانلىقىنى بىلىپ، ئابىئاتار كاھىنغا:

– ئەفودنى ئېلىپ كەلگەن، دېدى⁽⁹⁵⁾. ¹⁰ ئاندىن داۋۇت: – ئى ئىسرائىلنىڭ خۇداسى پەرۋەردىگار، مەنكى سېنىڭ قۇلۇڭ سائۇلنىڭ بۇ شەھەرنى مېنىڭ سەۋەبىمدىن خاراب قىلىش ئۈچۈن كېيىنلاغا كېلىشكە قەستلەۋاتقانلىقىنى ئېنىق ئاڭلىدى. ¹¹ كېيىنلاھىدىكىلەر مېنى ئۇنىڭ قولىغا تۇتۇپ بېرەرمۇ؟ سائۇل ئۆز بەندەڭ ئاڭلىغاندەك بۇ يەرگە كېلەرمۇ؟ ئى ئىسرائىلنىڭ خۇداسى پەرۋەردىگار، سەندىن ئۆتۈنمەنكى، ئۆز بەندەڭگە بىلدۈرگەيسەن، دېدى. پەرۋەردىگار: – ئۇ بۇ يەرگە كېلىدۇ⁽⁹⁶⁾، دېدى. ¹² داۋۇت يەنە: – كېيىنلاھتىكىلەر مېنى ۋە ئادەملىرىمنى سائۇلنىڭ قولىغا تۇتۇپ بېرەرمۇ، دېدى. پەرۋەردىگار: – ئۇلار سىلەرنى تۇتۇپ بېرىدۇ، دېدى.

¹³ ئەمدى داۋۇت ئادەملىرى بىلەن (تەخمىنەن ئالتە يۈزچە) ئورنىدىن تۇرۇپ كېيىنلاھتىن قېچىپتۇ دەپ خەۋەر بېرىلگەندە ئۇ ئۇنى قوغلاشقا چىقمىدى. ¹⁴ داۋۇت بولسا چۆلىدىكى قورغان-قىيالاردا ھەمدە زىق چۆلىنىڭ تاغلىرىدا تۇردى. سائۇل ئۇنى ھەر كۈنى ئىزدەيتتى؛ لېكىن خۇدا ئۇنى ئۇنىڭ قولىغا تاپشۇرمىدى.

¹⁵ ئەمدى داۋۇت سائۇلنىڭ ئۆزىنى ئۆلتۈرگىلى چىقىدىغانلىقىنى بايقاپ قالدى. شۇ چاغدا ئۇ زىق چۆلىدىكى بىر ئورمانلىقتا⁽⁹⁷⁾ تۇراتتى. ¹⁶ سائۇلنىڭ ئوغلى يوناتان بولسا ئورمانلىققا چىقىپ داۋۇتنىڭ قېشىغا بېرىپ، ئۇنى خۇدا ئارقىلىق رىغبەتلەندۈرۈپ⁽⁹⁸⁾ ئۇنىڭغا: – ¹⁷ قورقمىغىن؛ چۈنكى ئاتام سائۇلنىڭ قولى سېنى تاپالمايدۇ. سەن بەلكى ئىسرائىلنىڭ ئۈستىدە پادىشاھ بولسەن، مەن بولسام سېنىڭ ۋەزىرىڭ بولمەن، بۇنى ئاتام سائۇلمۇ بىلىدۇ، دېدى. ¹⁸ ئاندىن ئۇلار ئىككىيلەن پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا ئەھدە قىلىشتى؛ داۋۇت بولسا، ئورمانلىقتا تۇرۇپ قالدى، يوناتان ئۆز ئۆيىگە يېنىپ كەتتى.

¹⁹ شۇنىڭدىن كېيىن زىقتىكىلەر گېيىپتاھتا تۇرۇۋاتقان سائۇلنىڭ قېشىغا

⁹⁵ كۆرۈنىدۇكى، 10-12-ئايەتتىكى سونالارنى داۋۇت ئەفود ۋاسىتىسى بىلەن پەرۋەردىگاردىن سورايدۇ.

⁹⁶ «...كېلەرمۇ؟... كېلىدۇ» – [ئىبرانى تىلىدا «... چۈشەرمۇ؟... چۈشىدۇ» دېيىلىدۇ.

⁹⁷ ياكى «خوۋەش شەھىرىدە».

⁹⁸ «ئۇنى رىغبەتلەندۈردى» – ئىبرانى تىلىدا: «ئۇنىڭ قولىنى كۈچلەندۈردى».

كېلىپ: - مانا، داۋۇت خاقىلاھنىڭ ئېگىزلىكىدىكى يەشموننىڭ جەنۇبى تەرىپىگە جايلاشقان ئورمانلىقتىكى قورغانلاردا يوشۇرۇنۇۋالدى، بىلىمەمدىلا؟²⁰ شۇڭا، ئى پادىشاھ قاچان كۆڭۈللىرى تارتسا شۇ چاغدا كەلسىلە؛ بىزنىڭ بۇرچىمىز ئۇنى پادىشاھنىڭ قولىغا تۇتۇپ بېرىشتۇر، دېدى.

²¹ سائۇل: ماڭا ئىچ ئاغرىتقىنىڭلار ئۈچۈن پەرۋەردىگار سىلەرگە بەخت ئاتا قىلغاي. ²² ئەمدى سىلەردىن ئۆتۈنمەنكى، بېرىپ زادى قايسى يەردە تۇرىدىغىنىنى جەزملەشتۈرۈڭلار، ئۇنىڭ ئىز-دېرىكىنى ئېنىقلاپ، ۋە كىمنىڭ ئۇنى كۆرگەنلىكىنى بىلىپ كېلىڭلار؛ چۈنكى كىشىلەر ئېيتىشىچە ئۇ ئىنتايىن ھەيلىگەر ئىكەن، دېدى.

²³ شۇڭا بېرىپ، ئۇنىڭ يوشۇرۇنغان بارلىق مەخپىي جايلىرىنى ئېنىق كۆرۈپ كېلىڭلار، يېنىمغا يېنىپ كېلىپ ماڭا ئەينىنى ئېيتىڭلار. ئاندىن مەن سىلەر بىلەن بىللە بارىمەن؛ ۋە شۇنداق بولىدۇكى، ئەگەر ئۇ زېمىندا بولسا، مەن يەھۇدىيلارنىڭ مىڭلىغانلارنىڭ ئارىسىدىن ئۇنى ئىزدەپ تاپىمەن، دېدى.

²⁴ ئۇلار قويۇپ سائۇلدىن ئىلگىرى زىققا باردى؛ لېكىن داۋۇت ئۆز ئادەملىرى بىلەن مائون چۆللۈكىدىكى يەشموننىڭ جەنۇب تەرىپىدىكى ئاراباھ تۈزلەڭلىكىدە تۇرۇۋاتاتتى. ²⁵ سائۇل ئادەملىرى بىلەن داۋۇتنى ئىزدەپ باردى. كىشىلەر بۇ خەۋەرنى داۋۇتقا ئېيتتى؛ شۇنىڭ بىلەن ئۇ چۈشۈپ، قىياغا بېرىپ مائون چۆلىدە تۇردى. سائۇل بۇنى ئاڭلاپ داۋۇتنىڭ كەينىدىن قوغلاپ مائوننىڭ چۆلىگە چىقتى. ²⁶ سائۇل تاغنىڭ بۇ تەرىپىدە ماڭدى، ئەمما داۋۇت ئادەملىرى بىلەن تاغنىڭ ئۇ تەرىپىدە ماڭدى. داۋۇت سائۇلدىن قېچىش ئۈچۈن ئالدىرىۋاتقاندى؛ لېكىن سائۇل ئادەملىرى بىلەن داۋۇت ۋە ئۇنىڭ ئادەملىرىنى تۆتىمىز دەپ ئۇلارنى قورشىغىلى تۇردى. ²⁷ ئەمما بىر خەۋەرچى سائۇلنىڭ قېشىغا كېلىپ ئۇنىڭغا: - فىلىستىيەلەر زېمىنىمىزنىڭ جەنۇب تەرىپىگە كىرىپ بۇلاڭ-تالاڭ قىلىۋاتىدۇ، تېزىدىن قايتىسلا، دېدى.

²⁸ شۇنىڭ بىلەن سائۇل يېنىپ داۋۇتنى قوغلاشتىن توختاپ فىلىستىيەلەر بىلەن سوقۇشقىلى چىقتى. شۇڭا ئۆيەر سېلاھ-خامماھلېكوت⁽⁹⁹⁾ دەپ ئاتالدى. ²⁹ داۋۇت بولسا ئۇ يەردىن چىقىپ ئەن-گەدىنىڭ تاغ-قورغانلىقىدا تۇردى.

⁹⁹ «سېلاھ-خامماھلېكوت» - مەنىسى بەلكىم «ئايرىغۇچى قورام تاش».

داۋۇت سائۇلى ئايدۇ

24

¹ سائۇل فىلىستىيلەرنى قوغلاپ چىقىرىپ يانغاندا ئۇنىڭغا: - مانا، داۋۇت ئەن-گەددىدىكى چۆلدە تۇرۇۋېتىپتۇ، دېگەن خەۋەر بېرىلدى. ² سائۇل ئەمدى پۈتكۈل ئىسرائىلدىن خىللانغان ئۈچ مىڭ ئادەمنى ئېلىپ داۋۇت بىلەن ئادەملىرىنى ئىزدىگىلى «ياۋا تېكىلەر» قورام تاشلىقىغا چىقتى. ³ ئۇ يولنىڭ يېنىدىكى قوي قوتانلىرىغا كەلگەندە، شۇ يەردە بىر غار بار ئىدى. ئۇ تەرەت قىلىش ئۈچۈن غارغا كىردى؛ داۋۇت بىلەن ئادەملىرى غارنىڭ ئىچكىرىسىدە ئولتۇراتتى.

⁴ داۋۇتنىڭ ئادەملىرى ئۇنىڭغا: - مانا پەرۋەردىگارنىڭ ساڭا: - ئۆز دۈشمىنىڭنى سېنىڭ قولىڭغا بېرىمەن، نېمە ساڭا لايىق كۆرۈنسە شۇنى قىلغىن، دېگەن كۈنى دەل مۇشۇ كۈن ئىكەن، دېدى. داۋۇت قويۇپ سائۇلنىڭ تونىنىڭ پېشىنى تۈيدۈرماي كېسىۋالدى. ⁵ لېكىن سائۇلنىڭ تونىنىڭ پېشىنى كەسكىنى ئۈچۈن داۋۇت كۆڭلىدە قاتتىق ئەپسۇسلاندى. ⁶ ئۇ ئۆز ئادەملىرىگە: - پەرۋەردىگار مېنى پەرۋەردىگار ئۆزى مەسھ قىلغان غوجامغا بۇنداق قولۇمنى ئۇزارتىشتىن ساقلىسۇن، چۈنكى ئۇ پەرۋەردىگارنىڭ مەسھلىگىنىدۇر، دېدى. ⁷ شۇ سۆز بىلەن داۋۇت ئۆز ئادەملىرىنى توسۇپ سائۇلغا چېقىلغىلى قويمىدى. سائۇل بولسا قويۇپ غاردىن چىقىپ ئۆز يولىغا كەتتى. ⁸ ئاندىن داۋۇتمۇ تۇرۇپ غاردىن چىقىپ سائۇلنىڭ كەينىدىن: - ئى غوجام پادىشاھ! - دەپ چاقىردى. سائۇل كەينىگە قاراۋىدى، داۋۇت ئېگىلىپ يۈزىنى يەرگە ياققان ھالدا تەزىم قىلدى. ⁹ داۋۇت سائۇلغا مۇنداق دېدى: - «مانا، داۋۇت سېنى قەستلەشكە پۇرسەت ئىزدەۋاتىدۇ، دەيدىغان كىشىلەرنىڭ سۆزىگە نېمىشقا قۇلاق سالما؟» ¹⁰ مانا بۈگۈن ئۆز كۆزلىرى بىلەن كۆردىلىكى، پەرۋەردىگار بۈگۈن غاردا سىلنى ئۆز قولىغا بەرگەندى. بەزىلەر ماڭا ئۇنى ئۆلتۈرۈۋەتكىن، دېدى؛ لېكىن مەن سىلنى ئايىپ: - غوجامغا قولۇمنى ئۇزارتمايمەن، چۈنكى ئۇ پەرۋەردىگارنىڭ مەسھلىگىنىدۇر، دېدىم. ¹¹ قارىسلا، ئى ئاتا، قولۇمدىكى تونلىرىنىڭ پېشىگە. سىلنى ئۆلتۈرمەي تونلىرىنىڭ پېشىنى

كەسكەنلىكىمدىن شۇنى بىلسەلەكى، كۆڭلۈمدە⁽¹⁰⁰⁾ سىلگە يا يامانلىق يا ئاسىيلىق يوق، سىلگە گۇناھ قىلغىنىم يوق، لېكىن سىلى جېنىمنى ئالغىلى پايلماقتىلا. ¹² پەرۋەردىگار مەن بىلەن سىلنىڭ ئوتتۇرىمىزدا ھۆكۈم قىلسۇن، مېنىڭ ھېسابىمنى سىلدىن پەرۋەردىگار ئالسۇن؛ لېكىن مېنىڭ قولىم سىلگە كۆتۈرۈلمەيدۇ. ¹³ كوناىلار: – «رەزىللىك رەزىللەردىن چىقىدۇ» دەپ ئېيتقانكەن، لېكىن ئۆز قولىم سىلگە كۆتۈرۈلمەيدۇ. ¹⁴ ئىسرائىلنىڭ پادىشاھى كىمنى تۇتقىلى چىقتى؟ كىمنى قوغلاپ يۈرىدۇ؟ بىر ئۆلۈك ئىتتى، خالاس! يالغۇز بىر بۈرگىنى، خالاس! ¹⁵ پەرۋەردىگار سوراقچى بولۇپ مەن بىلەن سىلنىڭ ئوتتۇرىمىزدا ھۆكۈم چىقارسۇن! ئۇ ھەق-ناھەقنى ئايرىپ، دەۋايىمنى سوراپ مېنى سىلنىڭ قولىرىدىن خالاس قىلىپ، ئادالەت يۈرگۈرگەي!» – دېدى.

¹⁶ داۋۇت سائۇلغا بۇ سۆزلەرنى ئېيتقاندا سائۇل: – بۇ سېنىڭ ئاۋازىڭمۇ، ئى ئوغلۇم داۋۇت؟ – دېدى. ئاندىن سائۇل يۇقىرى ئاۋاز بىلەن يىغلاپ كەتتى. ¹⁷ ئۇ داۋۇتقا: – «سەن مەندىن ئادىلسەن، چۈنكى سەن ماڭا ياخشىلىق قايتۇردۇڭ، لېكىن مەن ساڭا يامانلىق قايتۇردۇم. ¹⁸ سەن بۈگۈن ماڭا ياخشىلىق قىلغانلىقىڭنى ئوبدان كۆرسىتىپ بەردىڭ: پەرۋەردىگار مېنى قولۇڭغا تاپشۇرغان بولسىمۇ، سەن مېنى ئۆلتۈرمىدىڭ. ¹⁹ بىرسى ئۆز دۈشمىنى تاپسا، ئۇنى ئامان-ئېسەن كەتكىلى قويامدۇ؟ پەرۋەردىگار سېنىڭ ماڭا بۈگۈن قىلغان ياخشىلىقىڭ ئۈچۈن ساڭا ياخشىلىق ياندۇرغاي. ²⁰ ئەمدى مانا، شۇنى بىلىدىمكى، سەن جەزمەن پادىشاھ بولسەن، ئىسرائىلنىڭ پادىشاھلىقى سېنىڭ قولۇڭدا تەكلىنىدۇ. ²¹ لېكىن ھازىر پەرۋەردىگار بىلەن ماڭا قەسەم قىلغىنىكى، مەندىن كېيىن مېنىڭ نەسلىمنى يوقاتماي، نامىنى ئاتامنىڭ جەمەتىدىن ئۆچۈرمىگەيسەن»، دېدى.

²² شۇنىڭ بىلەن داۋۇت سائۇلغا قەسەم قىلدى. سائۇل ئۆز ئۆيىگە يېنىپ كەتتى؛ داۋۇت ئادەملىرى بىلەن قورغان-قىياغا چىقىپ شۇ يەردە تۇردى.

¹⁰⁰ «كۆڭلۈمدە» — ئىبرانىي تىلىدا «قولۇمدا».

سامۇئىل ئۆلدى

25

¹ سامۇئىل ئۆلدى. پۈتكۈل ئىسرائىل يىغىلىپ ئۇنىڭ ئۈچۈن ماتەم تۇتتى؛ ئۇلار ئۇنى ئۇنىڭ رامادىكى ئۆيىدە دەپنە قىلدى. داۋۇت بولسا قويۇپ پاران چۆلىگە باردى.

داۋۇت، نابال، ئابىگائىل

² ئەمدى تىرىكچىلىكى كارمەلدە بولغان، مائوندا ئولتۇرۇقلۇق بىر ئادەم بار ئىدى. بۇ كىشى بەك باي بولۇپ ئۈچ مىڭ قوي، بىر مىڭ ئۆچكىسى بار ئىدى. ئۇ ئۆز قويلارنى كارمەلدە قىرغۇتاتتى. ³ ئۇ ئادەمنىڭ ئىسمى نابال⁽¹⁰¹⁾ بولۇپ، ئايالىنىڭ ئىسمى ئابىگائىل ئىدى؛ ئايالى ھەم پەم-پاراسەتلىك ھەم ئەپت-تۇرقى چىرايلىق، لېكىن ئېرى قاتتىق قول ۋە رەزىل ئىدى؛ ئۇ كالىنىڭ ئەۋلادىدىن ئىدى.

⁴ داۋۇت چۆلدە تۇرۇپ نابالنىڭ ئۆز قويلارنى قىرغۇتاتقانلىقىنى ئاڭلاپ ⁵ ئون ياش يىگىتنى ئۆيەرگە ماڭدۇرۇپ ئۇلارغا: - سىلەر كارمەلگە چىقىپ نابالنىڭ قېشىغا بېرىپ، مەندىن ئۇنىڭغا سالام ئېيتىڭلار. ⁶ ئۇنىڭغا: - «ياشغايىسەن؛ سىزگە تىنچ-ئامانلىق بولغاي، ئۆيىڭىزگە تىنچ-ئامانلىق بولغاي، ھەممە بارلىقىڭىزغا تىنچ-ئامانلىق بولغاي!» ⁷ مەن قىرغۇچىلارنىڭ سىزدە ئىش باشلىغانلىقىنى ئاڭلىدىم. سىزنىڭ پادىچىلىرىڭىز بىز تەرەپلەردە تۇرغاندا ئۇلارغا ھېچ زەخمە يەتكۈزۈلمىدۇ؛ بىز كارمەلدە تۇرغان ۋاقىتتا ئۇلارنىڭ ھېچ تەرسىسى يىتىپ كەتمىدى. ⁸ ئۆز يىگىتلىرىڭىزدىن سورىسىڭىز ئۇلار سىزگە دەپ بېرىدۇ. شۇڭا بىز قۇتلۇق بىر كۈندە كەلدۇق، شۇڭا يىگىتلىرىمىز نەزىرىڭىزدە ئىلتىپات تاپسۇن؛ ئۆز قولىڭىزغا نېمە چىقسا شۇنى كەمىنلىرىڭىزگە ۋە ئوغلىڭىز داۋۇتقا نېمە چىقسا شۇنى بەرگەيسىز»، دېگەن، - دېدى.

¹⁰¹ «نabal» نىڭ مەنىسى «ئەخمەق، قوپال».

⁹ داۋۇتنىڭ يىگىتلىرى ئۆيەرگە بېرىپ بۇ گەپلەرنىڭ ھەممىسىنى داۋۇتنىڭ نامىدا ئۇنىڭغا ئېيتىپ ئاندىن جىم تۇرۇپ ساقلىدى.

¹⁰ نابال داۋۇتنىڭ خىزمەتكارلىرىغا جاۋاب بېرىپ: - داۋۇت دېگەن كىم؟ يەسسەنىڭ ئوغلى دېگەن كىم؟ بۇ كۈنلەردە ئۆز غوجىلىرىنى تاشلاپ كېتىۋاتقان خىزمەتكارلار تولا. ¹¹ مەن ئۆزۈمنىڭ يېمەك-ئىچمەكلىرىمنى ⁽¹⁰²⁾ ۋە يۇڭ قىرغۇغۇچىلىرىغا سويغان گۆشنى كەلگەن جايى نامەلۇم بولغان كىشىلەرگە بېرىمەن؟ - دېدى.

¹² داۋۇتنىڭ يىگىتلىرى كەلگەن يولغا يېنىپ كەتتى. يېنىپ كېلىپ ئۇلار داۋۇتقا ھەممە گەپنى دەپ بەردى. ¹³ داۋۇت ئۆز ئادەملىرىگە: - ھەر بىرىڭلار ئۆز قىلىچىڭلارنى ئېسىڭلار، دېدى. شۇنىڭ بىلەن ھەربىرى ئۆز قىلىچىنى تاسمىسىغا ئاستى، داۋۇتمۇ ئۆز قىلىچىنى ئاستى. ئاندىن تۆت يۈزچە ئادەم داۋۇت بىلەن چىقتى، ۋە ئىككى يۈز كىشى جابدۇقلار بىلەن قالدى. ¹⁴ ئەمما نابالنىڭ خىزمەتكارلىرىدىن بىرى ئۇنىڭ ئايالى ئابىگا ئىلغا: - داۋۇت ئەلچىلەرنى چۆلدىن غوجىمىزغا سالام بېرىشكە ئەۋەتكەنكەن؛ لېكىن ئۇ ئۇلارنى تىللاپ كايىپ كەتتى. ¹⁵ بۇ ئادەملەر بولسا، بىزگە كۆپ ياخشىلىق قىلغان. بىز دالادا ئۇلارنىڭ يېنىدا يۈرگەن ۋاقىتلىرىمىزدا بىزگە ھېچ يامانلىق كەلمىدى، بىزنىڭ ھېچ نەرسىمىزمۇ يېتىپ كەتمىگەندى. ¹⁶ بىز ئۇلارغا يېقىن جايدا قوي باققان ۋاقىتتا ئۇلار كېچە-كۈندۈز بىزگە سېپىلدەك بولغانىدى. ¹⁷ ئەمدى بۇ ئىشتىن خەۋەردار بولدىلا، قانداق قىلىش كېرەكلىكىنى ئويلىشىپ باققايلار. بولمىسا، غوجىمىزغا ۋە پۈتكۈل ئۆيىدىكىلىرىگە بىر بالا-قازا كەلمەي قالمايدۇ. ئۇ شۇنچە كاج بىر ئادەمكى ⁽¹⁰³⁾، ھېچكىم ئۇنىڭغا سۆز قىلىشقا پېتىنالمىدۇ، دېدى.

¹⁸ ئابىگا ئىل دەرھال ئىككى يۈز نان، ئىككى تۇلۇم شاراب، بەش پىشۇرۇلغان قوي، بەش سېناھ ⁽¹⁰⁴⁾ قوماچ، بىر يۈز كىشىمىش پۈشكىلى، ئىككى يۈز ئەنجۈر پۈشكىلى ئېلىپ ئېشەكلەرگە ئارتىپ ¹⁹ ئۆز يىگىتلىرىگە: - مېنىڭ ئالدىمدا

¹⁰² «يېمەك-ئىچمەك» - ئىبرانىي تىلىدا «ئېنىم ۋە سۈيۈم».

¹⁰³ «شۇنچە كاج بىر ئادەمكى...» - ئىبرانىي تىلىدا «يېلىنالىق (شەيتاننىڭ) شۇنداق بىر ئوغللىكى...».

¹⁰⁴ «سېناھ» - ئۈچتىن بىر ئەفە، يەنى ئاشلىق-دانلارنىڭ ئۈلچەم بىرلىكى ئىدى، تەخمىنەن 9 لىتر.

بېرىڭلار؛ مانا، مەن كەينىڭلاردىن باراي، دېدى. لېكىن ئۇ ئۆز ئېرى نابالغا بۇ ئىشنى دېمىدى. ²⁰ ئۇ ئۆز ئېشىكىگە مىنىپ تاغنىڭ ئېتىكىدىن چۈشكەندە، مانا داۋۇت ئادەملىرى بىلەن ئۇنىڭ ئۇدۇلىغا چۈشۈپ ئۇنىڭ بىلەن ئۇچراشتى. ²¹ داۋۇت ئەسلىدە: – مەن بۇ كىشىنىڭ مېلىنى چۆلدە بىكاردىن بىكار قوغداپ، ئۇنىڭ بارلىقىدىن ھېچنېمىنى يىتتۈرگۈزمىگەندىم؛ لېكىن ئۇ ياخشىلىقنىڭ ئورنىدا ماڭا يامانلىق قىلدى. ²² ئۇنىڭ ئادەملىرىدىن ئەتىگىچە بىرەر ئەركەكنى ⁽¹⁰⁵⁾ قالدۇرۇپ قويسام، خۇدا مەن داۋۇتنى ⁽¹⁰⁶⁾ ئۆلگۈزۈپ ئارتۇق جازالىغاي، دېگەندى. ²³ ئابىگائىل داۋۇتنى كۆرۈپ، ئالدىراپ ئېشەكتىن چۈشۈپ، داۋۇتنىڭ ئالدىدا يىقىلىپ يۈزىنى يەرگە يېقىپ تەزىم قىلدى؛ ²⁴ ئۇنىڭ پۇتلىرىغا ئېسىلىپ مۇنداق دېدى: – «ئى غوجام، بۇ قەبىلىنىڭ ماڭا ھېسابلا نسۇن؛ ئەمدى شۇنى ئۆتۈنمەنكى، دېدەكلىرىنىڭ سىلگە سۆز قىلىشىغا ئىجازەت قىلىپ، دېدىكلىرىنىڭ سۆزىگە قۇلاق سالغايلا: – ²⁵ ئۆتۈنمەنكى، غوجام بۇ رەزىل ئادەم ⁽¹⁰⁷⁾ نابالغا پىسەنت قىلمىغايلا؛ چۈنكى ئۇنىڭ مېجەزى خۇددى ئىسمىغا ئوخشاشتۇر؛ ئۇنىڭ ئىسمى «كاج» ⁽¹⁰⁸⁾، دەرۋەقە ئۇنىڭدا كاجلىق تولىمۇ ئېغىردۇر. لېكىن مەن دېدەكلىرى بولسا غوجام ئەۋەتكەن يىگىتلەرنى كۆرمىدىم. ²⁶ ئەمدى ئى غوجام، پەرۋەردىگارنىڭ ھاياتى بىلەن ۋە سېنىڭ جېنىڭ بىلەن قەسەم ئىچىمەنكى، پەرۋەردىگار سىلنى ئۆز قولى بىلەن قان تۆكۈپ ئىنتىقام ئېلىشتىن ساقلىدى. ئەمدى دۈشمەنلىرىمۇ، سىلى غوجامغا يامانلىق قىلماقچى بولغانلارمۇ نابالغا ئوخشاش بولسۇن. ²⁷ ئەمدى دېدەكلىرى غوجامغا ئېلىپ كەلگەن بۇ سۇۋغات بولسا غوجامغا ئەگەشكەن يىگىتلەرگە تەقسىم قىلىنسۇن.

²⁸ سىلىدىن ئۆتۈنمەنكى، دېدەكلىرىنىڭ سەۋەنلىكىنى كەچۈرگەيلا؛ چۈنكى سىلى، ئى غوجام پەرۋەردىگارنىڭ جەڭلىرىنى قىلىپ كەلگەنلىرى ئۈچۈن،

¹⁰⁵ مۇشۇ يەردە «ئەركەك» ئىبرانى تىلىدا «تامغا قاراپ سىيگۈچى» بىلەن ئىپادىلىنىدۇ.

¹⁰⁶ ياكى «خۇدا داۋۇتنىڭ دۈشمەنلىرىگە ئۆلگۈزۈپ ئارتۇق قىلغاي» (بەزى كونا كۆچۈرمىلەردە شۇنداق يېزىلىدۇ).

¹⁰⁷ «ئۇ رەزىل ئادەم» – ئىبرانى تىلىدا «بېلىئالنىڭ (شەيتاننىڭ) بۇ ئوغلى».

¹⁰⁸ ئىبرانى تىلىدا «نابال» دېگەننىڭ مەنىسى «كاج».

بارلىق كۈنلىرىدە سىلىدە يامانلىق تېپىلمىغىنى ئۈچۈن پەرۋەردىگار جەزمەن جەمەتلىرىنى مەزمۇت قىلىدۇ. ²⁹ بىرسى قويۇپ سىلىنى قوغلاپ جانلىرىنى ئىزدەسە، سىلى غوجامنىڭ جېنى پەرۋەردىگار خۇدالىرىنىڭ قېشىدىكى تىرىكلەر خالتىسى ئىچىدە ئورلىپ ساقلىنىدۇ، لېكىن دۈشمەنلىرىنىڭ جانلىرىنى بولسا، ئۇ سالغۇغا سېلىپ چۆرۈپ تاشلايدۇ.

³⁰ ئەمدى پەرۋەردىگار سىلى غوجام توغرىسىدا ئېيتقان بارلىق ياخشى ۋەدىلىرىگە ئەمەل قىلىپ، سىلىنى ئىسرائىلغا باش قىلغاندا شۇنداق بولىدۇكى، ³¹ سىلى غوجامنىڭ ناھەق قان تۆكمىگەنلىكلىرى ياكى ئۆز ئىنتىقاملىرىنى ئالمىغانلىقلىرى ئۈچۈن كۆڭۈللىرىگە پۇتلىكاشاڭ ياكى دەرد بولمايدۇ. ۋە پەرۋەردىگار غوجامغا نۇسرەت بەرگەندە سىلى ئۆز دېدەكلىرىنى ياد قىلغايلا».

³² داۋۇت ئابىگا ئىلغا: – سېنى بۈگۈن مېنىڭ بىلەن ئۇچرىشىشقا ئەۋەتكەن ئىسرائىلنىڭ خۇداسى پەرۋەردىگارغا تەشەككۈر-مەدھىيە قايتۇرۇلغاي! ³³ ئەمدى ئەقىل-پاراستىڭگە بارىكالا، ساڭىمۇ بارىكالا! چۈنكى سەن بۈگۈن مېنى ئۆز قولىم بىلەن قان تۆكۈپ ئىنتىقام ئېلىشتىن توستۇڭ.

³⁴ لېكىن مېنى ساڭا زىيان-زەخمەت يەتكۈزۈشتىن ساقلىغان ئىسرائىلنىڭ خۇداسى پەرۋەردىگارنىڭ ھاياتى بىلەن قەسەم قىلىمەنكى، سەن مېنىڭ ئالدىمغا تېزلىنىپ كەلمىگەن بولساڭ، نابالنىڭ ئادەملىرىدىن ھېچ ئەركەك ⁽¹⁰⁹⁾ ئەتىگىچە تىرىك قالماس ئىدى، دېدى.

³⁵ ئاندىن داۋۇت ئۇنىڭ ئۆزىگە كەلتۈرگەن نەرسىلىرىنى قولىدىن تاپشۇرۇپ ئېلىپ ئۇنىڭغا: – تىنچ-ئامان ئۆيۈڭگە بارغىن، مانا سۆزلىرىڭگە قۇلاق سېلىپ، كۆڭلۈڭنى قوبۇل قىلدىم، دېدى.

³⁶ ئابىگا ئىل نابالنىڭ قېشىغا كەلدى؛ مانا، ئۇ ئۆيىدە شاھانە زىياپەتتەك بىر زىياپەت ئۆتكۈزۈۋاتاتتى. نابال كۆڭلىدە خۇشال ئىدى ۋە ئىنتايىن مەست بولۇپ كەتكەنىدى. شۇڭا ئابىگا ئىل ئەتىسى تاڭ ئاتقۇچە ئۇنىڭغا ھېچ نېمە دېمىدى. ³⁷ لېكىن ئەتىسى نابال مەستلىكتىن يېشىلگەندە ئايالى ئۇنىڭغا بولغان ۋەقەلەرنى دەپ بېرىۋىدى، ئۇنىڭ يۈرىكى ئۆلگەندەك بولۇپ، ئۆزى

¹⁰⁹ مۇشۇ يەردە «ئەركەك» ئىبرانى تىلىدا «تامغا قاراپ سىيگۈچى» بىلەن ئىپادىلىنىدۇ.

تاشتەك بولۇپ قالدى. ³⁸ ۋە شۇنداق بولدىكى، تەخمىنەن ئون كۈندىن كېيىن نابالىنى پەرۋەردىگار ئۆردى ۋە ئۇ ئۆلدى.

³⁹ داۋۇت نابالنىڭ ئۆلگىنىنى ئاڭلاپ: – پەرۋەردىگار مۇبارەكتۇر. چۈنكى ئۇ مەن نابالدىن تارتقان ھاقارەت ئۈچۈن دەۋايىمنى سوراپ ئۆز قۇلىنى يامانلىقتىن ساقلىدى؛ ئەكسىچە پەرۋەردىگار نابالنىڭ يامانلىقىنى ئۆز بېشىغا ياندۇردى، دېدى. ئاندىن ئابىگانىلنى ئۆز ئەمرىگە ئالاي دەپ، ئۇنىڭغا سۆز قىلغىلى ئەلچى ماڭدۇردى. ⁴⁰ داۋۇتنىڭ خىزمەتكارلىرى كارمەلگە ئابىگانىلنىڭ قېشىغا كېلىپ ئۇنىڭغا: – سېنى ئەمرىگە ئالاي دەپ داۋۇت ساڭا سۆز قىلغىلى بىزنى ئەۋەتتى، دېدى.

⁴¹ ئابىگانىل بولسا قويۇپ يۈزىنى يەرگە تەگكۈدەك تەزىم قىلىپ: – مانا، دېدىكىڭ غوجامنىڭ خىزمەتكارلىرىنىڭ پۇتلىرىنى يۇيۇشقا قۇل بولسۇن ⁽¹¹⁰⁾، دېدى. ⁴² ئاندىن ئابىگانىل شۇ ھامان ئۆزىگە ھەمراھ بولغان بەش چۆرىسى بىلەن ئېشەككە مىنىپ داۋۇتنىڭ ئەلچىلىرىنىڭ كەينىدىن بېرىپ، ئۇنىڭ ئايالى بولدى.

⁴³ داۋۇت يىزرەئەللىك ئاھىئونامنى ھەم خوتۇنلۇققا ئالغانىدى. شۇنىڭ بىلەن بۇ ئىككىسى ئۇنىڭغا خوتۇن بولدى.

⁴⁴ لېكىن سائۇل داۋۇتقا خوتۇن قىلىپ بەرگەن قىزى مىقالنى گاللىمدىكى لائىشنىڭ ئوغلى فالتىغا خوتۇنلۇققا بەرگەندى.

داۋۇت سائۇلنى يەنە رەھىم قىلىپ ئايايدۇ

¹ ئەمدى زىڧىلقار گىبىئاغا سائۇلنىڭ قېشىغا كېلىپ: – داۋۇت يەشمونغا يېقىن ھاقىلاھ ئېگىزلىكىگە يوشۇرۇنۇۋاتىتۇ

ئەمەسمۇ؟ – دېدى.

² سائۇل قويۇپ ئىسرائىلدىن خىللانغان ئۈچ مىڭ ئادەمنى ئېلىپ، زىڧى چۆلىدە داۋۇتنى ئىزدىگىلى ئۇ يەرگە باردى. ³ سائۇل بولسا يول بويىدا، يەشمونغا يېقىن ھاقىلاھ ئېگىزلىكىدە چېدىر تىكتى. داۋۇت چۆلدە

¹¹⁰ ئىسرائىلدا ۋە ئوتتۇرا شەرقتە شۇنداق ئادەت باركى، ئۆيگە مېھمان كەلسە، ساھىبخان ياكى خىزمەتكارلىرى ئۇلارنىڭ پۇتلىرىنى يۇيىدۇ.

تۇرۇۋاتاتتى؛ ئۇ سائۇلنىڭ چۆلگە ئۆز كەينىدىن چىققىنىدىن خەۋەر تاپقاندا ⁴ داۋۇت پايلاقچىلارنى ماڭدۇرۇپ سائۇلنىڭ راستلا كەلگەنلىكىنى بىلدى. ⁵ داۋۇت قويۇپ سائۇل چېدىر تىككەن جايغا باردى؛ ئۇ سائۇل بىلەن قوشۇن سەردارى، نەرنىڭ ئوغلى ئابنەر ياتقان يەرنى كۆردى. سائۇل بولسا قوشۇن ئىستىھكامى ئىچىدە ئۇخلاپ ياتقاندى، ئادەملىرى چېدىرلىرىنى ئۇنىڭ ئەتراپىغا تىككەندى.

⁶ داۋۇت ئەمدى ھىتتىيلاردىن بولغان ئاخىمەلەك ۋە يوناڭنىڭ ئىنىسى زەرۇئىيانىڭ ئوغلى ئابىشايغا: – كىم مەن بىلەن لەشكەرگاھقا چۈشۈپ، سائۇلنىڭ يېنىغا بارىدۇ؟ – دەپ سورىدى. ئابىشاي: – مەن سېنىڭ بىلەن باراي، دېدى.

⁷ شۇنىڭ بىلەن داۋۇت ۋە ئابىشاي كېچىدە قوشۇن باريەرگە بېرىۋىدى، مانا سائۇل قوشۇن ئىستىھكامى ئىچىدە ئۇخلاپ ياتقاندى؛ ئۇنىڭ نەيزىسى تەككىسىنىڭ يېنىدا يەرگە قاداقلىق تۇراتتى؛ ئابنەر بىلەن ئادەملىرى ئۇنىڭ ئەتراپىدا ياتاتتى. ⁸ ئابىشاي داۋۇتقا: – خۇدا بۈگۈن دۈشمىنىڭنى قولۇڭغا تاپشۇردى. سەندىن ئۆتۈنمەنكى، ماڭا نەيزە بىلەن بىرلا سانجىپ ئۇنى يەرگە قاداپ قويۇشقا ئىجازەت بەرگەيسەن! ئىككى قېتىم سانجىشمىنىڭ لازىمى يوقتۇر، دېدى.

⁹ داۋۇت ئابىشايغا: – ئۇنى يوقاتمىغىن. كىم پەرۋەردىگارنىڭ مەسىھ قىلغىنىغا قول ئۇزىتىپ گۇناھقا تارتىلمىغان؟ – دېدى.

¹⁰ داۋۇت يەنە: – پەرۋەردىگارنىڭ ھاياتى بىلەن قەسەم قىلىمەنكى، پەرۋەردىگار جەزمەن ئۇنى ئۇرىدۇ؛ يا ئۇنىڭ ئۆلىدىغان كۈنى كېلىدۇ يا ئۇ جەڭگە چۈشۈپ ھالاك بولىدۇ. ¹¹ پەرۋەردىگار مېنى پەرۋەردىگارنىڭ مەسىھلىگىنىگە قول ئۇزىتىشىدىن ساقلىغاي! ئەمما ئۇنىڭ بېشىدىكى نەيزە بىلەن سۇ ئىدىشىنى ئالغىن، ئاندىن كېتەيلى، دېدى. ¹² شۇنىڭ بىلەن داۋۇت نەيزە بىلەن ئىدىشىنى سائۇلنىڭ بېشىنىڭ يېنىدىن ئېلىپ، ئىككىسى چىقىپ كەتتى. ئەمما ھېچكىم كۆرمىدى، تۇيۇمۇ قالمدى ھەم ئويغىنىپ كەتمىدى، بەلكى ھەممىسى ئۇخلاۋەردى؛ چۈنكى پەرۋەردىگار بىر قاتتىق ئۇيقۇنى ئۇلارنىڭ ئۈستىگە چۈشۈرگەندى.

¹³ داۋۇت ئۇدۇلدىكى تەرەپكە ئۆتۈپ يىراقراق بىر دۆڭنىڭ تۆپىسىدە تۇردى؛

ئۇلارنىڭ ئارىلىقى يىراق ئىدى. ¹⁴ داۋۇت قوشۇن بىلەن نەرنىڭ ئوغلى ئابنەرگە توۋلاپ: — جاۋاب بەرمەمسەن، ئى ئابنەر! — دېدى. ئابنەر: — پادىشاھقا تۈۋلىغۇچى كىم سەن؟ — دېدى.

¹⁵ داۋۇت ئابنەرگە: — سەن باتۇر ئەمەسمۇ؟ ئىسرائىلدا ساڭا كىم تەڭ كېلەلەيدۇ؟ نېمىشقا غوجاڭ پادىشاھنى قوغدىمىدىڭ؟ چۈنكى خەلق تېن بىر كىشى غوجاڭ پادىشاھنى ھالاك قىلغىلى كىرىپتۇ. ¹⁶ سېنىڭ بۇنداق قىلغىنىڭ ياخشى ئەمەس! پەرۋەردىگارنىڭ ھاياتى بىلەن قەسەم قىلىمەنكى، پەرۋەردىگار مەسىھ قىلغان غوجاڭلارنى قوغدىمىغانلىقتىن ئۈچۈن ئۆلۈمگە لايىق بولدۇڭلار. ئەمدى پادىشاھنىڭ نەيزىسى ۋە بېشىنىڭ يېنىدىكى سۇ ئىدىشىنىڭ قەيەردىلىكىگە قاراپ بېقىڭلار، دېدى.

¹⁷ سائۇل داۋۇتنىڭ ئاۋازىنى تونۇپ: — بۇ سېنىڭ ئاۋازىڭمۇ، ئى ئوغلىم داۋۇت! — دېدى. داۋۇت: — ئى غوجام پادىشاھ، بۇ مېنىڭ ئاۋازىمدۇر، دېدى. ¹⁸ ئۇ يەنە: — نېمىشقا غوجام ئۆز قۇلىنى مۇنداق قوغلايدۇ؟ مەن نېمە قىلىپتەمەن؟ قولىمدا نېمە يامانلىق بار؟ ¹⁹ ئەمدى غوجام پادىشاھ ئۆز قۇلىنىڭ سۆزىگە قۇلاق سالغاي. پەرۋەردىگار سىلنى ماڭا قارشى قوزغاتقان بولسا بىر ھەدىيە-قۇربانلىق ئۇنىڭ كۆڭلىنى رازى قىلغاي؛ ⁽¹¹¹⁾ لېكىن ئىنسان بالىلىرى بولسا، ئۇلار پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا لەنەتكە قالسۇن، چۈنكى ئۇلارنىڭ ئەمدى مېنى پەرۋەردىگارنىڭ مىراسىدىن ⁽¹¹²⁾ بەھرىمەن بولۇشتىن مەھرۇم قىلىپ، مېنى باشقا ئىلاھلارغا ئىبادەت قىل، ⁽¹¹³⁾ دېگىنى بولىدۇ. ²⁰ ئەمدى مېنىڭ قېنىم پەرۋەردىگارنىڭ ھۇزۇرىدىن يىراق يەرگە تۈكۈلمىسۇن؛ چۈنكى تاغلاردا بىر كەكلىكنى ئوۋلىغاندەك

¹¹¹ «ئۇنىڭغا بىر ھەدىيە-قۇربانلىق...» — مەنىسى: (1) داۋۇت مەلۇم يامانلىق قىلغان بولسا، پەرۋەردىگار ئۇنى قۇربانلىق ئارقىلىق كەچۈرۈم قىلىدۇ؛ (2) پەرۋەردىگار سائۇلنى جازالاش ئۈچۈن ئۇنى داۋۇتقا قارشى چىقىشقا قوزغىغان بولسا، شۈبھىسىزكى، ئۇ قۇربانلىق ئارقىلىق سائۇلنى كەچۈرۈم قىلىدۇ.

¹¹² «پەرۋەردىگارنىڭ مىراسى» مۇشۇ يەردە: (1) خۇدا ئىسرائىلغا ۋەدە قىلغان قانائان زېمىنىنى؛ (2) خۇدانىڭ ئىبادەت چېدىرىدىكى تۈزۈمى ئارقىلىق بولغان كۆپ ئىمتىيازلاردىن، جۈملىدىن كاھىن-لاۋىيلار ئارقىلىق خۇدانىڭ تەلىم-كلامىنى ئاڭلاشتىن بەھرىمەن بولۇشنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. ¹¹³ داۋۇت ئۆزى ئىسرائىلنىڭ زېمىنىدە تۇرمىغان بولغاچقا، خۇدانىڭ ئىبادەت چېدىرىغا بارالمايدۇ.

ئىسرائىلنىڭ پادىشاھى بىر يالغۇز بۈرگىنى ئىزدىگىلى چىقىپتۇ، دېدى. ²¹ سائۇل: - مەن گۇناھ قىلدىم؛ يېنىپ كەلگىن ئى ئوغلۇم داۋۇت؛ مېنىڭ جېنىم بۈگۈن كۆزلىرىڭدە ئەزىز سانالغىنى ئۈچۈن مەن ساڭا بۇندىن كېيىن ھېچ زىيان-زەخمەت يەتكۈزمەيمەن؛ مانا، ئەخمەقلىق قىلدىم، بەك ئېزىپتىمەن، دېدى.

²² داۋۇت جاۋاب بېرىپ: - مانا پادىشاھنىڭ نەيزىسى، غۇلاملاردىن بىرى كېلىپ ئۇنى ياندۇرۇپ ئالسۇن. ²³ پەرۋەردىگار ھەر ئادەمنىڭ ھەققانىيلىقى بىلەن سادىقلىقىغا قاراپ ياندۇرغاي. چۈنكى بۈگۈن پەرۋەردىگار سىلنى مېنىڭ قولۇمغا تاپشۇردى، لېكىن مەن پەرۋەردىگارنىڭ مەسھلىگىنىگە قول ئۆزىتىشىنى خالىمىدىم. ²⁴ مانا، بۈگۈن سىلنىڭ جانلىرى مېنىڭ كۆزلىرىمدە ئەزىز بولغاندەك مېنىڭ جېنىم پەرۋەردىگارنىڭ كۆزىدە ئەزىز بولغاي، ئۇ مېنى ھەممە ئاۋارىچىلىكتىن قۇتقۇزغاي، دېدى.

²⁵ سائۇل داۋۇتقا: - ئەي ئوغلۇم داۋۇت، بەرىكەتلىگەيسەن. سەن جەزمەن ئۇلۇغ ئىشلارنى قىلىسەن، ئىشلىرىڭ جەزمەن راۋاجلىق بولىدۇ، دېدى. ئاندىن داۋۇت ئۆز يولىغا كەتتى، سائۇلۇمۇ ئۆز جايىغا يېنىپ باردى.

داۋۇت فىلىستىيەلەرگە قوشۇلىدۇ

27

¹ داۋۇت كۆڭلىدە: - ھامان بىر كۈنى سائۇلنىڭ قولىدا ھالاك بولىدىغان ئوخشايمەن. شۇڭا فىلىستىيەلەرنىڭ زېمىنىغا تېزدىن قېچىپ كېتىشىمدىن باشقا ئامال يوق. شۇنداق قىلىپ سائۇل ئىسرائىل زېمىنى ئىچىدە مېنى تېپىشتىن ئۈمىدسىزلىنىپ، ئىزدەشتىن قول ئۈزىدۇ، ۋە مەن ئۇنىڭ قولىدىن قۇتۇلىمەن، دەپ ئويلىدى. ² شۇنىڭ بىلەن داۋۇت قويۇپ ئۇنىڭغا ئەگەشكەن ئالتە يۈز ئادەمنى ئېلىپ گاتنىڭ پادىشاھى مائوقنىڭ ئوغلى ئاقىشنىڭ قېشىغا باردى. ³ ئەمدى داۋۇت ۋە ئادەملىرى، يەنى ھەربىرى ئۆز ئائىلىسىدىكىلەر بىلەن بىللە گاتتا ئاقىش بىلەن تۇردى. داۋۇت ئىككى ئايالى، يەنى يىزرەئەللىك ئاھىنوئام ۋە نابالنىڭ تۇل خوتۇنى كارمەللىك ئابىگائىل بىلەن بىللە شۇ يەردە تۇردى.

⁴ سائۇل: - داۋۇت گاتقا قېچىپتۇ، دېگەن خەۋەرنى ئاڭلىغاندا، ئۇنى يەنە نىزىدەپ يۈرمىدى.

⁵ داۋۇت ئاقىشقا: - ئەگەر كۆزلىرىنىڭ ئالدىدا ئىلتىپات تاپقان بولسام، ئولتۇرۇشۇم ئۈچۈن سەھرادىكى بىر شەھەردىن بىزگە بىر جاي بەرگەيلا؛ قۇلۇڭ قانداقمۇ شاھانە شەھەردە سىلىنىڭ قاشلىرىدا تۇرسۇن، دېدى.

⁶ ئۇ كۈنى ئاقىش ئۇنىڭغا زىكلاگ شەھىرىنى بەردى. شۇنىڭ ئۈچۈن زىكلاگ بۈگۈنكى كۈنگىچە يەھۇدا پادىشاھلىرىغا تەۋە بولۇپ كەلمەكتە. ⁷ داۋۇت فىلىستىيەلەرنىڭ زېمىنىدا تۇرغان ۋاقىت بىر يىل تۆت ئاي بولدى.

⁸ داۋۇت بولسا ئۆز ئادەملىرى بىلەن چىقىپ گەشۇرىيلارغا، گەزىيەلەرگە ۋە ئامالەكلەرگە ھۇجۇم قىلىپ، ئۇلارنى بۇلاڭ-تالاڭ قىلىپ تۇراتتى (چۈنكى ئۇلار قەدىمدىن تارتىپ شۇرىغا كىرىش يولىدىن تارتىپ مىسىر زېمىنىغىچە بولغان شۇ يۇرتتا تۇراتتى). ⁹ داۋۇت ھەرقېتىم زېمىندىكىلەرنى قىرىپ ئەر ياكى ئايال بولسۇن، بىرىنمۇ تىرىك قالدۇرمايتتى ۋە قوي، كالا، ئېشەك، تۈگە ۋە كىيىم-كېچەكلەرنى ئېلىپ ئاقىشنىڭ يېنىغا يېنىپ كېلەتتى.

¹⁰ ئاقىش: - بۈگۈن قايسى جايلارنى بۇلاڭ-تالاڭ قىلدىڭلار، دەپ سورايتتى؛ داۋۇت: - يەھۇدا زېمىنىنىڭ جەنۇب تەرىپىنى، يەراھمەئەللىكلەرنىڭ جەنۇب تەرىپىنى ۋە كېنىيەلەرنىڭ جەنۇب تەرىپىنى بۇلاڭ-تالاڭ قىلدۇق، دەيتتى.

¹¹ داۋۇت ئەر ياكى ئاياللارنىڭ بىرىنمۇ گاتقا تىرىك ئېلىپ كەلمەيتتى؛ چۈنكى ئۇ: - ئۇلار بىزنىڭ توغرىمىزدىن، «داۋۇت ئۇنداق-مۇنداق قىلدى» دەپ گەپ قىلىشى مۇمكىن، دەيتتى. داۋۇت فىلىستىيەلەرنىڭ زېمىنىدا تۇرغان ۋاقىتتا ئۇ دائىم شۇنداق قىلاتتى.

¹² شۇڭا ئاقىش داۋۇتقا ئىشەندى: - «ئەمدى ئۇ خەلقى ئىسرائىلنى ئۆزىدىن سەسكەندۈرۈۋەتتى؛ مېنىڭ خىزمىتىمدە مەڭگۈ قول بولىدۇ»، دەپ ئويلىدى.

ئەن-دوردىكى جادۇگەر ئايال

28

¹ ئۇ كۈنلەردە فىلىستىيىلەر ئىسرائىلغا قارشى جەڭ قىلىش ئۈچۈن ئۆز قوشۇنلىرىنى يىغدى. ئاقىش داۋۇتقا: - بىلىشك كېرەككى، ئادەملىرىڭنى ئېلىپ بىلەن جەزمەن جەڭگە چىقىشك لازىم، دېدى.

² داۋۇت ئاقىشقا: - ئۇنداقتا سىلى قۇللىرىنىڭ نېمە قىلالايدىغانلىقىنى بىلىپ قالسا - دېدى. ئاقىش داۋۇتقا: - مانا، سېنى ئۆزۈمگە مەڭگۈلۈك پاسىيان قىلاي، دېدى.

³ (ساموئىل ئۆلگەندى ۋە پۈتكۈل ئىسرائىل ئۇنىڭ ئۈچۈن ماتەم تۇتۇپ ئۆز شەھىرى بولغان رامادا دەپنە قىلغانىدى. سائۇل بولسا جىنكەشلەر⁽¹¹⁴⁾ بىلەن پالچىلارنى زېمىندىن قوغلاپ چىقاردى). ⁴ فىلىستىيىلەر توپىلىشىپ چىقىپ شۇنەمدە چېدىر تىكتى. سائۇلمۇ ھەم پۈتكۈل ئىسرائىلنى يىغىپ، گىلبوئاھدا چېدىر تىكتى. ⁵ سائۇل ئەمدى فىلىستىيىلەرنىڭ قوشۇن بارگاھىنى كۆرگەندە قورقۇپ، يۈرىكى سۇ بولۇپ كەتتى.

⁶ سائۇل پەرۋەردىگاردىن يول سورىدى؛ لېكىن پەرۋەردىگار يا چۈش بىلەن يا «ئۆرۈم»⁽¹¹⁵⁾ بىلەن يا پەيغەمبەرلەر ئارقىلىق ئۇنىڭغا جاۋاب بەرمىدى.

⁷ شۇنىڭ بىلەن سائۇل خىزمەتكارلىرىغا: - ماڭا پالچى جىنكەش بىر خوتۇننى⁽¹¹⁶⁾ تېپىپ بېرىڭلار، مەن بېرىپ ئۇنىڭدىن يول سوراي، دېدى. خىزمەتكارلىرى ئۇنىڭغا: - ئەن-دوردا جىنكەش بىر خوتۇن بار ئىكەن،

¹¹⁴ مۇشۇ يەردە «جىنكەشلەر» ئۆلگەنلەرنىڭ روھلىرىنى چاقىرغۇچىلارنى كۆرسىتىدۇ. مۇشۇنداق ھەرىكەتلەر تەۋراتتا قاتتىق مەنئى قىلىنغان؛ ئەمەلىيەتتە، ئۇنداق قىلغان كىشىلەر دائىم دېگۈدەك جىنلار تەرىپىدىن ئالدىنىپ كېتىدۇ.

¹¹⁵ «ئۆرۈم» - بىرخىل تاش. ئۇ كاھىن كىيگەن «ئەفود» نىڭ يانچۇقىدا تۇرىدۇ. بۇ تاشلار ئارقىلىق ئىسرائىل خەلقى خۇدادىن يول سورىسا بولاتتى. «مىس» 28:28-30 نى كۆرۈڭ.

¹¹⁶ «پالچى جىنكەش خوتۇن» ئىبرانى تىلىدا: «پالچى جىنى بار خوتۇن» ياكى «پالچى جىنىنى چاقىرغۇچى خوتۇن» دېگەن سۆز بىلەن ئىپادىلىنىدۇ. مۇشۇ سۆزلەر ئۇنىڭغا چاپلاشقان جىن خېلى كۈچلۈك ئىكەن، دېگەننى پۇرىتىدۇ.

دېدى. ⁸ سائۇل نىقابلىنىپ، باشقا كىيىملەرنى كىيىپ ئىككى ئادەمنى ھەمراھ قىلىپ باردى. ئۇلار كېچىسى بېرىپ خوتۇننىڭ قېشىغا كەلدى. ئۇ خوتۇنغا: – ماڭا جىن چاقىرىپ پال ئېچىپ، مەن دېگەن بىرسىنى قېشىمغا كەلتۈرگىن، دېدى.

⁹ خوتۇن ئۇنىڭغا: – مانا، سائۇلنىڭ قىلغانلىرىنى، يەنى زېمىندىن جىنكەشلەرنى ۋە پالچىلارنى يوقاتقانلىقىنى ئۆزۈڭ بىلىسەن؛ نېمىشقا مېنى ئۆلتۈرۈشكە جېنىمغا تۇزاق قويسەن، دېدى.

¹⁰ سائۇل ئۇنىڭغا پەرۋەردىگار بىلەن قەسەم قىلىپ: – پەرۋەردىگارنىڭ ھاياتى بىلەن قەسەم قىلىمەنكى، بۇ ئىش ئۈچۈن ساڭا جازا بولمايدۇ، دېدى. ¹¹ خوتۇن: – ساڭا كىمنى چىقىرىمەن؟ – دەپ سورىدى. ئۇ: – ماڭا سامۇئىلنى چىقارغىن، دېدى.

¹² خوتۇن سامۇئىلنى كۆرگەندە قاتتىق ئاۋاز بىلەن چىقىرىدى، ئاندىن سائۇلغا: – نېمىشقا مېنى گوللايسەن؟ سەن ئۆزۈڭ سائۇلغۇ! – دېدى.

¹³ پادىشاھ ئۇنىڭغا: – قورقمىغىن! نېمىنى كۆردۈڭ؟ – دېدى. ئۇ سائۇلغا: – مەن بىر ئىلاھنىڭ يەردىن چىققىنىنى كۆردۈم، دېدى.

¹⁴ ئۇ: – ئۇنىڭ قىياپىتى قانداق ئىكەن؟ دېدى. خوتۇن: – قېرى بىر بوۋاي چىقىۋاتىدۇ؛ ئۇ يېپىنچا كىيگەنكەن، دېدى. سائۇل: – ئۇ سامۇئىل ئىكەن، دەپ بىلىپ، يۈزىنى يەرگە يېقىپ تەزىم قىلدى.

¹⁵ سامۇئىل سائۇلغا: – نېمىشقا مېنى ئاۋازە قىلىپ چىقاردىڭ؟ – دېدى. سائۇل: – مەن تولىمۇ پەرىشان بولدۇم؛ چۈنكى فىلىستىيىلەر ماڭا قارشى جەڭ قىلىۋاتىدۇ، ۋە خۇدا مەندىن يىراقلاپ، ماڭا ياكى پەيغەمبەرلەر ئارقىلىق ياكى چۈشلەر ئارقىلىق ھېچ جاۋاب بەرمەيۋاتىدۇ. شۇڭا مېنىڭ نېمە قىلىشىم كېرەكلىكىنى ماڭا بىلدۈرگەيسەن دەپ، سېنى چاقىردىم، دېدى.

¹⁶ سامۇئىل: – پەرۋەردىگار سەندىن يىراقلاپ، دۈشمىنىڭ بولغاندىن كېيىن نېمىشقا مەندىن مەسلىھەت سوراپسەن؟ – دېدى.

¹⁷ – پەرۋەردىگار ئۆزى ئۈچۈن مەن ئارقىلىق ئېيتقىنىنى قىلدى؛ پەرۋەردىگار پادىشاھلىقنى قولۇڭدىن يىرتىپ ⁽¹¹⁷⁾ ئېلىپ، قوشناڭغا، يەنى داۋۇتقا بەردى.

¹¹⁷ ئوقۇرمەنلەرنىڭ ئېسىدە باركى، سامۇئىل ئەسلىدە سائۇلغا: «پەرۋەردىگار بۈگۈن ئىسرائىلنىڭ

¹⁸ سەن پەرۋەردىگارنىڭ سۆزىگە قۇلاق سالماي، ئۇنىڭ ئامالەكلەرگە قاراتقان قاتتىق غەزىپىنى يۈرگۈزمىگىنىڭ ئۈچۈن پەرۋەردىگار بۈگۈن ساڭا شۇ ئىشنى قىلدى. ¹⁹ پەرۋەردىگار ئۆزۈڭ بىلەن ئىسرائىلنىمۇ فىلىستىيەلەرنىڭ قولىغا تاپشۇرىدۇ؛ ئەتە سەن ۋە ئوغۇللىرىڭ مېنىڭ بىلەن بىللە بولسىلەر؛ ۋە پەرۋەردىگار ئىسرائىلنىڭ قوشۇنىنىمۇ فىلىستىيەلەرنىڭ قولىغا تاپشۇرىدۇ، دېدى.

²⁰ سائۇل شۇنەن يەرگە دۈم يىقىلدى، ساموئىلنىڭ سۆزلىرىدىن قاتتىق قورقۇپ كەتتى؛ بىر كېچە - كۈندۈز تاماقمۇ يېمىگەچكە، ماغدۇرىمۇ قالماي. ²¹ ئايال ئەمدى سائۇلنىڭ قېشىغا بېرىپ ئۇنىڭ تولىمۇ پەرىشان بولغىنىنى كۆرۈپ، ئۇنىڭغا: - مانا، دېدەكلىرى جېنىنى ئالغىنىغا ئېلىپ قويۇپ تاپىلغانلىرىغا بىنائەن قىلدىم. ²² ئەمدى سىلدىن ئۆتۈنمەن، دېدىكلىرىنىڭ سۆزىگە كىرگەيلا؛ مېنى سىلنىڭ ئالدىلىرىغا بىر چىشلەم نان كەلتۈرۈشكە ئۇنىڭغايلا؛ شۇنىڭ بىلەن سىلى يەپ قۇۋۋەت تېپىپ ئاندىن ئۆز يوللىرىغا كېتەلەيلا، دېدى.

²³ لېكىن ئۇ رەت قىلىپ: - يېمەيمەن، دەپ ئۈنمىدى. ئۇنىڭ خىزمەتكارلىرى ھەم ئايالىمۇ يېيىشنى ئۇنىڭغا دەۋەت قىلىشتى؛ ئۇ يەردىن قويۇپ كارىۋاتتا ئۆلتۈردى. ²⁴ ئايالنىڭ ئۆيىدە بىر بورداق موزاي بار ئىدى. ئۇ دەرھال ئۇنى سويدى؛ ھەم خېمىر يۇغۇرۇپ پېتىر نان پىشۇرۇپ بەردى. ²⁵ ئۇ ئۇنى سائۇل بىلەن خىزمەتكارلىرىنىڭ ئالدىغا قويدى. ئۇلار يەپ بولۇپ، شۇ كېچىسى كەتتى.

فىلىستىيە ئەمىرلەر داۋۇتنى ئۆز سېپىدىن چىقىرىۋېتىدۇ

29

¹ فىلىستىيەلەر ھەممە قوشۇنلىرىنى يىغىپ ئافەكتە جەم قىلدى؛ ئىسرائىللار يىزرەئەلدىكى بۇلاقنىڭ يېنىدا چېدىر تىكتى. ² فىلىستىيەلەرنىڭ سەردارلىرى يۈز ياكى مىڭدىن ئەسكەرنى باشلاپ،

پادىشاھلىقنى سەندىن يىرتىپ ئېلىپ سەندىن ئەۋزەل بولغان بىر يېقىنىڭغا تاپشۇردى» دەپ خۇدانىڭ جازاسىنى ئۇقتۇرغانىدى (28:15).

سەپ تىزىپ كەلدى؛ ئۇلارنىڭ كەينىدىن داۋۇت ئۆز ئادەملىرىنى باشلاپ ئاقىش بىلەن چىقىپ سەپ تۈزدى.

³ فىلىستىيەلەرنىڭ ئەمىرلىرى: — بۇ ئىبرانىيلار بۇ يەردە نېمە ئىش قىلىدۇ؟ — دېدى. ئاقىش فىلىستىيەلەرنىڭ ئەمىرلىرىگە: — بۇ ئىسرائىلنىڭ پادىشاھى سائۇلنىڭ خىزمەتكارى داۋۇت ئەمەسمۇ؟ ئۇ بۇ يەردە بىرنەچچە كۈن، بىرنەچچە يىللاردىن بېرى مەن بىلەن تۇرغان ئەمەسمۇ؟ ئۇ ماڭا كەلگەن كۈندىن تارتىپ بۇ كۈنگىچە ئۇنىڭدىن ھېچ ئەيىب بايقىمىدىم، دېدى.

⁴ ئەمما فىلىستىيەلەرنىڭ ئەمىرلىرى ئۇنىڭغا ئاچچىقلاندى. فىلىستىيەلەرنىڭ ئەمىرلىرى ئۇنىڭغا: — ئۇنى قايتۇرۇۋەت! بۇ كىشى سەن ئۆزۈڭ ئۇنىڭغا ئورۇنلاشتۇرغان جايغا كەتسۇن؛ بىز بىلەن بىللە سوقۇشقا چۈشمىسۇن، بولمىسا، ئۇ سوقۇشتا بىزگە رەقب بولۇپ قېلىشى مۇمكىن. بۇ ئادەم ئۆز غوجىسى بىلەن نېمىسى ئارقىلىق يارىشىدۇ؟ بۇ ئادەملەرنىڭ باشلىرىنى ئېلىش بىلەن بولمامدۇ؟ ⁵ بۇ قىز-ئاياللار بۇرۇن ئۇنىڭ توغرىسىدا ئۇسسۇل ئويناپ قوشاق قېتىپ: — سائۇل مىڭلاپ ئۆلتۈردى، ۋە داۋۇت ئون مىڭلاپ ئۆلتۈردى، دېگەن داۋۇت ئەمەسمۇ؟ — دېدى.

⁶ ئاقىش داۋۇتنى چاقىرىپ ئۇنىڭغا: — پەرۋەردىگارنىڭ ھاياتى بىلەن قەسەم قىلىپ ئېيتىمەنكى، سەن دۇرۇس ئادەمسەن، سېنىڭ مېنىڭ بىلەن لەشكەرگاھدا خىزمەتتە بولۇشۇڭ ⁽¹¹⁸⁾ كۆزلىرىمدە ياخشى ئىشتۇر؛ چۈنكى ماڭا كەلگەن كۈندىن تارتىپ بۇ كۈنگىچە سەندىن ھېچ يامانلىق بايقىمىدىم. لېكىن سەن ئەمىرلەرگە ياقمايسەن. ⁷ شۇڭا تىنچ-ئامان يېنىپ كەتكىن، بولمىسا فىلىستىيەلەرنىڭ ئەمىرلىرىنى نارازى قىلىپ قويىسەن، دېدى.

⁸ داۋۇت ئاقىشقا: — مەن نېمە قىلدىم؟ سىلنىڭ قاشلىرىغا كەلگەن كۈندىن تارتىپ بۇ كۈنگىچە قىلغان قايسى يامانلىقم ئۈچۈن مېنى غوجام پادىشاھنىڭ دۈشمەنلىرى بىلەن سوقۇشقىلى بارغۇزمايلا؟ — دېدى.

⁹ ئاقىش داۋۇتقا جاۋاب بېرىپ: — كۆزلىرىمدە خۇدانىڭ بىر پەرەشتىسىدەك ماڭا ياخشى ئىكەنلىكىڭنى بىلىمەن. لېكىن فىلىستىيەلەرنىڭ ئەمىرلىرى سېنى بىز بىلەن بىللە جەڭگە چىقمىسۇن دەۋاتىدۇ، دېدى.

¹¹⁸ «لەشكەرگاھدا خىزمەتتە بولۇشۇڭ» ئىبرانىي تىلىدا «لەشكەرگاھقا كىرىپ-چىقىشنىڭ».

¹⁰ شۇڭا ئەتە سەھەردە قويۇڭلار، ئۆزۈڭ ۋە بىللە كەلگەنلەر، يەنى مەن خوجاڭنىڭ خىزمەتكارلىرى؛ سەھەردە قويۇڭلار، تاڭ يورۇشى بىلەنلا چىقىپ كېتىڭلار، دېدى.

¹¹ شۇڭا داۋۇت ئۆز ئادەملىرى بىلەن سەھەردە تۇرۇپ فىلىستىيەلەرنىڭ زېمىنىغا ماڭدى. فىلىستىيەلەر بولسا يىزرەئەلگە چىقتى.

داۋۇت ئامالەكلەردىن بالا-چاقىلىرىنى قۇتقۇزدۇ

30

¹ شۇنداق بولدىكى، داۋۇت ۋە ئادەملىرى ئۈچىنچى كۈنى زىكلاڭقا يېتىپ كەلدى؛ مانا، ئامالەكلەر جەنۇب تەرەپكە ۋە زىكلاڭقا ھۇجۇم قىلىپ، زىكلاڭنى ۋەيران قىلىپ ئوت قويۇپ كۆيدۈرگەنىدى. ² ئۇلار شەھەردىكى قىز-ئاياللارنى، چوڭ بولسۇن، كىچىك بولسۇن، ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى ئەسىرگە ئالدى. ئۇلاردىن ھېچكىمنى ئۆلتۈرمەي، ھەممىسىنى ئېلىپ، يولغا چىققانىدى.

³ داۋۇت ئۆز ئادەملىرى بىلەن شەھەرگە كەلگەندە، مانا، شەھەر ئاللىقاچان كۆيۈپ تۈگىگەنىدى؛ ئۇلارنىڭ ئاياللىرى ۋە ئوغۇل-قىزلىرى ئەسىرگە ئېلىنغانىدى. ⁴ ئەمدى داۋۇت ۋە ئۇنىڭ بىلەن بىللە بولغان خەلق قاتتىق يىغا-زار كۆتۈرۈشتى، تاكى ماغدۇرى قالمىغۇچە يىغلاشتى. ⁵ داۋۇتنىڭ ئىككى ئايالى، يىزرەئەللىك ئاھىيونا بىلەن كارمەللىك نابالدىن تۇل قالغان ئابىگانىلار ئەسىرگە ئېلىنغانىدى. ⁶ داۋۇت قاتتىق ئازابلاندى؛ چۈنكى بارلىق خالايىق، ھەربىرى ئۆز ئوغۇل-قىزلىرى ئۈچۈن قابغۇرۇپ غەزەپلىنىپ ئۇنى چالما-كېسەك قىلىپ ئۆلتۈرەيلى، دېيىشۋاتاتتى. ئەمما داۋۇت ئۆزىنى خۇداسى پەرۋەردىگاردىن كۈچ-قۇۋۋەتلىنىدۇردى.

⁷ داۋۇت ئاخىمەلەكنىڭ ئوغلى كاھىن ئابىئاتارغا: – ئەفۇدىنى يېنىمغا ئېلىپ كەلگىن⁽¹¹⁹⁾، دېدى.

⁸ داۋۇت پەرۋەردىگاردىن: – بۇ قوشۇننى قوغلايمۇ؟ ئۇلارغا يېتىشەلەرمەنمۇ؟

¹¹⁹ «ئەفۇد» توغرىلىق 18:2 دىكى ئىزاھاتنى كۆرۈڭ.

– دەپ سورىدى. ئۇ: – قوغلا؛ سەن جەزمەن ئۇلارغا يېتىشىۋالسىەن ھەم ھەممىسىنى قايتۇرۇپ كېلەلەيسەن، دېدى.

⁹ داۋۇت ۋە ئۇنىڭ بىلەن بىللە بولغان ئالتە يۈز ئادەم بېرىپ بېسور ۋادىسىغا يېتىپ كەلگەندە، كەينىدە سۆرۈلۈپ قالغانلار شۇ يەردە قالدى. ¹⁰ داۋۇت ئۆزى تۆت يۈز ئادەم بىلەن داۋاملىق قوغلاپ ماڭدى؛ ئىككى يۈز ئادەم ھالسىراپ كەتكەچكە، بېسور ۋادىسىدىن ئۆتەلمەي كەينىدە قالغانىدى.

¹¹ ئۇلار دالادا مىسىرلىق بىر ئادەمنى ئۇچراتتى. ئۇلار ئۇنى داۋۇتنىڭ قېشىغا ئېلىپ كېلىپ، ئۇنىڭغا نان بېرىپ يېگۈزدى، سۇ ئىچكۈزدى؛ ¹² ئۇنىڭغا بىر پارچە ئەنجۈر پوشكىلى بىلەن ئىككى كىشىمىش پوشكىلىنىمۇ بەردى. ئۇ بۇلارنى يەپ، ئۇنىڭغا قايتىدىن جان كىردى؛ چۈنكى ئۇ ئۈچ كېچە-كۈندۈز نان يېمىگەن، سۇمۇ ئىچمىگەنىدى. ¹³ داۋۇت ئۇنىڭدىن: – سەن كىمگە تەۋە؟ سەن قەيەرلىكسەن؟ – دەپ سورىدى. ئۇ: – مەن مىسىرلىق يىگىت بولۇپ، بىر ئامالەكنىڭ قۇلىمەن. لېكىن مەن ئۈچ كۈن ئىلگىرى كېسەل بولۇپ قالغاچقا، غوجام مېنى تاشلىۋەتتى. ¹⁴ بىز ئەسلى كەرەتپىلەرنىڭ يۇرتىنىڭ جەنۇب تەرىپىگە ۋە يەھۇدا زېمىنىغا ۋە كالىبىنىڭ زېمىنىنىڭ جەنۇب تەرىپىگە ھۇجۇم قىلىپ بۇلاڭ-تالاڭ قىلدۇق؛ شۇنداقلا زىكلاگنى كۆيدۈرۈۋەتكەندۇق، دېدى.

¹⁵ داۋۇت ئۇنىڭدىن: – بىزنى ئۇ دۈشمەن قوشۇنى تەرەپكە باشلاپ بارالامسەن، دېدى. ئۇ: – خۇدانىڭ نامى بىلەن مەن سېنى ئۆلتۈرمەيمەن، سېنى غوجاڭنىڭ قولىغىمۇ تۇتۇپ بەرمەيمەن دەپ قەسەم قىلسىلا، سىلنى ئۇ قوشۇننىڭ قېشىغا باشلاپ باراي، دېدى.

¹⁶ ئۇنى ئۇ يەرگە باشلاپ بارغاندا، مانا ئۇلار پۈتكۈل يەرگە يېيىلىپ، يەپ-ئىچىپ فىلىستىيلەرنىڭ زېمىنىدىن ھەم يەھۇدا زېمىنىدىن ئالغان چوڭ ئولجىلىرىدىن خۇش بولۇپ ئۆسسۈل ئوينىشۋاتاتتى.

¹⁷ ئەمما داۋۇت شۇ كۈنى گۇگۇمدىن تارتىپ ئىككىنچى كۈنى كەچكەچە ئۇلارنى ئۇرۇپ قىردى. تۈگىگە مىنىپ بەدەر قاچقان تۆت يۈز يىگىتتىن باشقا ھېچبىر ئادەم قېچىپ قۇتۇلمىدى؛ ¹⁸ ۋە داۋۇت ئامالەكلەر بۇلۇۋالغان ھەممە نەرسىنى ياندۇرۇپ ئالدى؛ ئۆزىنىڭ ئىككى ئايالىنىمۇ قۇتقۇزۇۋالدى.

¹⁹ ئامالەكلەر ئېلىپ كەتكەن ئوغۇل-قىز، مال-مۈلۈكلەر ۋە باشقا ھەممە نەرسىنى داۋۇت ئۇلاردىن قايتۇرۇۋالدى. ھېچنېمە، چوڭ بولسۇن كىچىك بولسۇن چۈشۈپ قالمىغانىدى.

²⁰ داۋۇتنىڭ ئادەملىدى قايتۇرۇۋالغان ماللىرىنىڭ ئالدىغا ئولجا ئالغان باشقا قوي ۋە كالا پادىلارنى سېلىپ ⁽¹²⁰⁾ ھەيدەپ كېتىۋاتاتتى. ئۇنىڭ ئادەملىرى كېتىۋېتىپ: - بۇلار داۋۇتنىڭ ئولجىسى، دېيىشتى؛ داۋۇت ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى ئۆزىگە ئالدى.

²¹ داۋۇت ھالىسىزلىنىپ ئۆزى بىلەن بىللە بارالمىغان بېسور ۋادىسىنىڭ بويىدا قالدۇرۇپ كەتكەن ئىككى يۈز ئادەمنىڭ قېشىغا يېتىپ كەلدى؛ ئۇلار داۋۇت ۋە ئۇنىڭ بىلەن كەلگەن ئادەملەرنىڭ ئالدىغا چىقتى، داۋۇت خەلقنىڭ قېشىغا بېرىپ ئۇلارغا سالام قىلدى.

²² لېكىن داۋۇت بىلەن بارغانلارنىڭ ئارىسىدىكى رەزىل ئادەملەر ۋە ئەرزىمەسلەرنىڭ ھەممىسى ⁽¹²¹⁾ قويۇپ: - بۇلار بىز بىلەن بارمىغاندىن كېيىن بىز ياندۇرۇپ ئالغان ئولجىدىن ئۇلارغا ھېچ نېمە بەرمەيلى. ئۇلار پەقەت ھەربىرى ئۆز خوتۇن-بالىلىرىنى ئېلىپ كەتسۇن، دېدى. ²³ ئەمما داۋۇت: - ياق، ئى بۇرادەرلىرىم؛ پەرۋەردىگار بىزگە تەقسىم قىلغاننى ئۇلارغىمۇ تەقسىم قىلىمىساق بولمايدۇ. چۈنكى ئۇ بىزنى قوغداپ بىزنىڭكىگە تاجاۋۇز قىلغانلارنى قوللىمىزغا تاپشۇردى. ²⁴ بۇ ئىشتا كىم سىلەرگە ماقۇل دەيدۇ؟ چۈنكى سوقۇشقا چۈشكەننىڭ ئۆلۈشى قانداق بولسا يۈك-تاقارغا قارىغۇچىلارنىڭمۇ ئۆلۈشى شۇنداق بولىدۇ؛ ھەممە ئادەم تەڭ بۆلۈشسۇن - دېدى. ²⁵ شۇ كۈندىن تارتىپ بۇ ئىسرائىل ئۈچۈن ھۆكۈم-بەلگىلىمە قىلىپ بېكىتىلدى. بۈگۈنگىچە ھەم شۇنداق.

²⁶ داۋۇت زىكلاققا يېتىپ كەلگەندە، ئولجىدىن دوستلىرى بولغان يەھۇدا ئاقساقاللىرىغا ئەۋەتىپ: - مانا، پەرۋەردىگارنىڭ دۈشمەنلىرىدىن ئالغان ئولجا سىلەرگە بىر سوۋغات بولسۇن، دېدى.

²⁷ ئۇ ئولجىدىن ھەم بەيت-ئەلدىكىلەرگە، جەنۇبىي راموتتىكىلەرگە،

¹²⁰ «قوي ھەم كالا پادىلىرى» - بەلكىم ئامالەكلەر ئىلگىرى داۋۇت ۋە ئادەملىرىدىن بۆلۈۋالغان مال ئەمەس، بەلكى ئامالەكلەرنىڭ ئۆزلىرىنىڭ باشقا ماللىرى بولۇشى مۇمكىن.

¹²¹ «ئەرزىمەسلەر» - ئىبرانى تىلىدا: «يېلىنلارنىڭ (ئېلىسىنىڭ) ئوغۇللىرى».

ياتتىردىكىلەرگە،²⁸ ئاروئەردىكىلەرگە، سىموتتىكىلەرگە، ئەشتەمونادىكىلەرگە،²⁹ راقالدىكىلەرگە، يەراھمەئەللىكىلەرنىڭ شەھەرلىرىدىكىلەرگە ۋە كېنىيەلەرنىڭ شەھەرلىرىدىكىلەرگە،³⁰ خورماھتىكىلەرگە، قوراشاندىكىلەرگە⁽¹²²⁾، ئاتاقىتىكىلەرگە،³¹ ھېبروندىكىلەرگە ۋە داۋۇت ۋە ئادەملىرى بىللە يۈرگەن ھەممە يەردىكىلەرگە سوۋغات ئەۋەتتى.

سائۇل قازا قىلدۇ، ئىسرائىل مەغلۇپ بولدى

31

¹ ئەمدى فىلىستىيەلەر ئىسرائىل بىلەن جەڭ قىلدى. ئىسرائىلنىڭ ئادەملىرى فىلىستىيەلەرنىڭ ئالدىدىن قېچىپ، گىلبونا تېغىدا قىرىپ يىقىتلىدى.² فىلىستىيەلەر سائۇل ۋە ئۇنىڭ ئوغۇللىرىنى تاپ بېسىپ قوغلاۋاتاتتى. فىلىستىيەلەر بولسا سائۇلنىڭ ئوغۇللىرى يوناتان، ئابىناداب، مەلكىشۇئانى ئۇرۇپ ئۆلتۈردى.³ سائۇلنىڭ ئەتراپىنى ئۇرۇش قاپلىدى؛ ئوقياچىلار سائۇلغا يېتىشتى؛ ئۇ يا ئوقى بىلەن ئېغىر يارىلاندىرۇلدى.⁴ ئاندىن سائۇل ياراغ كۆتۈرگۈچىسىگە: - قىلىچىڭنى سۇغۇرۇپ مېنى سانجىپ ئۆلتۈرۈۋەتكىن؛ بولمىسا بۇ خەتنىسىزلىك كېلىپ مېنى سانجىپ، مېنى خورلۇققا قويۇشى مۇمكىن، دېدى. لېكىن ياراغ كۆتۈرگۈچىسى ئىنتايىن قورقۇپ كېتىپ، ئۇنىمىدى. شۇنىڭ بىلەن سائۇل قىلىچىنى ئېلىپ ئۈستىگە ئۆزىنى تاشلىدى.⁵ ياراغ كۆتۈرگۈچىسى سائۇلنىڭ ئۆلگىنىنى كۆرۈپ، ئۇمۇ ئوخشاشلا ئۆزىنى قىلىچىنىڭ ئۈستىگە تاشلاپ ئۇنىڭ بىلەن تەڭ ئۆلدى.⁶ شۇنىڭ بىلەن سائۇل، ئۈچ ئوغلى، ياراغ كۆتۈرگۈچىسى ۋە ئۇنىڭ ھەممە ئادەملىرى شۇ كۈندە بىراقلا ئۆلدى.

⁷ ئەمدى ۋادىنىڭ ئۆتەرىپىدىكى ھەمدە ئىئوردان دەرياسىنىڭ بۇ يېقىدىكى⁽¹²³⁾ ئىسرائىللار ئەسكەرلىرىنىڭ قاچقانلىقىنى ۋە سائۇل بىلەن ئوغۇللىرىنىڭ ئۆلگىنىنى كۆرگىنىدە، شەھەرلەرنى تاشلاپ قاچتى، فىلىستىيەلەر كېلىپ ئۇ جايلاردا ئورۇنلاشتى.

¹²² ياكى «قوراشاندىكىلەرگە».

¹²³ «ئىئوردان دەرياسىنىڭ بۇ يېقى» بەلكىم ئىئوردان دەرياسىنىڭ غەربىي تەرىپىنى كۆرسىتىدۇ.

⁸ ئەمدى شۇنداق بولدىكى، ئەتىسى فىلىستىيلەر ئۆلتۈرۈلگەنلەرنىڭ كىيىم-كېچەكلىرىنى سالدۇرۇۋالغىلى كەلگەندە گىلبونا تېغىدا سائۇل بىلەن ئوغۇللىرىنىڭ ئۆلۈك ياتقانلىقىنى كۆردى. ⁹ ئۇلار ئۇنىڭ بېشىنى كېسىپ ساۋۇت-ياراغلىرىنى سالدۇرۇپ بۇلارنى فىلىستىيلەرنىڭ زېمىنىنىڭ ھەممە يەرلىرىگە ئاپىرىپ ⁽¹²⁴⁾ بۇتخانىلىرىدا ۋە خەلقنىڭ ئارىسىدا بۇ خۇش خەۋەرنى تارقاتتى. ¹⁰ ئۇلار ئۇنىڭ ساۋۇت-ياراغلىرىنى ئاشتاروت بۇتخانىسىدا قويۇپ ئۆلۈكىنى بەيت-شان شەھىرىدىكى سېپىلغا ئېسىپ قويدى.

¹¹ ئەمدى يابەش-گىلبئادتا ئۆلتۈرگۈچىلار فىلىستىيلەرنىڭ سائۇلغا نېمە قىلغىنىنى ئاڭلىغاندا ¹² ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى ھەممە باتۇرلار ئاتلىنىپ كېچىچە مېڭىپ، سائۇل بىلەن ئوغۇللىرىنىڭ ئۆلۈكلىرىنى بەيت-شاندىكى سېپىلدىن چۈشۈرۈپ، ئۇلارنى يابەشكە ئېلىپ بېرىپ ئۇ يەردە كۆيدۈردى. ¹³ ئاندىن ئۇلارنىڭ سۆڭەكلىرىنى يابەشتىكى يۇلغۇننىڭ تۈۋىگە دەپنە قىلىپ يەتتە كۈن روزا تۇتتى.

¹²⁴ ياكى «سالدۇرۇپ، ئېلانچىلارنى ھەممە يەرلەرگە ئەۋەتىپ...»